

APOSTOLO:

YEESU ME ÄTYEPÄNEJI BINAME BIME KAAKESEA POTO CIDI ME

1 ¹Yoo Teopilo, cane niinäce lui mene ne itu yogäreprene, pui cabu puga ge mene Yeesu me kaakesea piiyepu abiberäja poto cidi me, teeme kaakesea me gije abacita cabu ca ²ngälu Acejiyame te teebine cabucewe me ecatuji. Yeesu camuge cabucewe me otni, tabe lui biname bine ituge jājācra teeme ätyepäneji biname me äbitame, teebibine bääirmi jegednemige Aceji Seemo me kokre ca. ³Yoo, teeme budre ingwe ca, Yeesu lui footi bimu ngalebora bucurage padare cabu awabudnitanige teeme opo gaabe, pipu pi teepi toraca umle äbitininisi egä tabe lui ireclota ge. Teepi teebine jepānanisi, tabe mene teebibine jejananemige Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. ⁴Tabe liba ten cama enajige, jejemige teebibine egä, “Gone saabmaluye Yerusalema ne, yepä puma jewagrijepeye Babe te lui ätityera poto cidi me umle ituge wawena, piiyepu cane lui poto cidi me jijipene. ⁵Yoo, Yoane niiye yaacituge biname bime cabu teeme niiya mule äcisejame, yepä nesae pana bimu ingwe ca Acejiyame pa yaacitepi Aceji Seemo weeme yepäyepä trupa cabu me.

Yeesu Ädige Cabucewe me

⁶Yeesu me ätyepäneji biname cina ten cama liba abasecretnige, teebine itemlisi egä, “Yageyame, nää maane ai padare cabu Israela biname cääri padare nicärininite cimyägämu ire atwime?”

⁷Yeesu teebibine jejemige egä, “Peei lui weeme cabu lica gyene umle äbitame Babe te lui bimu piiyepu lui padare ituge acrana, ingle iyeta mule lui teeme ime cabu temi. ⁸Yepä, Aceji Seemo liba pa tädepi weeme yepäyepä trupa cabu me, weene piba kokre ne pa jepānepeye teeme bau ca, siige mene pa jicemepeye cebine aitnejame Yerusalema cewe ngalebora, piiyepu iyeta Yuudea gawe cabu ta, Samariya gawe cabu ta,

cuta piiyepu iyeta gawecewe cabu ta.”⁹ Ai mene liba siige, Acejiyame te Yeesu ne ecatinge cabu me teeme ätyepäneji biname bime opo gaabe je. Carbe te teebine piba icwabige teeme pöpäna ca.

¹⁰Yoo, tabe liba ädige cabu me, teepi ire ca ecanisi. Piba taatu neeneni biname bulubulu cäbletääpe cama tawabudnitäsi, jaclaajutige teeme gome, ¹¹jejemäsi egä, “Galilaya biname, weene ngena täapume aclajuteji gemi ire cabu me? Peei Yeesu lui Acejiyame becatige weeme bau ca, tabe cire tacnenutepi yepä pana mule ca weene lipu jepäniye tabe otni cabu me.”

Biname Lui te Yuuda me Kaakesea Puupu ne Jecatige

¹²Siige, piba Yeesu me ätyepäneji biname cina Olibi Uli podo cabu ca äcnärige Yerusalema me. Peei podo lui babo cewe mameta ge. ¹³Teepi liba atyarige babo cewe cabu me, yepä mete cabu puupu cabu me eclige, teepi luma icrajinige: Peteru, Yoane, Yakobu piiyepu Andrea, Pilipo piiyepu Tooma, Bartoloma piiyepu Matayo, Yakobu lui Alapeus me bägrä, Simona lui Kanana sigu biname ge, piiyepu Yuuda lui nuuja Yakobu me bägrä ge. ¹⁴Teepi jäje labasecretnuge yepä gome irecu ätumulame, cuta ten cama puga ge poto magebi piiyepu Yeesu me mage Mariya piiyepu Yeesu me iganewale.

¹⁵Poto bimu ingwe ca Yeesu bau me ätrunga biname cina abasecretnige, iyeta lui pama yepä hanred twenti biname ge. Puma cita ca Peteru abujängtige mene jajanename. Tabe jejemige egä, ¹⁶“Cäme binamewale, Acejiyame me Oogäräneji Mene te ibibi bäbitige, Aceji Seemo lui mene jiiucuji Daawida me tage cabu ca ciige ngena cire läbitesepi Yuuda poto cidi me, lui Yeesu ne jaawabepi cubuyame bau me. ¹⁷Yuuda mime tomi cabu ge, ingle Yeesu teebine itu ecatuji mime gigri kaakesea wawename.”

¹⁸Yoo, Yuuda lui rarekaake ecatuji teeme niiya kaakesea täapume, tabe peei ca yepä gawe ne jeletnuji. Puga pui gawe cabu tabe itramuji, camuge ipluji, came iyeta täsuji, siige budre äbituji. ¹⁹Iyeta biname lui cina icrajuji Yerusalema cabu je, mene itecijemuji peei poto cidi me. Peei name pi teepi pui gawe ne teeme mene ca einujisi Akeladama ca, peei me aboclomta lui Uudi Gawe.

²⁰Siige, Peteru puma cita ca jejemige egä, “Salamo uupera peba cabu mene pisi nyene Yuuda poto cidi me egä,

“Teeme mete te kaake läbitege;

nuuja te puma gone yaanajuge.’

Cuta nuuja mene egä:

‘Nuuja te teeme kaakesea puupu ne yaacatege.’

²¹⁻²²Siige, pepu pi miiji nuuja biname te mine cama abasuta mene iicaname Yeesu me arpinenta poto cidi me. Miiji yepä ne acata mime

tomi cabu ca; yepä lui te mine cama waatnetnäjuge iyeta pui padare cabu, Yageyame Yeesu liba mine cama ge. Pui padare ne gije jebacituji, Yoane liba niye ca äciseja mene jicemuji; siige pui padare teeme ngälu gaabe gyene, Yeesu liba lädepi mime bau ca cabucewe me.”

²³Teepi puma cita ca jaajisi neeneni rooriye bine ngii: Yoosepa lui ne yaainusi Barsaba ca, teeme nuuja ngii lui Yuustus sine. Tabe yepä biname gyene, cuta nuuja biname ngii lui Matiya sine. ²⁴Teepi piba irecu ätumutiniisi egä, “Yageyame, maane umle gäte iyeta biname bime ngenec atwanena, peei name pi ai neeneni biname cabu ca niwabinini, maane lui ne ituge jaji. ²⁵Nää, maane singi laati te ai ätyepäneji biname me kaakesea pa yaacatege Yuuda lui ne itu saabmalepi, tabe liba budre täbitumi, niyarage puupu cabu me tädumi?” ²⁶Yoo siige, teepi peei neeneni biname ngii bine yoogärisi matimati kula cabu. Matiya me kula te yuutrutige, siige teebine ecitisi pui lebin ätyepäneji biname cama abasutame.

Aceji Seemo me Otni poto cidu me

2 ¹Pentikos bimu liba tädige, iyeta Yeesu bau me ätrunga biname cina abasecretnige yepä mete cabu me. ²Teepi piba taatu itecijemige babo mumwämu carbe cabu ca. Pui mumwämu lui babo kokre buuwe pana ge, mete iyeta ngalebora tabacitige teepi luma icrajige. ³Teepi puma cita ca jepänisi muye wädräji pana gwidape bine lui cina äpletnärige, otninisi iyeta biname bime mope papa cabu. ⁴Aceji Seemo te abacitanige teeme yepäyepä trupa ngalebora iyeta poto cabu lenajame. Teepi mene maramara jicemisi. Aceji Seemo te lui mene ecäremige, teepi papa jicemisi.

⁵Puga ge Yerusalemä je Israela biname lui cina itu saaclepi iyeta gawe maramara cabu ca. Teepi iyeta Acejiyame ne yaawejanusu. ⁶Bucurage biname cina abasecretnige peei mene maramara liba itecijemige. Teepi iyeta ngenecu jelonecmige mene ätecijame, inge Yeesu bau me ätrunga biname cina mene jicemisi pui biname bime yepäyepä tagepogogo ca. ⁷Teepi mutäcäco äbitininisi, piba jicemisi egä, “Lui biname cina mene jicenenemisi, teepi iyeta Galilaya biname gemi! ⁸Pei lipu gyene egä mine teebibine jitecijenemisi mimerage cewe mene icema cabu ca? ⁹Mine Partiya gawe cabu ca, Mediya cabu ca, piyepu Elama cabu ca; Mesopotamiya gawe cabu ca, Yuudea piyepu Kapadokiya gawe cabu ca gemi; Pontus piyepu Asiya cabu ca gemi; ¹⁰Pirugiya piyepu Pampuliya cabu ca gemi; cuta piyepu Aikupito cabu ca, piyepu poto Libiya cewe cabu ca gemi, lui Kurene cewe mameta gyene. Poto mine lui Rooma cabu ca gemi; ¹¹cuta piyepu pui tomi cabu ca poto lui Israela biname gemi, poto lui Israela biname lica gemi, yepä mine iyeta Israela biname bime mule jäätrungemusi; cuta piyepu poto mine lui Krete curä cabu

ca piiyepu Arabiya gawe cabu ca gemi; yepä mine iyeta jitecijemisi teepi mimerage mene maramara ca jicetnäjemisi. Teeme mene lui peei babe miji mule poto cidi me Acejiyame lui bine itu jaawenemepi.”¹² Yoo siige, biname cina mutäcäco äbitininisi piiyepu maramara ngene atwanena jepänemisi, piba teemeteme ätemläjinisi egä, “Ai ngena mule gyene?”

¹³ Yepä, poto cina ätrunga biname bine bääclena me jewenemisi, jicemisi egä, “Ai biname lui sice buduma gemi!”

Peteru me Mene

¹⁴ Peteru puma cita ca jeclajutige pui lebin ätyepäneji biname cama, piiyepu babo tage ca gije abacitige mene jajanename biname bine egä, “Israela biname piiyepu weene iyeta lui cina Yerusalema cabu je inajininige, cäme mene näteciye! Cane weebibine umle jiwenininine ai mule lui ngena tääpu myene. ¹⁵ Ai biname sice buduma lica gemi, weene lipu jiceninije, inge bimu lui nain oklok kroke gyene. Pei lui sice nänäja padare lica gyene. ¹⁶ Yepä, ai mule lui eei tääpu myene Acejiyame me mename biname Yoele lipu itu jicuji egä,

¹⁷ ‘Acejiyame jicige: Age sena mene cane ngena cire jaawenepene ceräcerägäabu padare cabu.

Cane cäme Seemo ne cire yaacitepene iyeta biname bime trupa cabu.

Weeme imäbägrä piiyepu ngulebägrä cina cäme tagepogogo mene cirege icema;

weeme mamye rooriye cina maramara mule bine wama pana cirege päpäna;

piiyepu weeme moda cina wama bine cirege päpäna.

¹⁸ Yoo, cäme kaakesea biname, rooriye cuta magebi piiyepu, pui padare cabu cäme Seemo cane cire yaacitepene teeme yepäyepä trupa cabu.

Teepi cuta piiyepu cäme tagepogogo mene cirege icema.

¹⁹ Cane owowä gwidape cirege wawena dume cabu, piiyepu kokre mule gwidape cirege wawena gawe cabu.

Uudi, muyemuye, piiyepu waaniwaniba kloka weene cirege päpäna;

²⁰ bimu te cäsä me cirege äbita, cuta mabye te uudi pana uududi me cirege äbita.

Iyeta ai mule cina niinäce cirege äbita,

piba ingwe ca mime Yageyame me babo ceräcerägäabu bimu te cire tädepi.

²¹ Siige, iyeta biname lui cina Yageyame me ngii yaawejanusi, tabe teebibine niiya cabu ca cire yäasecräremepi.’ Siige.

²² Israela biname, ai mene itecijinege! Acejiyame ciitaca mule, cälu täti gwidape, piiyepu owowä gwidape bine cängena jaawabäjemepi weeme

opo gaabe; tabe pui bine Yeesu Nasaretayame cabu ca jaawenanemepi. Weene pui umle gemi, ingle weeme gome jaawenanemepi. Tabe pepu pi singi weebibine umle wawename egä Yeesu lui ätyepäneji ge teeme bau ca. ²³Acejiyame teeme singi ca itu iyemaluji Yeesu ne weeme bau me ätyepame. Tabe pui padare umle ge ngena cirege äbita. Weene teebine piba budre me jaawenepeye, liba niya mule biname bine giri jaacranemepeye teebine baarge uli cabu äbyecrame. ²⁴Yepä, Acejiyame teebine budre cabu ca yaarpinantepi, teeme budre mäpu cabu ca yääyebingtepi, ingle naace gyene budre te teebine äblicäco cängena gawe me apremela. ²⁵Yoo, Daawida te mene jiicuji teeme poto cidi me egä, 'Iyeta padare cane Yageyame ne jääpänune cäme niinäce gaabe je; cane niya päpäna äblicäco gäne, ingle tabe iyeta padare cane cama gyene.

²⁶ Peei name pi cane ngenecu miiji gäne, piyepu gege cama mene jiicune.

Yoo, Acejiyame, cane budre cire läbitepene, yepä cane mäame trämä papa nanajenige,

²⁷ ingle maane licarage cäme seemo ne cire nabmalepi biname bime cable cewe cabu je,

cuta piyepu lica cirege cäme trupa ne abmala gape cabu ocwäwame, cane lui mäame miijirage kaakesea biname gäne.

²⁸ Maane ireclota gaabe itu nawabepete; piyepu cane mäame gome gege cama nanajenige.' ”

²⁹ Siige, Peteru piba jejemige, "Cäme binamewale, lui mene mime kaakesaare Daawida poto cidi me, cane miiji weeme täapume pajecu me wawena. Tabe budre ge, gape cabu ecitujisi; teeme gape pisi nyene ama mime gome. ³⁰Tabe Acejiyame me mename biname ge. Tabe umle ge Acejiyame lui mene teeme kokre ngii cama teebine ituge jaji egä, 'Yepä mäame kaakesaare cane mope biname ne cire jaawenepene maane liyepu.' ³¹Siige, Daawida ngene ca egluji Acejiyame ngena singi cirege wawena, peei name pi tabe mene jiicuji Keriso me arpinenta poto cidi me egä,

'Acejiyame teebine lica ebmalige biname bime cable cewe cabu je; teeme trupa te lica gape cabu ocwäwige.'

³² Siige, ai mene lui Yeesu poto cidi me. Acejiyame teebine yaarpinantepi budre cabu ca. Cine iyeta teebine tepänanumesi ireclota ge. ³³Acejiyame liba teebine yaarpinantepi, puupu teeme gome yäacärepi, piba teebine Aceji Seemo cuta yäacärepi, teeme Babe te lipu itu jejuji wawename. Yoo, page weene lui bine jepänemiye piyepu lui maramara mene itecijenininige, peei iyeta lui Yeesu bau ca gyene. ³⁴Siige, Daawida lica Yeesu pana äduji cabucewe me, yepä tabe apu mene jiicuji egä,

'Yageyame te cäme Yageyame ne jejuji:

Ama adnati căme camu poto cidi ca,
³⁵ ngālu cane määme cubuyame bine määme ernge gawe me cire yaacranemepene.’
³⁶ Yoo, Israela biname iyeta, weene miiji cāngena umle egā peese nyene pui Yeesu weene lui ne itu yaacitepeye baarge uli cabu. Acejiyame teebine itu jaawenepi Yageyame piyepu Keriso.”

Cine Ngena ne Miiji Wawena

³⁷ Siige, biname cina Peteru me mene liba itecijemige, teepi mage ngenecu māpu ābitininisi teeme conocono mule name pi. Teepi Peteru piyepu nuuja ātyepāneji biname bine itemlemisi egā, “Binamewale, cine ngena ne miiji wawena?”

³⁸ Peteru teebibine jejemige egā, “Atatrongārineye weeme niyaniya mule cabu ca, piyepu niye ca āciseja ne ecateye Yeesu Keriso me ngii cabu. Piba Acejiyame te weebibine niya cabu ca pa isecrāripi, cuta teeme miijirage owecu gwidape pa täätyepēpi weeme bau me, peei lui Aceji Seemo gyene. ³⁹ Pēi mene Acejiyame bau ca lui weeme tääpume, piyepu weeme bāgrā, weeme saarewale tääpume, cuta piyepu iyeta biname bime tääpume lui cina cudecewe cabu icrajenige, iyeta biname Acejiyame mime Yageyame lui bine cire taasoglecmēpi teeme bau otnime.”

⁴⁰ Peteru jegednemige peei bäärmi, piyepu bucurage nuuja mene ca teebibine sewadanemige egā, “Tāsecrāripeye conocono mule cabu ca, ingle māpu daremu te tādenige ai niyarage biname bime bau me!”
⁴¹ Bucurage biname cina ātrunga ca ecatisi teeme mene ne, piyepu niye ca āciseja ne ecatisi Yeesu me ngii cabu. Pui yepā bimu cabu pama trii tausen biname cina ātrunga biname bime tomi cabu ebācnisi. ⁴² Bucurage padare teepi singi ge Yeesu me ātyepāneji biname bime bau ca mene abiberājame. Teepi labasecretnininusi mene abaitname, deedei gigri läbitininusi, piyepu cuta Acejiyame bau gigri irecu lätumutininusi.

Ātrunga Biname bime Mule

⁴³ Acejiyame me ātyepāneji biname cina bucurage ciitaca mule piyepu kokre mule gwidape Acejiyame me kokre ca jaawenemusi. Biname iyeta mutācāco läbitanininusi. ⁴⁴ Iyeta lui cina Yeesu ne jitrungisi, teepi yepā gome labasecretnuge piyepu teeme gwidape lui gigri. ⁴⁵ Teepi poto gwidape piyepu gawe bine aletnename jaawenemusi, siige rarekaake jāāpānemusi. Lui bime singi piti nemi, teeme tääpume jaabelanemusi. ⁴⁶ Iyeta bimu teepi labasecretnuge Acejiyame me iiwāreja mete caale ngalebora, puma cita ca toraca gege cama yaacluge teeme mete me deedei gigri ābitame. ⁴⁷ Teepi eso yāācārusi egā, “Acejiyame lui babo miiji gyene!” Iyeta biname teeme ngenecu miiji ge pui ātrunga biname bime bau me. Iyeta bimu gaabegabe Yageyame Yeesu te biname bine

yääbäcñanemuge teeme tomi cabu me, lui cina niiya cabu ca äsecräreji gemi.

Ernge Niiyaniya Biname te Miiji Äbitige

3 ¹Nuuja bimu Peteru Yoane naabi aaclige Acejiyame me iiwäreja mete me teeme mämle irecu ätumuta padare trii oklok. ²Puga ge iiwäreja mete caale cabu yepä grana, ngii Jamyacu. Cuta puga ge peei grana gaabe gome yepä rooriye lui me ernge niiyaniya ge. Tabe otnetneja äblicäco, ingle pepu ärngeji ge. Iyeta bimu gaabegabe biname cina teebine yaacananusi, peei grana gome yaabmalusi biname bine rarekaake täöpume ätineräjame, lui cina yääbäcnusi iiwäreja mete caale ngalebora me. ³Taba liba Peteru Yoane naabibine jääpäninge abacita je, teebibine äätinäruji rarekaake täöpume. ⁴Teepi ire acitäsi teeme bau me, Peteru piba jejige, “Ire cime bau me!” ⁵Taba puma cita ca ire jaatwige teebibine, teemämu ngene jotwanige egä, “Teepi pama ceera me singi gegi.” ⁶Peteru jejige, “Cäme rarekaake licarage gyene, yepä cäme lui pisi nyene, cane pa nääcärene: Yeesu Keriso Nasareta ceweyame me ngii cabu, cane meebine naajenine egä abujängti otnime!” ⁷Taba teeme camu potu ime ca joomlige, teebine ewejängtige. Piba taatu pui biname me ernge dugulace kokre äbitige. ⁸Taba piba abujängtige, jeclajutige teeme ernge ca, piba gije abacitige otnetnejame. Taba ten cama iiwäreja mete caale ngalebora me abacitige. Taba otnetnäjjige, uuplatäjige, piiyepu Acejiyame ne ewepyeräjige. ⁹Biname cina teebine jepänisi otni je piiyepu Acejiyame ne awepyeräja je. ¹⁰Teepi liba umle äbitininisi egä pui ätineräja biname peese nyene, lui te ladnatuge iiwäreja mete caale grana ngii Jamyacu gome, teepi cälu te jitemige, lui miiji te tädige teeme bau me.

Peteru te Mene Jejemige Iiwäreja Mete Puutucu je

¹¹Pui ernge niiyaniya biname egäcäro Peteru Yoane naabibime ime joomlige, iyeta biname ngenecu alongca cama tuuwametrnige teeme bau me. Teepi iiwäreja mete caale ngalebora pui puupu cabu jage, lui ne ngii yaainusi “Solomona me Caagecage Toro Mete” ca. ¹²Peteru te liba biname bine jepänemige, jejemige egä, “Israela biname, weene ngena name pi cälu te jitemige? Weene ngena täöpume cime bau me ire sinajininige? Nää, weene apu jinge-nininige egä cime kokre ca, coo cime miiji mule ca, ai biname ne otnetnejame jewenago? Licarage! ¹³Acejiyame peese nyene lui ne Abrahamo, Isacako, piiyepu Yakobu yaawejanusi; Acejiyame peese lui ne mime sasa kaakesaare cina yaawejanusi. Taba te peei ne bii jewenige, teeme miiji kaakeseayame Yeesu ne jamyacu apaclyera ceerame. Yoo, weene Yeesu ne yääcärepeye Israela modamoda biname bime bau me, piiyepu teebine jäägyepeye Pilato me opo gaabe, ngänu gyene taba itu ngene jwaatwanepi teebine asatame. ¹⁴Yeesu lui mara conocäco biname

gyene, yepä weene teebine jäägyepeye, Pilato ne jaajepeye cubucubu biname weebibine ceerame, lica Yeesu. ¹⁵Weene pepu pi teebine budre me jaawenepeye, lui te biname bine ireclota gaabe jaawabäjemuge, yepä Acejiyame teebine yaarpinatepi budre cabu ca. Cine ire arbi biname gemi peei poto cidi me. ¹⁶Peei Yeesu me ngii te ai biname ne kokre becäriige. Yoo ai biname weene lui ne jepäneniye piiyepu sasa umle gemi, teeme ernge dugulace kokre bäbitige teeme ätrunga ca Yeesu me ngii cabu. Yeesu bau ätrunga te teebine miiji bii jewenige weeme opo gaabe je.

¹⁷Yoo cäme binamewale, cane umle gäne, weene liba Yeesu ne niya jaawenepeye, weene umle lica gemi weene ngena jaawenepeye. Weeme modamoda biname piiyepu, teepi umle lica gemi. ¹⁸Yepä, peei mule ca Acejiyame te teeme sasa mene ibibi itu jaawenepe. Sasa cabu ca iyeta teeme mename biname cina peei mene jaaitnäjusi egä teeme Keriso mage mäpu cire jääpänepi. ¹⁹Yoo, ebmaleye page weeme niyaniya ngene atwanena Yeesu poto cidi me, atatröngärineye Acejiyame bau me. Tabe piba weeme niyaniya mule pa yääyebblendemepi. Peei jewenepeye, ²⁰piba ngenecu plowa pa tädepi Yageyame bau ca, piiyepu tabe cire täätyepipi Yeesu Keriso, lui ne ituge jaji weeme bau ätyepame. ²¹Page tabe miiji cabucewe je yaanajuge, ngälu pui padare te cire tädepi Acejiyame liba iyeta gwidape bine kirece me cire jaawenemepi. Ujarage Acejiyame te mene jiicuji peei poto cidi me, piiyepu teeme miiji mename biname cina jaaitnäjusi pui mene bine. ²²Moose jiicenige Oogäräneji Mene cabu egä, ‘Acejiyame weeme Yageyame te nuuja mename biname cire täätyepipi, cebine liiyepu itu nätyepuji. Tabe lui weeme biname cabu ca cirege otni. Weene iyeta teeme mene miiji jewenepeye. ²³Laati te teeme mene lica yaacatuge, teebine yääyebllingtusi Acejiyame me biname bime bau ca iyeteta.’ ²⁴Iyeta mename biname, Samwela piiyepu iyeta teeme ingwe ca lui cina secluji, iyeta lui cina Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, teepi mene jiicemujisi ngena cina täbitimesi ai padare cabu. ²⁵Acejiyame me sasa mename biname cina jeitnujisi tabe ngena cire jaawenepe. Teeme pui mene lui weeme tääpu myene. Cuta piiyepu weeme tääpu myene ai nuuja mene, Acejiyame te weeme sasa kaakesaare bine lui ecäranemuji, tabe liba Abrahamo ne jejuji egä, ‘Cane iyeta biname bine ai gawecewe cabu je miiji cire jaawenemepene mäame ingwe kaakesaare cabu ca.’ ²⁶Yoo, Acejiyame liba teeme kaakesea bägrä Yeesu ne yaarpinantepi, siige teebine tityepipi niinäce weeme bau me weebibine miiji ceerame, tabe liba weebibine iyeta pa itatröngäripi weeme niya mule cabu ca.”

**Peteru Yoane naabi Israela Modamoda Biname
bime Opo Gaabe je Jaalajutige**

4 ¹Peteru Yoane naabi liba mene jejemäsi biname bine, poto Acejiyame tääpume iiwäreja biname, piiyepu iiwäreja mete awamuta

mope biname, cuta piiyepu poto Sadukea sigu biname, teepi iyeta piba atyarininisi. ²Teepi ngenecu niiya cama itecijemige Peteru naabi Yoane biname bine ebiberäjemäsi egä, “Yeesu lui budre cabu ca itu larpinantepi, peei name pi teeme kokre pisi nyene cuta biname bine budre cabu ca arpinerame.” ³Yoo, pui biname cina singi lica teeme peei mene ätecijame, peei name pi Peteru Yoane naabibine joomlisi. Mämalerage ge, peei name pi krokeciye mete bora me ääsinglantisi ngälu nuuja kroke. ⁴Yepä, bucurage biname cina lui Peteru Yoane naabibime mene itecijemige, teepi peei mene jitrungisi, siige ätrunga biname cina bucurage äbitininisi, faib tausen joomlige.

⁵Nuuja bimu cabu, poto Israela mope biname, nuuja modamoda biname, piiyepu cotre abiberäja biname cina yepä gome me abasecretnige Yerusalema cewe cabu je. ⁶Teepi mene ajananinisi iiwäreja babo biname Anas cama piiyepu Kayapa cama, Yoane piiyepu Aleksanda cama, cuta piiyepu Anas me poto inge biname cama. ⁷Teepi piba Peteru Yoane naabibine taasoglicisi teeme opo gaabe je aclajutame, piba teebibine äätemlisi egä, “Weene peei biname ne lipu miiji tewenumeye? Nää, ngena kokre ca piiyepu laati me ngii cama tewenumeye?”

⁸Siige, Aceji Seemo te babo äbitige Peteru me trupa cabu. Tabe puma cita ca teebibine jejemige egä, “Mope biname piiyepu nuuja modamoda biname, ⁹weene nää cibibine nitemleniye pui mule poto cidi me lui te täbitumi ernge niyaniya biname täöpume? Nää, weene singi umle äbitame cine lipu tewenumago peei mule ne? ¹⁰Weene iyeta miiji umle äbita, piiyepu Israela biname iyeta miiji umle, egä Yeesu miji kokre te ai biname ne iyeta miiji me tewenumi, lui biname te aclajuteji gyene weeme opo gaabe je. Yeesu Keriso Nasareta ceweyame peese nyene, weene lui ne baarge uli cabu itu yaatecwamtepeye. Acejiyame teebine budre cabu ca itu yaarpinantepi. ¹¹Tabe peese nyene lui poto cidi me Oogäräneji mene te jicenige egä,

‘Lui kula ne weene raranga biname cina jigiyisi, baborage bäbitige iyeta nuuja cabu ca.’

¹²Siige, Yeesu peese nyene lui taatu ibibi gyene biname bine niiya cabu ca äsecrerrame. Ai gawecewe cabu Acejiyame te nuuja biname me ngii lica ituge ceera lui te ibibi gyene mibibine niiya cabu ca äsecrerrame.”

¹³Siige, pui mutre biname cina mutäcäco äbitininisi Peteru naabibine Yoane päpäname egä teepi lui wälu umle cäco gegi, cuta umle äbitame egä teepi papa biname gegi, sukulu cäco. Teepi puma cita ca umle äbitininisi Peteru naabi Yoane Yeesu cama cuta waatnetnejäsi. ¹⁴Yepä, teepi nuuja mene äblicäco ge iicana, inge teepi ernge niyaniya biname ne jepänisi Peteru Yoane cama aclajuteji ge, lui ne miiji me tewenumäsi. ¹⁵Siige, teepi Peteru Yoane naabibine jaajisi pui mutre biname tomi äyebhengame puutucu me asatame puma awagrijame. Puma cita ca

teemeteme mene ajananinisi egä, ¹⁶“Mine ngena ne jaawenesi ai neeneni biname poto cidi me? Iyeta biname Yerusalema cabu umle gemi egä teepi peei mara ciitaca mule ne tewenumäsi. Mine äblicäco peei ne aina. ¹⁷Yepä, mine singi lica ai mene te otnetnejame, peei name pi mine miiji teebibine ablawejame egä, ‘Ingwe ca gone Yeesu me ngii cabu nuuja biname ne mene jaji.’”

¹⁸Siige, teepi Peteru Yoane naabibine cääri taasoglecisi, jaajisi egä, “Gone Yeesu me ngii cabu mene jaajanemuye, coo biname bine yaabiberäjimuye!” ¹⁹Yepä, Peteru naabi Yoane jejemäsi egä, “Weene weemämu atranineye egä Acejiyame me opo gaabe je lui gyene conocäco, nää weebibine ätrungame, coo Acejiyame ne ätrungame. ²⁰Cine ngena ituge päpäna piyepu ätecija, cine äblicäco bojä lenaja peei poto cidi me.” ²¹Puma cita ca pui mutre biname cina teebibine kokre mene cama aablawäjisi, siige jäätyepisi. Teepi äblicäco teebibine niiya cabu acita, ingle biname tääpume wälu ge. Biname iyeta Acejiyame me ngii ne ewepyeräjisi pui gwidape tääpume lui cina ituge äbita. ²²Lui biname te ciitaca mule cabu ca miiji me täbitumi, tabe footi kämäge cama senajumi piyepu cerämu poto.

Ätrunga Biname cina Irecu Ätumutini Acejiyame bau me

²³Peteru naabi Yoane liba tasatäsi, teepi acnenutäsi teeme ätrunga binamewale bime bau me, teebibine jeitnemäsi ngena mene modamoda iiwäreja biname piyepu nuuja modamoda biname cina bii jaajisi teebibine. ²⁴Ätrunga biname cina teeme mene liba itecijemige, teepi iyeta irecu ätumutini Acejiyame bau me egä, “Yageyame, maane lui tewenemujite cabucewe, gawecewe, malu, piyepu iyeta lui peei cabu temi, maane mene itu jejujite mäame kaakesea biname, cime kaakesaare Daawida ne. ²⁵Taba piba Aceji Seemo me ätityera ca peei mene jeitnuji apu egä,

‘Ngena name pi maramara gawe biname cina babo claabe gemi?

Teepi ngena name pi gläamu bine papapa jenenemisi?

²⁶Gawe maramara mope biname cina cubu gwidape bine emaceträjenemisi.

Modamoda biname cina yepä gome abasecretnenige cubu

agedname Yageyame piyepu teeme jaji biname Keriso cama.’

²⁷Siige, ai mene te ibibi läbitepi Heroda piyepu Pontiyo Pilato liba ai cewe ngalebora nuuja gawe biname piyepu poto Israela biname cama labasecretnipesi mäame conocäco kaakeseayame Yeesu ne äciseräjame, maane lui ne ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerrame. ²⁸Teepi labasecretnepi iyeta mäame singi wawename, maane lipu uja ngene jotwanujite Yeesu bau ngena te äbitame. ²⁹Yoo, Yageyame, cuta page maane mene bii näätecijige, teepi lipu opo cabu nirmäjininisi. Gone

ätəcija taatu, yepä maane mäáme kaakesea bägrä bine nitityäripi mäáme mene wälu cäco iicemame. ³⁰Mäáme kokre niwabini pita biname bine miiji me wawenecame, piyepu owowä piyepu ciitaca mule bine wawenecame Yeesu mäáme conocäco kaakeseayame me ngii cabu.”

³¹Teeme irecu ätumuta mene liba siige, piba taatu pui mete teepi luma tabasecretnege, peei te akocnäjige. Aceji Seemo te babo äbitige iyeta teeme yepäyepä trupa cabu. Teepi gije abacitinisi Acejiyame me mene wälu cäco iicemame.

Ätrunga Biname cina Jebelanemisi Gwidape bine

³²Iyeta ätrunga biname teeme ngenecu piyepu teeme singi lui yepä ge. Nuuja biname te lica jiicige egä, “Cäme gwidape lui cämi nemi,” yepä teepi iyeta teemeteme jebelanemisi. ³³Yeesu me ätyepäneji biname cina babo kokre cama ire jerbisi Yageyame Yeesu me arpinenta poto cidi me, piyepu Acejiyame me baborage miiji ten cama ge. ³⁴Teeme tomi cabu nuuja biname lica ge lui te singi cama enajige bimu gaabegabe gwidape täöpume. Laatibi yageyame ge gawe coo mete täöpume, teepi aletname jaawenimusi, aletna rarekaake saawecnemusi, ³⁵piba ätyepäneji biname bine yäcäremusi. Teepi peei rarekaake jaabelanemusi teeme yepäyepä laati bemi gwidape cäco.

³⁶Biname ngii Yoosepa pepu jewenige. Tabe Leebi me inge cabu ca ge; teeme aplimla puupu lui Kupro curä cabu. Ätyepäneji biname cina teebine yaainusi Banaba ca, peei me aboclomta lui kokre ne ceerayame biname ge. ³⁷Yoosepa poto gawe aletname jewenige, gawe aletnäneji rarekaake bine ewademige, puma cita ca ätyepäneji biname bime ime cabu icranemige.

Ananiya naabi Sapira

5 ¹Yepä, puga ge rooriye ngii Ananiya lui teeme coga Sapira cama poto teeme gawe aletname jewenäsi. ²Yepä, tabe poto aletnäneji rarekaake mara gome icranemige teeme täöpume, poto taatu ecäremige ätyepäneji biname bine, engletnäjemige egä, “Camle-camle daremu gyene ai pui gawe täöpume.” Teeme coga iyeta umle ge peei poto cidi me. ³Peteru rooriye ne jejige, “Ananiya, maane ngenome ire taatu jecitite Satani te meebine acaname. Maane angletneja mule bii jewenite Aceji Seemo bau me, maane liba poto gawe aletna rarekaake ne cumä tewenumete. ⁴Pui gawe liba aletna cäco ge, mäáme yene piba, cuta peei gawe täöpume lui rarekaake sewademumete, määmi nemi iyeta. PEEI name pi maane ngenome ngene totwananumete peei angletneja mene iicemame? Maane walya mene lica jiicite biname bau me, yepä maane Acejiyame bau me walya bii jiicite!” ⁵Ananiya liba peei mene itecijige, puirage padare cabu budre tama itramige. Siige, iyeta lui cina itecijemige

peei poto cidi me, teepi mage wälu. ⁶Mamye rooriye cina mete ne sebäcnisi, Ananiya me budrekaake ne etnisi, ecanisi, gape piba ecitisi.

⁷Matikolä padare ingwe gaabe ca, Sapira te peei mete me tabacitige, yepä tabe umle lica ge ngena te bäbitige teeme rooriye poto cidi me. ⁸Peteru teebine utemlige egä, “Cebine naji, nää ai rarekaake lui camlecamle daremu gyene, maane piyepu määme rooriye lui secatumeye weeme gawe tääpume?” Tabe jejige egä, “Yoo, camlecamle daremu peese nyene.”

⁹Siige, Peteru jojige teebine, “Maane piyepu määme rooriye weene ngenome mene tewenumeye Aceji Seemo ne walya mene ca apicnentame? Pui biname cina lui määme rooriye ne gape me becitisi, age tema mete grana gome, cuta meebine naasatenisi!” ¹⁰Piba taatu tabe utramige Peteru me ernge gome, siige budre äbitige. Pui mamye rooriye cina mete ne sebäcnisi, jopänisi budre, puma cita ca teebine usatisi, cuta gape ocitisi teeme rooriye gome. ¹¹Iyeta Yeesu bau ätrunga biname piyepu iyeta nuuja biname lui ai mule poto cidi me itecijemige, teepi iyeta mage wälu äbitininisi.

Ciitaca Mule Gwidape poto cidi me

¹²Yeesu me ätyepäneji biname cina bucurage owowä mule piyepu ciitaca mule bine jaawenemusi biname sobe cabu. Ätrunga biname iyeta yepä gome labasecretnuge iiwäreja mete caale ngalebora me, Solomona me Caagecage Toro Mete cabu je. ¹³Nuuja laatibi ätrunga biname lica, teepi wälu ge ten cama abasecretname, ngänu gyene iyeta biname cina miiji mene taatu jicusi teeme poto cidi me. ¹⁴Yepä bucurage magebi piyepu rooriye cina mime Yageyame Yeesu ne jäätrungusi, piyepu ätrunga biname bime tomi cabu ebäcnisi. ¹⁵Ätyepäneji biname bime ätityera mule name pi, biname cina pita biname bine yaawademusi babo gaabe gome, waaku coo tiire cabu yaabmalemusi, ingle naace popi teepi singi Peteru me cege teebibine awabame, tabe liba peei pita biname bine yäasuplingtemuge. ¹⁶Bucurage biname lui yaacrajemuge Yerusalema mameta, cewe matimati cabu, teepi babo cewe me yäabäcnusi ätyepäneji biname bime bau me yaacluge, pita biname yaawademusi piyepu poto biname lui niiya cable cama gemi. Siige, teepi iyeta miiji me läbitininusi.

Ätyepäneji Biname cina Mäpu Padare Jepänisi

¹⁷Iiwäreja babo biname piyepu iyeta lui cina ten cama ge, teepi iyeta lui Sadukea sigu biname ge. Teepi claabemete jepänanemisi, ingle biname cina babo singi ätyepäneji biname bime tääpume. Teepi peei claabe name pi mene jitranisi ätyepäneji biname bine niiya wawename. ¹⁸Teepi teebibine joomlemisi, babo cewe krokeciye mete cabu me ebäcnemisi. ¹⁹Yepä, mime Yageyame me mename seemo te peei ciye cabu tädige,

krokeciiye mete gaabe ne jiitnige, ätyepäneji biname bine pui mete cabu ca ewademige, teebibine piba jejemige egä, ²⁰“Weene biiri, naaclege iiwäreja mete me. Puma jiclajutipi, biname bine ebiberäjemepeye iyeta mene ai kirece ireclota poto cidi me.” ²¹Ätyepäneji biname cina peei ne jewenisi. Bimu liba tacitige, teepi iiwäreja mete me ebäcnisi, gije abacitinisi biname bine abiberäjame.

Pui iiwäreja babo biname piiyepu teeme binamewale tesoglecimisi iyeta Israela modamoda biname cina abasecretname mutre biname tomi täöpume. Teepi piba teeme ätityera biname bine krokeciiye mete me jityepemisi ätyepäneji biname bine teeme bau me waadename. ²²Yepä, pui biname cina liba atyarige, teepi lica krokeciiye mete cabu jepänemisi teebibine, peei name pi cuta äcnärige, abasecretna biname bime bau jeitnemisi egä, ²³“Cine liba krokeciiye mete me atyarinago, gaabe jepänisi armeji ge, iyeta awamuta biname gaabe bine jewamutemisi, yepä cine liba gaabe jiitnisi, mete ngalebora pui biname bine lica jepänemisi!” ²⁴Modamoda iiwäreja biname piiyepu iiwäreja mete awamuta mope biname, teepi liba peei itecijemige, cälu te jitemige egä, “Baa, ngena te bäbitige? Lete nemi pui biname?” ²⁵Puma cita ca yepä biname te tabacitige, teebibine jejemige egä, “Cäme mene nätecijeye! Peei rooriye weene lui bine krokeciiye mete me sebäcnimumeye, teepi iiwäreja mete cabu temi, biname bine puma ebiberäjenemisi!” ²⁶Pui awamuta mope biname te piba ädige teeme ätityera biname cama, ätyepäneji biname bine sewademisi, yepä teepi ime ca lica joomlemisi, ingle teepi wälu ge egä biname cina pama teebibine kula ca äbyecra mage, ai name pi teepi owecu gemi ätyepäneji biname bime täöpume.

²⁷Teepi ätyepäneji biname bine ebäcnemisi mutre biname bime opo gaabe je aclajutame. Iiwäreja babo biname te piba teebibine jejemige egä, ²⁸“Cine weebibine uja itu jijanipago kokre mene ca egä, ‘Gone peei biname me ngii cabu yaabiberäjemuye,’ yepä weene cime mene lica ituge ätecija, siige iyeta biname bine Yerusalema ngalebora je ebiberäjanemiye, piiyepu weene singi cibibine aitna-me egä cine te Yeesu ne budre me itu yaacitepesi.”

²⁹Peteru piiyepu nuuja Acejiyame me ätyepäneji biname cina mene jewecnistisi egä, “Cine miiji Acejiyame me singi wawena, lica biname bime singi ne. ³⁰Acejiyame peese nyene laati ne mime sasa kaakesaare cina yaawejanusu. Tabe te Yeesu ne budre cabu ca yaarpinantepi, weene liba teebine budre me itu yaacitepeye baarge uli cabu. ³¹Acejiyame teebine itu yaarpinantepi teeme camu poto me, teebine biname bine Waadana Biname piiyepu niiya cabu ca Äsecrera Biname me itu jaawenepi. Yoo, tabe singi Israela biname bine padare ceerame teeme niiya mule abmaläcemame piiyepu pui niiya cabu ca äsecrerame. ³²Cine ire arbi biname gemi peei gwidape poto cidi me, cuta Aceji Seemo

piiyepu, Acejiyame lui ne täätjepuge biname bime cabu me, laatibi teeme singi jaawenusi.”

Gamaliya te Mutre Biname bine Bäärmi Jegednemige

³³Siige, peei mutre biname cina ai mene liba itecijemige, teepi mage claabe ge, singi ge ätyepäneji biname bine budre me wawename. ³⁴Yepä, puga ge yepä Parisea biname teeme ngii Gamaliya. Tabe cotre abiberäja biname ge, lui te baborage ge iyeta biname bime ngene atwanena cabu. Tabe abujängtige pui mutre biname bime sobe cabu, jejemige egä ätyepäneji biname bine miiji äsime puutucu me. ³⁵Siige, tabe piba mutre biname bine bäärmi jegednemige egä, “Cäme Israela binamewale, weene miiji cängena ngene jotwananineye weene singi peei biname poto cidi me ngena wawename. ³⁶Weene ngene jepecneye biname ngii Tiyudas poto cidi me. Poto kämäge niinäce gaabe me tabe täduji, biname bine jejemuji egä, ‘Cane babo biname gäne.’ Pama fooma hanred rooriye cina ten cama abasutinujisi. Yepä, tabe budre jepänuji, teeme biname cina piba maramara äbitininujisi, siige wata apiruji teeme sigu te. ³⁷Tiyudas me ingwe ca, biname bime ngii acnema padare cabu, Yuuda Galilaya ceweyame te piba täduji. Tabe cuta bucurage biname ewademuji ten cama otnetnejame, yepä tabe cuta budre jepänuji, siige teeme biname cina maramara äbitininujisi. ³⁸Yoo, peei name pi ai biname bime poto cidi me cane weebibine jijenininine, gone teebibine niiya jaawenemuye, yepä ebmalemepeye! Liba biname bau ca gyene teeme ngene atwanena piiyepu teeme waweneca, piba peei te papa me pagege äbita, ³⁹yepä liba Acejiyame bau ca gyene, weene äblicäco teebibine iibana. Weene piba Acejiyame cama pa aglipeye!”

Siige, mutre biname cina Gamaliya me mene jecatisi. ⁴⁰Teepi tesoglecemisi ätyepäneji biname bine, teebibine etemeläjemisi, piba jejemisi, “Gone mene cääri jicemuye Yeesu me ngii cabu,” siige teebibine jityepemisi. ⁴¹Ätyepäneji biname cina peei mutre biname bine ebmalemisi gege cama, ingwe naace popi Acejiyame ngene jotwanige egä teepi miiji ge Yeesu me ngii name pi mäpu päpäname. ⁴²Iyeta bimu teepi iiwäreja mete cabu piiyepu biname bime mete maramara cabu mene jaajanemusi, biname bine yaabiberäjemusi Miiji Mene Yeesu Keriso poto cidi me.

Seben Ätityera Biname poto cidi me

6 ¹Ingwe ca Yeesu me ätrunga biname cina liba bucurage äbitininisi, Israela biname lui cina Griik mene jicemusi, teepi jicnecimisi Heberu mene biname bine egä, “Teepi liba cuublacubla bine rarekaake yääcäranemusi, cime cuublacubla bine kupae lica jaawenemusi.” ²Puma cita ca pui twelb ätyepäneji biname cina tesoglecemisi iyeta ätrunga

biname bine yepä gome abasecretna-me, jejemisi teebibine egä, “Miiji lica gyene cine liba Acejiyame me bäärmi mene jajanena kaakesea ne abmalame rarekaake ire atwi täöpume. ³Cime binamewale, peei name pi weeme cabu ca jejäcremeye seben rooriye bine, lui cina umle biname gemi, piiyepu Aceji Seemo ne cängena jäätrungusi, cuta piiyepu iyeta biname cina lui täöpume ngenecu miiji gemi. Cine teebibine rarekaake ire atwi kaakesea pa yääcäremepesi. ⁴Siige, cine piba iyeta padare irecu ätumuta piiyepu bäärmi kaakesea cabu pa lacranipago.”

⁵Siige, iyeta ätrunga biname singi ge pepu wawename. Teepi seben rooriye bine ngii jejäcremisi. Age temi teeme ngii: Setepano lui me ätrunga baborage ge piiyepu lui me trupa cabu Aceji Seemo te baborage ge, cuta Pilipo, Prokora, Nikano, Timona, Parmenas, piiyepu Nikolas lui Antiyoka ceweyame ge. Tabu Israela biname lica, yepä tabu Israela biname bime irecu ätumuta mule ne ituge acata. ⁶Siige, ätrunga biname cina teebibine ewademisi ätyepäneji biname bime bau me. Teepi irecu ätumutini piiyepu ime etacwe-misi peei seben biname bime papa cabu.

⁷Siige, Acejiyame me Miiji Mene te otnetnäjige iyeta poto ta. Yeesu bau ätrunga biname cina ablinisi Yerusalema ngalebora, cuta piiyepu bucurage Acejiyame täöpume iiwäreja biname cina peei Miiji Mene ne jitrungisi.

Israela Modamoda Biname cina Setepano ne Joomlisi

⁸Setepano lui te baborage ätityera piiyepu kokre jääpänuge Acejiyame bau ca, tabu ciitaca mule piiyepu owowä mule bine jaawenemuge Aceji Seemo me kokre ca biname bime opo gaabe je. ⁹Yepä, poto biname cina Setepano cama mene abajininisi. Teepi lui Israela biname bime yepä abasecretna mete cabu ca, pui mete ngii yaainusi egä ‘abasecretna mete asatäneji biname bime täöpume.’ Puga ge pui abasecretna cabu Israela biname lui Kurene piiyepu Aleksandriya cewe cabu ca gemi, piiyepu poto nuuja Israela biname Kilikiya piiyepu Asiya Probins cabu ca. Teepi iyeta gije abacitininisi Setepano cama mene abajame. ¹⁰Yepä, Aceji Seemo te Setepano ne babo umle ecäriige. Pui umle cama tabu liba mene jiiicemuge, teepi äblicäco daremu mene iicana. ¹¹Teepi peei name pi poto biname bine ogä rarekaake ecäremisi walya mene jajime. Teepi apu jiiicisi egä, “Cine Setepano ne jitecijiisi, tabu Moose me cotre mene bine jiseblecäjemige, cuta piiyepu Acejiyame ne jiseblecäjige.” ¹²Pepu pana teepi ngenecu alonecame jenenemisi biname bine, piiyepu modamoda biname, cuta piiyepu cotre abiberäja biname. Teepi Setepano ne joomlisi, ecanisi mutre biname bime opo gaabe me. ¹³Teepi piba poto biname bine ebäcnemisi walya mene iicaname Setepano poto cidi me. Pui cina jejemisi egä, “Ai biname te jääseblecäjemuge ai cudege iiwäreja mete poto cidi me piiyepu Moose me cotre mene poto cidi me. ¹⁴Cine ituge

ätəcija tabe jaji je egä Yeesu pui Nasareta ceweyame te ai iiwäreja mete ne pagege iibyageca, piyepu mime sasa mule lui Moose bau ca gyene, peei ne mara me pagege wawena!”¹⁵ Iyeta lui cina mutre biname tomi cabu adnatärenige, teepi ire jetwa-nanisi Setepano ne, jepänisi egä teeme opo lui mename seemo pana ge.

Setepano me Mene

7¹ Iiwäreja babo biname te Setepano ne itemlige egä, “Nää, teeme mene toraca gyene mäame poto cidi me?”

² Setepano jejemige egä, “Cäme babewale, binamewale, cäme mene näteciye! Ujarage mime kaakesaare Abrahamo liba camuge Harana cewe me otni, Acejiyame lui jamyacu apaclyera cama ge, tabe teemämu aboclomtuji Abrahamo bau. Pui padare tabe Mesopotamiya gawe cabu enajuji. ³ Acejiyame teebine jejige egä, ‘Ebmalemi mäame inglewale bine, piyepu mäame gawecewe ne ebmali, nuuja gawe cabu me ädi, cane lui gawe ne pagege awaba mäame täapume.’ ⁴ Siige, Abrahamo piba ebmaluji Kaladea gawe ne, äduji Harana cewe me lenajame. Liba Abrahamo me babe budre äbituji, Acejiyame piba teebine jityepuji otnime ai Kanana gawe cabu me, weene page luma inajininige. ⁵ Yepä, pui padare Acejiyame te yepä gawe matikolä lica ecäruji Abrahamo ne teemerage gawe lenaja täapume, yepä Acejiyame teebine mene jejuji gawe ceera teeme täapume piyepu teeme kaakesaare täapume ingwe ca. Yoo, pui padare Acejiyame liba peei mene jejuji, Abrahamo bägrä cäco enajuji. ⁶ Age Acejiyame me mene teeme bau me: ‘Mäame ingwe kaakesaare cina cirege otni mage cudecewe me nuuja biname bime gawe cabu lenajame, puma mäpurage daremu cäco kaakesea cirege wawena. Teeme ireclota mäpu cirege fooa hanred kämäge cama. ⁷ Yepä, pui gawe biname lui bime täapume teepi mäpurage kaakesea cire jaawenepesi, cane teebibine teeme mäpu daremu cirege ceera. Ingwe ca mäame kaakesaare cirege äsecrea peei gawecewe cabu ca. Teepi cäme bau piba cirege awejena airage gawe cabu.’ ⁸ Siige liba peei mene apiruji, Acejiyame piba Abrahamo ne jejuji teeme cewecu acitame teeme tääpe matikolä iirputa ca. Peei cewecu ca Abrahamo te Acejiyame me jajeji mene ecatuji teeme täapume teeme biname me äbitame. Pui name pi Abrahamo, Isacako te liba aplimluji, teeme tääpe matikolä jirputuji seben bimu teeme aplimla ingwe ca; piyepu ingwerage Isacako teeme bägrä Yakobu me tääpe matikolä cuta jirputuji. Yakobu me padare liba, tabe cuta teeme twelb imäbägrä bime tääpe matimati cuta jirpeclimuji pui cewecu acitame. Pui twelb imäbägrä cina kaakesaare me äbitininujisi mime twelb ingle lenajame.

⁹ Pui bägrä cina claabemete jepänujisi Yoosepa ne lui teeme yepä ge, siige teebine aletname ecanujisi daremu cäco kaakesea wawename Aikupito gawe cabu je. Yepä, Acejiyame puga ge ten cama, ¹⁰ teebine

cāngena isatuji iyeta teeme peei māpu cabu ca. Yoosepa liba jeclajutuji Aikupito gawe Mopeyame Parao me opo gaabe je, Acejiyame te Parao ne ngenecu miiji jewenuji Yoosepa tääpume, piyepu Yoosepa ne babo umle ecāruji. Parao piba Yoosepa ne ecituji Aikupito gawe piyepu iyeta Parao me mete bine ire atwime. ¹¹Gane padare piba tāduji Aikupito piyepu Kanana gawe cabu iyeta; biname cina mage loolo me cewe icrajuji. Mime kaakesaare licarage nuuja deedei bine jepānemujisi. ¹²Peei name pi Yakobu liba itecijuji egā deedei puga ge Aikupito je, tabe teeme bāgrāwale, lui gemi mime kaakesaare, teebibine jityepemuji teeme niināce gaabe me piyeme. ¹³Ingwe ca teepi liba cāāri ācnāruji, Yoosepa teeme naniganewale bime bau aboclomtuji. Parao pui padare cabu umle ābituji Yoosepa me inge biname poto cidi me. ¹⁴Yoosepa piba mene jityepuji teeme babe Yakobu te otnime teeme inglewale cama Aikupito me. Teepi iyeta lui sebenti faib biname ge. ¹⁵Puma cita ca Yakobu āduji Aikupito me. Tabe puga ge budre, cuta teeme bāgrā iyeta budre puga ge. ¹⁶Ingwe ca teeme kaakesaare cina pui saarewale bime budrekaake ewademujisi Kanana gawe cabu me cewe ngii Sekem me, puga kaake bine gape jerbemujisi, lui gapecewe ne Abrahamo te rarekaake ca itu jeletnuji Hamora biname bime bau ca.”

¹⁷Setepano mene jiicemige egā, “Acejiyame me padare liba mameta ge atyaramta teeme jajeji mene toraca me ābitame, lui mene Abrahamo ne itu jejuji, mime biname cina piba Aikupito gawe cabu bucurage itu ablinujisi. ¹⁸Pui padare cabu kirece mope biname te gije abacituji Aikupito gawe ne ire atwime; tabe umle lica ge Yoosepa poto cidi me. ¹⁹Pui mopeyame piyepu teeme biname cina mime biname bine engletnājemujisi, mime kaakesaare bime ireclota māpu me jewenemujisi. Teepi teebibine giri jicranemujisi teeme engābāgrā bine puutucu abmalame budre ābitame. ²⁰Siige, Moose pui padare cabu aplimluji; tabe jamyacu bāgrā ge. Nesae mabye teeme mage babe cina teebine mete cabu ire jetwujāsi. ²¹Moose ne liba nuuja puupu cabu me imlitāsi, pui Parao me ngulebāgrā te teebine esicrutuji, joomluji teeme bāgrā tääpume. ²²Aikupito umleumle biname cina Moose ne ebiberājujisi. Tabe babo me ābituji teeme mene piyepu teeme waweneca cabu.

²³Moose liba footi kāmāge joomluji, tabe ngene jotwananuji teeme Israela binamewale bine ādārāme. ²⁴Tabe jepānuji Aikupito biname te yepā Israela biname ne egluji. Moose pui ne itityāruji, Aikupitoyame ne daremu jewecnistuji, budre tama egluji, siige. ²⁵Moose apu jengenuji egā teemerage Israela biname cina umle ge egā Acejiyame te teebine pa jaajepi teebibine āsecerame teeme māpu ireclota cabu ca, yepā Israela biname umle lica ge peei poto cidi me. ²⁶Nuuja bimu tabe jāpānuji neeneni Israela biname arngi cabu jage. Moose singi teeme claabe ne agawame, jaajuji egā, ‘Siige, weene yepā biname gegi. Weene ngenome

weemämu arngeniye?’ 27 Yepä, lui te nuuja ne egluji, tabe Moose ne iyebingäjuji, teebine itemluji egä, ‘Meebine laati te bii naajige cime ire atwi biname piyepu ablaweja biname äbitame?’ 28 Wää, maane singi cebine agli mäte, maane lipu birice Aikupito biname yepä ne seglumete?’ 29 Siige, Moose liba peei mene itecijuji, tabe Aikupito gawe cabu ca äyebingtuji cudecewe me, siige Midiyan gawe cabu gije abacituji lenajame. Puga teeme coga te neeneni imäbägrä bine aaplimluji.”

Setepano cerämu cuta jii cemige egä, 30 “Footi kämäge liba apirinujujisi, Moose piba Sinai podo wajwa je daapo taatu gawe cabu enajuji, siige Acejiyame me mename seemo te teeme bau taboclomtuji. Uli te puga ayige, pui wädräji cabu peei mename seemo ne jepänuji. 31 Moose cälu te jituji peei uli ne liba jepänuji ayi je, äduji mameta me cängena ireme. Tabe piba Acejiyame me tagepogogo itecijuji egä, 32 ‘Cane Acejiyame säne, lui ne mäame kaakesaare Abrahamo, Isacako, piyepu Yakobu yaawejänusi.’ Moose me tääpe te wälu name pi jeclonuji, tabe wälu ge ireme. 33 Acejiyame teebine jejuji, ‘Mäame ernge gwidape yiirecimi, ingle maane aclajuteji gäte cude puupu cabu. 34 Yoo, cane jääpänemune cäme biname bime ireclota Aikupito je lui mage mäpurage ge. Cane teeme mäpu cabu cewe oocanena nätecijanuge; cane bii täinine teebibine mäpu cabu ca äsecerame. Ayo, cane meebine Aikupito me pa näätyepene.’

35 Siige, Moose peese Israela biname cina lui ne itu jigyujujisi, teebine jejujisi egä, ‘Laati te meebine naajige cibibine ire atwime piyepu ablaweja?’ Yepä, Moose peese nyene lui ne Acejiyame te itu tityepuji Israela biname bine ire atwime piyepu teebibine teeme mäpu ireclota cabu ca äsecerame. Pui mename seemo lui te ayeji uli cabu taboclomtuji, tabe Moose ne itityäruji. 36 Moose peese nyene lui te biname bine ewademuji Aikupito gawe cabu ca. Footi kämäge cama tabe ciitaca gwidape bine jewanemuji Aikupito ngalebora piyepu Uududi Malu gome piyepu pui daapo taatu cewe cabu. 37 Moose peese nyene lui te Israela biname bine jejemuji egä, ‘Acejiyame nuuja mename biname ne cire täätyepipi, tabe cebine liyepu itu nätyepuji. Tabe weeme cabu ca yepä cirege.’ 38 Siige, Moose peese nyene lui puga ge Israela biname cama pui daapo taatu cewe cabu je. Tabe puga ge mime sasa kaakesaare cama piyepu pui mename seemo cama, lui teebine mene jejuji Sinai Podo cabu je. Tabe puga sewademuji Acejiyame miji ireclota mene mibibine jajanename.

39 Yepä, mime kaakesaare cina äbwäricinujujisi teeme mene ätecijame, siige Moose ne jigyujujisi. Teepi singi ge cuta Aikupito me äcnärame. 40 Peei name pi teepi Moose me naane Aarona ne jejujisi egä, ‘Mime uuje bine jewenemi mime niinäce gaabe otnime. Mine nuuja umle lica gemi ngena te itu täbitumi Moose tääpume podo cabu je, lui te mibibine Aikupito gawe cabu ca niwadipi.’ 41 Teepi puma cita ca uuje

ne jewenujisi awejename, teeme opo lui kau plongo pana ge. Teepi peei ne yiwäräjujisi, babo deedei jewenujisi, lui teeme ime ca wawenäneji gwidape ge. ⁴²Peei name pi Acejiyame te kaake ca icelyäremuji teebibine, ire ta jicranemuji teeme peei singi gaabe cabu otnime dume piyepu wale bine iiwärejame. Mene pisi nyene Oogäräneji Mene cabu Acejiyame me mename biname bime bau ca egä,

‘Israela biname, peei lui căme täápume lica gyene
weene lui footi kāmäge cabu cibucibu gwidape yaaglecimuye,
yiwäräjemuje pui daapo taatu cewe cabu je.

⁴³Yepä, Moloko uuje täápume weene cäbletääpe ca mete ne erangujiye,
pui ne ecanujiye,
cuta piyepu weeme uuje Rapana, teeme ämyeji wale ne ecanujiye.
Teepi lui ime ca wawenäneji gwidape ge iiwäreja täápume.
Cane peei name pi weebibine cudecewe me cirege ätyepa Babloniya
nuuja potu me.’

⁴⁴Siige, mime kaakesaare bime iiwäreja mete puga ge pui daapo taatu cewe cabu je. Peei watata rarangäneji mete lui cäbletääpe ca wawenäneji ge. Peei lui Acejiyame me mete ge biname cama lenajame. Teepi peei ne cängena jewenujisi epu pana Acejiyame te Moose bau me lipu eboclomtuji mene taatu ca mete raranga täápume. ⁴⁵Ingwe ca teepi peei mete teeme bägrä bine ecäremujisi. Teeme bägrä cina pui mete ne piba ecanujisi ten cama, teepi liba Yosuwä cama ecluji ai Kanana gawe bine waadename, Acejiyame te teeme niinäce gaabe ca liba iyecräjemuji maramara biname bine. Pui mete te ten cama enajuji ngälu Daawida me padare. ⁴⁶Yoo, Acejiyame ngenecu miiji ge Daawida täápume. Tabe Acejiyame ne itemluji tabe te meterage wawename Acejiyame täápume, lui ne iyeta mine Yakobu me kaakesaare cina yaawejanusi. ⁴⁷Yepä, Daawida me bägrä Solomona te peei mete ne eranganuji.

⁴⁸Yepä, Caburage Acejiyame tabe lica yaanajuge mete cabu lui ne biname cina yaarangusi, teeme mename biname te lipu jiicuji egä,

⁴⁹‘Yageyame te jiicenige: căme puupu gyene cabucewe je,
cane biname bine puma cita ca ire pa taatwemepene.

Gawecewe lui căme ernge acita puupu gyene.

Lipu mete ne weene singi căme täápume rarangame?

Lese nyene puupu căme lenajame?

⁵⁰Cije cane iyeta gwidape cämämu lica jewenemujine?’ ”

⁵¹Siige, puma cita ca Setepano cuta jejemige egä, “Weene ätrunga cäco gemi. Weene ngene atwana Acejiyame bau lica gemi. Weene Acejiyame me mene ätecija cäco gemi. Weeme sasa kaakesaare liyepu weene pepu gemi. Teepi lipu singi lica Aceji Seemo ne ätecijame, weene cuta piyepu. ⁵²Wää, nuuja mename biname puga ge weeme kaakesaare cina lui ne niya lica jaawenusi? Eewe, teepi niya jaawenemusi iyeta

mename biname bine! Teepi Acejiyame me mename biname bine budre me jaawenemusi lui cina mene jeitnäjujisi teeme Conocäco Kaakeseyame Yeesu me otni poto cidi me. Siige, ai padare weene walya mule ca teebine budre me itu yaaglepeye. ⁵³Weene peete nemi lui cina Acejiyame me cotre mene ewademujiye, mename seemo cina lui cotre weebibine icärininujisi, yepä weene lica peei cotre bine jaawenemuye!”

Biname cina Setepano ne Kula ca Jibyecrisi

⁵⁴Siige, pui mutre biname cina liba Setepano me mene itecijemige, teepi claabemete jepänisi, giricu bine etebcmisi teeme claabe name pi. ⁵⁵Yepä, Aceji Seemo Setepano me trupa cabu baborage ge. Setepano cabu me ire acitige, Acejiyame me jamyacu apaclyera ne jepänige piiyepu Yeesu ne jepänige aclajuteji ge Acejiyame me camu poto ca. ⁵⁶Tabe jiicige, “Ire cabu me! Cane jepänenine dume äpäcuteji ge piiyepu teebine, lui Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji, tabe aclajuteji ge Acejiyame me camu poto ime je!”

⁵⁷Baborage ala cama pui mutre biname cina teeme tablame bine ime ca ermemisi, piba taatu Setepano bau me tuuwametrnige, ⁵⁸teebine babo cewe cabu ca wata iyebtingtisi, kula ca jibyecrisi. Teepi teeme acwabeja cäbletääpe ebmalemisi yepä mamye biname gome je, teeme ngii Saulo. ⁵⁹Teepi Setepano ne jāje jibyecranisi, siige tabe mime Yageyame ne jejige egä, “Yageyame Yeesu, nacati cäme seemo!” ⁶⁰Tabe kokorare ca ääpednutige, piba babo tage ca jejige egä, “Yageyame, gone ngene taapecnute teeme poto cidi me ai niiya mule ne.” Tabе ai mene jiicige, siige budre äbitige.

8 ¹Yoo, Saulo singi ge Setepano me budre tääpume.

Saulo te Ätrunga Biname bine Mage Niiya Jaawenanemuge

Puirage bimu cabu poto biname cina gije abacitinisi ätrunga ingle biname bime ireclota mäpurage wawename Yerusalema je. Teepi iyeta ätrunga biname bine iyecräjemisi, siige teepi uucratni-ge cewe maramara me Yuudea piiyepu Samariya probins ngalebora me. Ätyepäneji biname taatu icrajige Yerusalema je. ²Poto cängena ätrunga biname cina Setepano ne gape me ecitisi, mage ele ewäyisi.

³Yepä, Saulo gije abacitige ätrunga biname bine äyebllengame. Tabе mete yepäyepä ngalebora abacitanige, ätrunga biname bine siseccräjemige, siige magebi rooriye bine icranemige krokeciye mete bora me.

Samariya Cewe cabu ta Miiji Mene Jaajanemusi

⁴Lui ätrunga biname bine iyecräjemisi, teepi otninisi cewe gaabegabe ta, Miiji Mene iyeta poto ta jejananemisi. ⁵Pilipo ädige babo cewe

Samariya me, puga biname bine umle jebenemige Keriso poto cidi me, lui te biname bine niya cabu ca yäsecreremuge. ⁶Bucurage biname tomitomi cabu teepi cängena itecijemige Pilipo ngena mene jejananemige. Teepi iyeta teeme mene jitecjanisi, piyepu ciitaca mule bine jepänemisi, tabe lui bine jebenemige. ⁷Niia cable cina mage ala cama äsinisi bucurage biname cabu ca; piyepu biname lui bime ime ernge apineca cäco ge, piyepu biname lui eepanepana otni, teepi miiji me äbitininisi. ⁸Yoo, peei name pi baborage gege puga ge Samariya cewe cabu je.

⁹Pui babo cewe cabu yepä biname ngii Simona te enajige. Mage padare cama tabe Samariya biname bine cälu te ätime jaawenemuge teeme piiseba mule ca. Tabe jicemige egä tabe babo biname ge. ¹⁰Iyeta biname pui babo cewe Samariya cabu, matimati cabu ca ngälu modamoda me, teepi teeme mene jätēcijusi, jicusi egä, “Tabe peese nyene biname lui Acejiyame me kokre cama gyene, lui ne yaainusi Babo Kokreyame ca.” ¹¹Lecaleca padare cama teeme piiseba mule name pi biname cina mutäcäco läbitininusi, peei name pi teeme mene jätēcijanusi. ¹²Yepä, teepi liba Pilipo me mene jitecijisi, Miiji Mene Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me piyepu Yeesu Keriso poto cidi me, teepi piba niye ca äciseja ne ecatisi, rooriye magebi iyeta. ¹³Simona cuta peei mene liba itecijige, teebine cuta niye ca jicisäjisi Yeesu me ngii cabu. Peei ingwe gaabe ca, tabe Pilipo me mameta je enajige, piba cälu te jitige kokre mule gwidape piyepu ciitaca mule bine liba jepänemige, Pilipo lui bine jaawenemuge Aceji Seemo me kokre ca.

¹⁴Yerusalemä cabu lui ätyepäneji biname cina liba itecijemige egä Samariya biname cina itu yaacatepesi Acejiyame me mene ne, siige teepi piba Peteru Yoane naabibine jättyepisi teeme bau me. ¹⁵Teepi liba atyaramtäsi, Acejiyame ne puma ewejenäsi pui ätrunga biname bime täapume egä Aceji Seemo te pa labacitanenge teeme yepäyepä trupa cabu me, ¹⁶ingle naace popi Aceji Seemo te camuge abacitana teeme nuuja biname cabu, yepä teepi niye ca äciseja taatu itu yaacatepesi mime Yageyame Yeesu me ngii cabu. ¹⁷Puma cita ca Peteru naabi Yoane ime icranemäsi teeme papa cabu, siige Aceji Seemo te piba teeme yepäyepä trupa cabu abacitanige.

¹⁸Simona liba jepänige egä Aceji Seemo te ätrunga biname bime trupa cabu babacitanige, ätyepäneji biname cina liba ime icranemäsi teeme papa cabu, tabe piba singi rarekaake ceerame Peteru Yoane naabibine, ¹⁹jaajige teebibine egä, “Cuta cebine näcäreye peei kokre, egä cane lui biname cabu cäme ime laacitune, Aceji Seemo te piba labacituge teeme cabu me.”

²⁰Yepä, Peteru teebine jejige egä, “Maane äte, mäame rarekaake cama ädi ngälu cäco niya puupu me, ingle naace popi maane ngene

bii jotwanite Acejiyame me owecu gwidape ne aletname rarekaake ca! ²¹Maane äblicäco gäte cine cama gigri kaakesea wawename, ingle mäame ngene atwana conocono gyene Acejiyame me opo gaabe. ²²Ebmali page ai niya mule ne, Acejiyame ne ewejani mäame niya ngene atwanena poto cidi me. Tabe pama meebine kälyä pa naawenege. ²³Cane nääpänenine egä maane niya claabe gäte cime kokre poto cidi me. Mäame niya mule te meebine bii noomlige.”

²⁴Puma cita ca Simona te Peteru Yoane naabibine jaajige egä, “Owecu, weene Yageyame ne ewejaneye cäme tääpume egä nuuja peei niya gwidape te, weene lui poto cidi me bii najiye, lica pagege äbita cäme tääpume.”

²⁵Siige, Peteru naabi Yoane Yeesu me ireclota poto cidi me liba jicemäsi, piiyepu Yageyame me mene liba jejananemäsi, teepi peei ingwe ca acnenutäsi Yerusalema me. Cuta gaabe cabu liba aalige, Miiji Mene jejananemäsi Samariya gawe biname yepäyepä cewe cabu ta.

Pilipo Miiji Mene Jejige Yepä Etiyopiya Gawe Biname ne

²⁶Acejiyame me mename seemo te Pilipo ne jejige, “Maane amacnepi, uule poto me ädi, ngälu gaabe cabu atyaramtepi, lui gaabe gyene Yerusalema ca Gaasa me.” Yoo, ai taje biname lica waatnetnäjinusi peei gaabe cabu. ²⁷⁻²⁸Siige, Pilipo amacetnäjige, abyemäriige. Yepä Etiyopiya gawe ngii biname puga ge gaabe cabu teeme cewe otnime. Tabe lui rarekaake ire atwi mope biname ge magebi tääpume lui te Etiyopiya gawe ne ire jaatwuge. Tabe itu lädepi Yerusalema me Acejiyame ne iiwärejame; tabe tacne-nutenige cewe me teeme älädnalädna gwidape cabu. Gaabegabe liba tädige, tabe Oogäräneji Mene bine secnemige, Acejiyame me menameyame Isaya lui bine soogäruji. ²⁹Aceji Seemo te Pilipo ne jejige egä, “Ädi älädnalädna gwidape gome me.” ³⁰Puma cita ca Pilipo uuwamige Etiyopiya biname mameta me, teebine jitecijige Isaya me Oogäräneji Mene acnema cabu. Tabe teebine itemlige egä, “Nää, iyeta umle gäte ai mene lui ecnenenemite maane?”

³¹Etiyopiya biname te jejige egä, “Cane lipu umle äbita; nuuja biname liba lica pisi nyene cebine abiberäjame?” Tabe piba Pilipo ne jejige, “Tacenuti älädnalädna gwidape cabu, cäme gome adna-ti!” ³²Age peei neeneni Oogäräneji Mene pargi Yeesu poto cidi me tabe lui bine aacnenige:

“Tabe epu maamoi pana, aglime lui ne ecanisi.

Tabe maamoi plongo pana, lui te bojäcu yaanajuge teeme ngäli liba jaaclanimusi.

Tabe nuuja mene lica.

³³Teepi ajiri me jewenisi teebine, yepä äwärimta biname lica ge teeme tääpume.

Nuuja biname te äblicäco mene iicana teeme ingwe kaakesaare poto cidi me,
 ingle naace popi teeme ireclota ai gawecewe cabu ngälu bii joomlige.”

³⁴Siige, pui biname te Pilipo ne jejige, “Cebine naji, laati ne peei mename biname te jeitnenige? Teeme täápume aitnäjenige, coo nuuja biname ne jeitnäjenige?” ³⁵Pilipo piba gije abacitige mene me. Tabe jegednige peeirage mene pargi cabu ca, piba teebine jejanige Mijji Mene Yeesu poto cidi me. ³⁶Teepi liba gaabe cabu aaclige, niye gome atyaramtäsi, piba pui biname te jejige egä, “Agesa niye. Näa, maane lipu gäte cebine niye ca äcisejame Yeesu me ngii cabu?” ³⁷Pilipo te jejige teebine egä, “Yoo, cane mijji gäne meebine niye ca äcisejame mäame ngenecu bora liba ätrunga pisi nyene.” Tabe jejige egä, “Yoo, cane jitrungenine egä Yeesu Keriso lui Acejiyame me bägrä gyene.”

³⁸Pui biname liba mene jejige teeme kaakeseayame te älädnalädna gwidape iibaname, piba Pilipo piiyepu Etiyopiya biname niye cabu me äglenutäsi, siige Pilipo piba Yeesu me ngii cabu jicisäjige teebine. ³⁹Teepi liba tarpatäsi niye cabu ca, mime Yageyame me Seemo te Pilipo ne ecatige. Pui biname te teebine ingwe ca lica jepänige; yepä, gege cama teeme gaabe cabu ädige. ⁴⁰Pilipo piba jepänige egä tabe lui babo cewe ngii Asotus cabu jage. Puma cita ca tabe ädige, iyeta cewe cabu ta Mijji Mene jejanemige, ngälu siige Kesarea cewe me atyaramtige.

Saulo Ätrunga Biname me Äbitige

9 ¹Peei padare cabu Saulo te biname bine drämä ca jewenemige egä tabe singi Yageyame me ätrunga biname bine budre me aglecame. Tabe iiwäreja mope biname bau me ädige, ²teebine itemlige peba ceerame egä tabe peei peba cama mijji gyene Israela biname bime abasecretna mete yepäyepä cabu me abacitaname, lui cina babo cewe Damaseko ngalebora jage. Saulo singi ge peei peba bine naace täápume päpäname, egä tabe liba biname bine jääpänemuge lui cina Yageyame me gaabe cabu waatninusi, magebi piiyepu rooriye, siige peei peba te conocäco yäacäruge oomlemame, Yerusalema me waadename.

³Saulo liba babo cewe Damaseko mameta atyaramtige, piba taatu apaclyera te carbe cabu ca teebine tuungepmalige. ⁴Tabe itramige gawe cabu me, tagepogogo piba itecijige egä, “Saulo, Saulo, maane ngenome cebine niya nawenanenite?”

⁵“Babo Biname, baa maane laasi näte?”

“Cane Yeesu säne, maane lui ne niya nawenanenite. ⁶Abujängti, ädi babo cewe me, cane puma mene pa naajene maane ngena waweneme.”

⁷Saulo cama lui biname cina eclige, teepi imyemutemige mene cäco. Teepi tagepogogo itecijemige, yepä nuuja biname ne lica jepänisi.

⁸Siige, Saulo gawe cabu ca abujängtige, irecu aasatige, yepä äblicäco ge päpäna gwidape bine. Teepi peei name pi teeme ime joomlisi, eweclujisi, Damaseko cewe me ecanisi. ⁹Nesae bimu ngalebora tabe äblicäco ge päpäna. Pui padare cabu tabe deedei piyepu niye cäco enajige.

¹⁰Puga ge Damaseko cewe je yepä ätrunga biname ngii Ananiya. Yageyame teebine wama pana jejige egä, “Ananiya!”

Tabe jejige, “Yageyame, cane age säne.”

¹¹Yageyame piba teebine jejige egä, “Abujängti, ädi yepä gaabe cabu me, pui gaabe ngii Conocäco ge. Puma Yuuda me mete cabu je maane itemlepi yepä Taasu cewe biname täapume, teeme ngii Saulo. Tabe irecu ätumutenige. ¹²Tabe Saulo te wama pana yepä biname ne bii jepänige, ngii Ananiya, teeme mete me lui te tabacitige, ime aacitige teeme papa cabu, piba tabe cääri irecu aasatige.”

¹³Ananiya jejige, “Eewe, Yageyame! Bucurage biname cebine itu najanepesi ai biname poto cidi me, tabe lipu baborage niya jaawenemuge mäame biname bine Yerusalema ngalebora je. ¹⁴Tabe peba cama Damaseko me tädumi, cuta peei peba cabu conocäco pisi nyene modamoda iiwäreja biname bime bau ca iyeta biname bine oomläjcame Acejiyame me ngii lui cina yaawejanusi.”

¹⁵Puma cita ca Yageyame te jejige, “Maane äte, teeme bau me ädi, ingle naace popi cane teebine itu jaajepene cäme kaakesea wawename, cäme ngii aitnejame nuuja gawe biname bime bau me, piyepu maramara gawecewe mope biname bime bau me, cuta piyepu Israela biname bime bau me. ¹⁶Cane cämämu teebine pa jaawabepene iyeta mäpu tabe lui pagege päpäna cämiji pi.”

¹⁷Siige, Ananiya ädige, pui mete me abacitige, piba ime aacitige Saulo me papa cabu. Tabe jejige egä, “Cäme biname Saulo, Yageyame Yeesu lui mäame bau me taboclomtumi gaabe cabu maane liba aima tädumete, tabe te cebine bii nätyepige, ingle naace täapume maane cääri päpäname piyepu Aceji Seemo te mäame trupa cabu abacitame.” ¹⁸Piba taatu cibu idre pana gwidape cina taatramige Saulo me irecu cabu ca. Tabe piba irecu aasatige ireme. Tabe abujängtige; piba Ananiya teebine niye ca jicisäjige Yeesu me ngii cabu. ¹⁹Tabe liba deedei äbitige, teeme kokre te cääri piba tacnenutige.

Saulo te Miji Mene Jejanemige poto Damaseko Abasecretna Mete cabu je

Nesae bimu cama Saulo ätrunga biname cama enajige Damaseko cewe je. ²⁰Tabe conocäco ädige poto abasecretna mete me, gije abacitige mene jajanename egä Yeesu lui Acejiyame me Bägrä gyene.

²¹Iyeta lui cina itecijemige, cälu te jitemige, teemeteme ätemläjinisi egä, “Baa, agesa tabe lui te Yerusalema je pui biname bine yaaglecimuge

lui cina Yeesu me ngii yaawejanusi? Tabe pama aima tādumi, ingle naace popi tabe singi ätrunga biname bine oomläjecame modamoda iiwäreja biname bime bau waadename!”

²²Yepä, Saulo me mene kokrerage äbitige. Tabe toraca conocäco Yeesu ne jewabudnitige, jejemige egä, “Tabe peese nyene lui ne Israela biname cina jewagrijanisi teebibine niya cabu ca äsecrera.” Siige, Damaseko cewe je lui Israela biname, teepi äblicäco ge teeme mene awecnista.

²³Bucurage bimu ingwe ca, poto Israela biname cina abasecre-tnige, mene jitranisi Saulo ne aglime. ²⁴Yepä, nuuja biname te teebine jejige teepi ngena mene jitranisi. Ciiye bimu teepi cewe grana gome ire jetwisi teebine aglime. ²⁵Yepä, ciiye cabu Saulo me binamewale cina teebine ecanisi cewe kula caale gome me. Puma cita ca teebine baborage diiba ngalebora isinglantisi, kula gaga cabu ca iyinisi gawe me.

Saulo Yerusalema Ngalebora je

²⁶Saulo piba Yerusalema me ädige. Tabe singi ätrunga biname cama alenglecäjame, yepä teepi Saulo me mene lica jecatisi egä tabe lui toraca ätrungayame gyene. Teepi iyeta wälu ge teeme täapume. ²⁷Puma cita ca Banaba teebine itityäriige, ecanige ätyepäneji biname bime bau me. Banaba teebibine jejananemige Saulo lipu mime Yageyame ne itu jääpänepi Damaseko gaabe cabu, piyepu Yageyame te ngena mene itu jaajepi teebine. Tabe cuta piyepu jeitnige Saulo te mene Yeesu me ngii cabu lipu wälu cäco jaajanemepi Damaseko cewe cabu je. ²⁸Saulo peei name pi ten cama enajige piyepu Yerusalema ngalebora ta otnetnäjige. Tabe mene wälu cäco jicemige mime Yageyame me ngii cabu. ²⁹Puga ge Israela biname lui Griik mene ca jicemusi. Tabe ten cama mene jicemige, teebibine jiseblecäjemige, yepä teepi singi ge teebine aglime. ³⁰Ätrunga biname liba umle äbitininisi ai poto cidi me, teepi Saulo ne ecanisi Kesarea malu cewe me, puma cita ca teebine jityepisi Taasu cewe me.

³¹Siige, piba iyeta ätrunga ingle biname cina Yuudea, Galilaya, piyepu Samariya gawe cabu poode jepänanisi. Teepi kokre äbitininisi, piyepu bucurage me äbitininisi Aceji Seemo me ätityera name pi, piyepu Yageyame me opo gaabe je teepi cängenarage icrajige.

Peteru Ädige Cewe Neeneni Luuda piyepu Yooa me

³²Peteru iyeta cewe ta otnetnäjige. Nuuja taje tabe ädige Luuda me, Acejiyame me biname bine puma engräjemige. ³³Puga tabe biname ne jepänige ngii Aenea lui me ime ernge apineca cäco ge. Eit kämäge ngalebora tabe äblicäco ge teeme ute puupu cabu ca arpinenta. ³⁴Peteru teebine jejige egä, “Aenea, Yeesu Keriso te meebine miiji naawenenige. Arpinanti, mäame ute gwidape emacetnäjemi!” Siige, Aenea piba

taatu arpinantige. ³⁵Iyeta biname cina lui Luuda piiyepu Sarona cewe ngalebora icrajige, Aenea ne jepänisi. Teepi piba mime Yageyame bau tatatrongäraninisi.

³⁶Puga ge Yoopa cewe cabu yepä magebi ngii Tabita lui ätrunga biname gwene. Yoo, teeme Griik ngii lui Dooka, peei me aboclomta lui diiya. Iyeta padare tabe miijimiji kaakesea jaawenemuge, owecumete biname bine yäätiyämuge. ³⁷Peei padare cabu teebine pita te jwoomlige, siige budre äbitige. Teepi teeme budrekaake ne jucisäjisi, cabu je lui mete puupu, pui cabu ocitisi. ³⁸Yoopa cewe cudecewe lica ge Luuda cewe ca. Peei name pi Yoopa je ätrunga biname liba umle äbitininisi egä Peteru lui Luuda cewe cabu jage, teepi neeneni biname bine jäätyepisi teeme bau me mene cama egä, “Owecu, wata tädepi cime bau me.” ³⁹Siige, Peteru piba amacetnäjige, ten cama ädige. Tabe liba Yoopa me atyaramtige, teepi ecanisi pui cabu puupu me. Iyeta cuublacubla cina teebine jowaclomtisi, ele jolwisi, maramara asigreräja gwidape Peteru ne piba jewabäjisi, Dooka lui bine itu yaaterutäjemepi tabe liba ireclota ge. ⁴⁰Siige, Peteru iyeta biname bine iyebhengemige peei puupu cabu ca, kokorare ca piba äpednu-tige Acejiyame bau irecu ätumutame. Puma cita ca tabe atatrongtige budrekaake bau me, jojige teebine egä, “Tabita, arpinanti!” Tabe irecu aasatige, Peteru ne liba jepänige, piba adnatige. ⁴¹Peteru teebine ime ca jwoomlige, owejängtige. Tabe piba tesoglecemige ätrunga biname bine cuta cuublacubla bine iyeta, teebibine jewabemige egä Tabita ireclota gwene. ⁴²Iyeta Yoopa ngalebora biname cina itecijemige ai poto cidi me, siige bucurage biname cina Yageyame ne jitrungisi. ⁴³Peteru poto bimu cama Yoopa je enajige, biname ngii Simona teeme mete cabu. Simona me kaakesea lui cibi tääpe bine yaamacetnäjemuge maramara kaakesea tääpume.

Koroneliyo te Peteru ne Ala Tesoglige

10 ¹Puga ge Kesarea cewe je yepä biname ngii Koroneliyo lui ge mope biname Rooma cubu biname bime yepä sange tääpume. Pui sange ne yaainusi ‘Italiya Sange’ ca. ²Tabe babo singi irecu ätumuta mule tääpume. Tabe piiyepu teeme inge biname iyeta Acejiyame ne yaawejanusi. Teeme ätityera baborage ge Israela owecumete biname bime tääpume, piiyepu tabe jäje irecu lätumutanuge Acejiyame bau me. ³Yoo, yepä mämlebimu me trii oklok poto cidi me, tabe wama pana pajecurage jepänige mename seemo ne, lui tädige, teebine jejige egä, “Koroneliyo!”

⁴Tabe pui mename seemo ne wäluwälu ire jetwige, piba jejige egä, “Yageyame, ngena gyene?”

Mename seemo te jejige egä, “Acejiyame te ngenecu miiji gyene määme irecu ätumuta tääpume piiyepu määme owecu mule tääpume. Tabe singi ge meebine miiji mene jajime. ⁵Page Yoopa me määme biname bine

jityepimi yepä biname ne ärngime teeme ngii Simona Peteru. ⁶Nuuja biname ngii Simona lui te cibi tääpe bine yaamacetnäjemuge, tabe teeme mete cabu enajenige. Pui mete lui malu ligi jage.” ⁷Siige, mename seemo te liba pei mene teebine bii jejige, piba abyemäriige. Puma cita ca Koroneliyo ala taasoglicige teeme neeneni mete kaakesea biname bine piyepu yepä cubu biname ne, lui tage teeme miiji kaakeseyame, cuta lui te Acejiyame ne yaawejanuge. ⁸Koroneliyo teebibine jääjänige ngena te bii bäbitige, siige piba Yooa me jäätyepänige.

Peteru Babo Gwidape ne Wama pana Jepänige

⁹Nuuja bimu teepi liba gaabe cabu jage Yooa cewe mameta atyara, pei padare Peteru piba jegelige mete toro cabu lui puupu cabu me irecu ätutumame. Bimu duusa mameta ge. ¹⁰Peteru loolo me cewe te joomlige, tabe singi deedei tääpu mage. Deedei gädnäja trämä, tabe wama pana jepänige, ¹¹dume te iitnige, puma cita ca yepä gwidape te gawe me täinige, lui babo daamledamle cäbletääpe pana ge; teeme foomutre ca siyini gawe me. ¹²Puga ge pui gwidape papa cabu maramara cibi piyepu biicwale piyepu glunubora ele. ¹³Piba tagepogogo te jejige teebine egä, “Peteru, arpinanti, eglecemi, erngäjemi!”

¹⁴Yepä, Peteru jejige, “Eewe, Yageyame, cude gemi! Cane umle cäco gäne gwidape ärngäja lui gemi cude cime tääpume, coo piyepu lui gemi cibucibu lica.”

¹⁵Pui tagepogogo te cuta jejige, “Maane gone gwidape bine yaainemute cude ca, Acejiyame lui bine cibi me itu jaawenemepi!” ¹⁶Nesae gääbu liba pepu äbitige, pei cäbletääpe ne gwidape cama piba cabu me ewecnistisi.

¹⁷Peteru mage ngene jotwananige teeme wama pana mule me aboclomta poto cidi me. Puirage padare lui biname bine Koroneliyo itu täätyepämi, teepi Simona me mete ne jepänänisi, siige mete gaabe gome jaacclajutänige. ¹⁸Teepi ala abayänisi, biname ne itemlänisi egä, “Pisi nyene, nää, biname ngii Simona Peteru?”

¹⁹Peteru te liba ngene jotwananenige pei wama pana mule me aboclomta poto cidi me, Aceji Seemo te piba teebine jejige egä, “Ire! Nesae biname age tämi, meebine näärngenänisi. ²⁰Maane amacetnäji, äini, gone däädüdügü läbitute ten cama otnime, ingle cane te bii jäätyepänine teebibine.” ²¹Siige, Peteru äinige, pui biname bine jejemige, “Cane age säne weene lui biname ne jirngeniye. Weene ngenome tujiye?”

²²Teepi jejänisi egä, “Cubu mope biname Koroneliyo te nityepämi. Tabe miijirage biname gyene, lui te umle gyene Acejiyame ne awejena, piyepu iyeta Israela biname ngenecu miiji gemi teeme poto cidi me. Acejiyame me conocäco mename seemo te Koroneliyo ne tejumi meebine asoglecame teeme mete me otnime, naace tääpume tabe mäame mene

ätecijame.” ²³Siige, Peteru pui biname bine mete me ääsinglentänige yepä ciye cama ute me.

Peteru Atyaramtige Koroneliyo me Mete me

Nuuja bimu tabe amaceträjige, siige ten cama ädige. Poto ätrunga biname Yooa cewe cabu ca ten cama eclige. ²⁴Yepä bimu ingwe ca, Peteru atyaramtige Kesarea cewe me, Koroneliyo luma teebine jewagrijiige. Koroneliyo cama puga ge teeme inglewale piiyepu poto binamewale, tabe lui bine tesoglecemige. ²⁵Peteru liga mete me abacitige, Koroneliyo teeme bau ädige, kokorare ca teeme gome äpednutige, ²⁶yepä, Peteru teebine ewejängtige, jejige egä, “Abujängt! Cane cuta biname gäne.” ²⁷Peteru Koroneliyo ne mene jejanige egäcäro teepi mete me abacitäsi. Tabe puma pui biname bine jepänemige. ²⁸Tabe jejemige egä, “Weene umle gemi egä cime Israela biname bime cotre pisi nyene egä, cine lica ädära coo abasuta nuuja gawe biname cama. Yepä, Acejiyame cebine nabiberäjumi egä: ‘Gone nuuja biname ne jäägyuye, gone teebine cude me jaawenuye.’ ²⁹Peei name pi maane liba cebine nasoglumete, cane tädine meebine ädärame, ngänu gyene maane Israela biname lica gäte. Siige, cane page näätlemenine, maane cebine ngenome nasoglumete?”

³⁰Koroneliyo jejige, “Nesae bimu liba bapirige, cane piba mämlebimu me trii oklok poto cidi me, page liiyepu ge, cäme mete cabu irecu tätumutanumene. Piba taatu yepä biname te, lui me cäbletääpe apaclyäreji cama ge, cäme opo gaabe teclajutumi, ³¹najumi egä, ‘Koroneliyo, Acejiyame te määme irecu ätumuta mene bii bitecijige, cuta nääpänige maane owecumete biname bine lipu yäätityäremute. ³²Maane Yooa me määme biname bine jityepemepi, yepä biname ngii Simona Peteru bau me. Tabe lui nuuja Simona me mete cabu jage, lui te cibi tääpe yaamaceträjemuge. Teeme mete lui malu ligi jage.’ ³³Puma cita ca cane biname bine tityepemumene meebine lowejutame, siige baborage eso maane lipu tädite. Page cine age temi Acejiyame me opo gaabe je, meebine naawagrijenisi maane cibibine umle wawename Yageyame te ngena mene naajumi jajime.”

Peteru me Mene

³⁴Siige, Peteru Koroneliyo naabibine mene jejemige egä, “Cane page umle bäbitine lipu toraca gyene egä Acejiyame te yepä pana ire nitwenininige. ³⁵Tabe singi iyeta gawecewe biname bime tääpume, lui cina teeme ngii yaawejanusi piiyepu miiji taatu mule bine jaawenemusi. ³⁶Weene umle gemi Acejiyame lui mene Israela biname bime bau itu jityepuji egä poode pisi nyene Acejiyame cama Yeesu Keriso name pi. Tabe Yageyame gyene iyeta biname bime tääpume. ³⁷Weene umle gemi

ngena itu äbituji Galilaya je piiyepu iyeta poto Israela gawe cabu ta pui padare ingwe gaabe ca, Yoane liba mene jejemuji niye ca äciseja poto cidi me. ³⁸Weene umle gemi Yeesu Nasareta ceweyame poto cidi me, Acejiyame te lipu teeme cabu Aceji Seemo ne ecituji cuta kokre ne ecituji. Yeesu iyeta poto ta waatnetnäjuge, miijimiji mule jaawenemuge, piiyepu iyeta biname bine miiji me jaawenemuge lui cina Satani me kokre cabu yaacrajuge, ingle Acejiyame lui ten cama ge. ³⁹Cine ire arbi biname gemi iyeta mule tääpume Yeesu lui bine itu jewenemuji Israela biname bime gawe cabu cuta piiyepu Yerusalema ngalebora je. Teepi teebine budre me jewenujisi baarge uli cabu äbyera ca. ⁴⁰Yepä, nesae bimu ingwe gaabe ca Acejiyame teebine budre cabu ca erpinantuji, piiyepu cuta eboclomtuji, ⁴¹lica iyeta biname bime bau me, yepä cime bau me. Cine ire arbi biname gemi, tabe lui bine itu nijinuji ai kaakesea tääpume. Yeesu me budre piiyepu arpinenta ingwe ca cine ten cama deedei erwäjujisi cuta piiyepu niye enujisi. ⁴²Yeesu cibibine nijinuji biname bine Miiji Mene jajanename, piiyepu aitnejame egä tabe peese nyene Acejiyame lui ne atrana biname me jewenuji ireclota biname piiyepu budre biname bime tääpume. ⁴³Iyeta sasa mename biname cina mene jeitnujisi teeme poto cidi me, jicemuji egä iyeta biname lui cina teebine jäätrungusi, Acejiyame teeme niyaniya mule cabu ca kälyä cire jaawenemepi Yeesu me kokre name pi.”

Aceji Seemo te Nuuja Gawe Biname bime Yepäyepä Trupa cabu Abacitanige

⁴⁴Peteru liba mene iicema cabu je, Aceji Seemo te abacitanige iyeta lui cina teeme mene jitecijisi. ⁴⁵Israela ätrunga biname lui cina Peteru cama seclige Yooa ca, teepi cälu te jitemige Acejiyame liba teeme ätityerayame Aceji Seemo ne cuta nuuja gawe biname bime cabu ecitanige. ⁴⁶Teepi teebibine jitecijemisi maramara tagepogogo ca iicema je piiyepu Acejiyame me kokre ne awepyeräja je. Peteru piba jejemige egä, ⁴⁷“Aceji Seemo te ai biname bime cabu babacitige tabe uja lipu tabacitanuji mime cabu me. Nää, miiji gyene nuuja biname te teebibine iibaname, teepi liba niye ca äciseja ne acatame Yeesu me ngii cabu?” ⁴⁸Tabe puma cita ca Koroneliyo naabibine jejemige Yeesu Keriso me ngii cabu niye ca äciseja acatame. Teepi pui kaake poto ca Peteru ne jejisi poto bimu cama ten cama lenajame.

Peteru Mene ne Jeitnige Yerusalema Ätrunga Biname bime bau me

11 ¹Yuudea gawe cabu ta ätyepäneji biname piiyepu iyeta ätrunga biname cina itecijemige egä nuuja gawe biname cina Acejiyame me Miiji Mene ne itu secatumesi. ²Peteru liba ädige Yerusalema me, puga ge poto ätrunga biname lui singi gemi nuuja gawe biname cina Acejiyame

me cewecu ne acatame, teeme tääpe matikolä iirputa ca Israela biname pana äbitame. Teepi peei name pi Peteru ne jiyingäjisi egä, ³“Maane lipulipu labacitepete nuuja gawe biname me mete cabu me, lui Israela biname lica gyene piyepu lui me tääpe ne lica ituge iirputa mime pana. Maane cuta piyepu deedei teta cama läbitemete? Maane peei lui mime cotre ne jaatropangtepete!” ⁴Peei äingeja mene name pi Peteru teebibine jejananemige iyeta lui itu läbitemesi pui mule me agedna cabu ca. Tabe apu jiicige egä:

⁵“Yoo, cane liba Yoopa cewe cabu irecu lätumutepene, cane piba yepä gwidape ne wama pana jääpänepene. Peei gwidape lui daamledamle cäbletääpe pana ge, teeme foomutre ca säinepesi gawe me, siige cäme mameta me liibepi. ⁶Cane piba ngalebora me cängena ire jaatwananepene. Puga cibi gwidape bine piyepu cibi cäco gwidape, biicwale, glunubora ele bine jääpänemepene. ⁷Cane puma cita ca tagepogogo nätecijepi, cebine lui najepi egä, ‘Peteru, arpinanti, eglecemi, erngäjemi!’ ⁸Yepä, cane jaajepene, ‘Eewe, Yageyame, cane umle cäco gäne nuuja cude cibi piyepu cibi cäco gwidape cäme tage cabu acita.’ ⁹Pui tagepogogo mene cabucewe ca piba neeneneni me najepi, ‘Gone yaainute cibi cäco gwidape ca Acejiyame lui ne cibi me jaawenuge.’ ¹⁰Nesae gääbu pepu läbitemi, siige piba pui gwidape bine iyeta yaawecnemepi cabu me. ¹¹Puirage padare nesae biname lui bine cäme bau täätjepämepi Kesarea cewe cabu ca, teepi mete me tatyaräpesi, cane lui mete cabu nanajepi. ¹²Aceji Seemo te cebine najepi pui biname cama wata otnime. Siige, ai siks ätrunga biname cina Yoopa ca cane cama yaaclepi Kesarea me. Puga cine iyeta Koroneliyo me mete me yääbäcnepesi. ¹³Koroneliyo piba cibibine nijipi tabe lipu mename seemo ne jääpänepi, teeme mete cabu lui aclajuteji, jaajepi teebine egä, ‘Maane biname bine jityepemepi Yoopa me yepä biname ne arwojutame, teeme ngii Simona-Peteru. ¹⁴Tabe meebine mene pa naajepi maane piyepu mäame inglewale lipulipu niya mule cabu ca äsecerame.’ ¹⁵Siige, cane liba gije labacitepene mene me, Aceji Seemo te piba teeme yepäyepä trupa cabu me labacitanepi, ai ätrunga mule agedna cabu je mime trupa cabu lipu abacitanuji. ¹⁶Cane piba mime Yageyame me mene ngene jaapecnepene tabe lipu tiicuji egä, ‘Yoane lipu niiye yaacituge biname bime papa cabu niiye ca äciseja täapume, Acejiyame te pepu Aceji Seemo weeme trupa cabu pa yaacitanepi.’ ¹⁷Cäme täapume pajecu gyene egä Acejiyame pui nuuja gawe biname bime trupa cabu yepä pana Ätityerayame ne yaacitanepi tabe lui ne mime cabu itu ecitanuji, mine liba Yageyame Yeesu Keriso ne niinäce jitrungujisi. Nää, cäme kokre pisi nyene Acejiyame ne iibaname teeme Ätityerayame ne ceerame? Eewe, äblicäco!”

¹⁸Siige, ätrunga biname cina Peteru me mene liba jitecijisi, teepi pui äingeja mule ne piba ebmalisi, Acejiyame me ngii ewepäntisi,

jiicisi egä, “Acejiyame padare cuta yääcäremepi nuuja gawe biname bine atatröngärame teeme niiyaniya mule cabu ca toraca ireclota ne päpäname lui ngälu cäco gyene.”

Mene Antiyoka Ätrunga Ingle Biname bime poto cidi me

¹⁹Ätrunga biname cina Yerusalema cabu ca uucratnuji maramara gawe cabu me, teeme mäpu ireclota name pi Setepano me budre ingwe ca. Poto cina cudecewe me eclige Poenikiya, Kupro, piiyepu Antiyoka me. Teepi Israela biname taatu bine Miiji Mene jejananemisi. ²⁰Yepä, poto ätrunga biname cina Kupro curä piiyepu Kurene gawe cabu ca cuta Antiyoka cewe me eclige. Teepi puga mene jejananemisi biname bine lui Israela biname lica gemi, teebibine umle jewenemisi Miiji Mene mime Yageyame Yeesu poto cidi me. ²¹Mime Yageyame me kokre ten cama ge, peei name pi bucurage biname cina mime Yageyame bau me tatatröngärinisi, teebine jitrungisi.

²²Idre ecanisi peei mule poto cidi me Yerusalema ätrunga biname bime bau me. Teepi puma cita ca Banaba ne Antiyoka cewe me jityepisi. ²³Siige, Banaba liba atyaramtige Antiyoka me, jepänige Acejiyame te biname bine lipu miiji itu jaawenemepi. Tabe Banaba te piba gege äbitige, teebibine iyeta bääirmi jegedne-mige mime Yageyame ne toraca ätrungame, teeme gome cängena lenajame. ²⁴Yoo, Banaba miijirage biname ge, teeme ätrunga baborage, piiyepu Aceji Seemo me kaakesea te teeme cabu babo äbitige. Siige, bucurage biname cina Yageyame ne jitrungisi teeme mene name pi.

²⁵Banaba puma cita ca Taasu cewe me ädige Saulo ne ärngime, ²⁶liba jepänige teebine, ecanige Antiyoka cewe me. Yepä kämäge ngalebora teepi puga ätrunga biname cama abasutinisi, bucurage biname bine ebiberäjemäsi. Antiyoka je teepi Keriso me binamewale bine ciitacorage einemisi egä ‘Kristiyan’.

²⁷Pui padare poto Acejiyame me mename biname cina Yerusalema ca eclige Antiyoka me. ²⁸Teeme yepä te ngii Agabu abujängtige, Aceji Seemo me kokre ca mene jiicige egä, “Gane padare mameta gyene otni iyeta gawe cabu ta.” Yoo, pui gane padare te täduji Klaudiyus liba enajuji Rooma Mopeyame täapume. ²⁹Ätrunga biname cina mene jitransisi rarekaake ätyepame teeme biname bine Yuudea gawe cabu ätityerame. Laatibi rarekaake cama, teepi yootonisi. Bucurage rarekaake cama biname cina, teepi bucurage icranemisi; rarekaake cäco biname lui, teepi nesae icranemisi. ³⁰Siige, pui rarekaake jityepemisi Banaba piiyepu Saulo cama Yuudea ätrunga ingle mutre biname bime bau me.

Heroda te Ätrunga Biname bine Mäpu cabu Icranemige

12 ¹Pui padare Mope Biname Heroda gije abacitige poto ätrunga biname bine mäpu cabu acranecame. ²Tabu cubu biname bine

jejemige Yoane me naane Yakobu ne budre me aglime cubu turikā ca. ³Heroda liba umle äbitige egä poto Israela biname cina singi ge pepu agleca mule tääpume, tabe piba cuta Peteru ne joomlige. Pui te äbitige Israela biname bime trii padare ngalebora, teepi liba uutneca cāco buluduu bine yäärwājusi. ⁴Yoo, Peteru ne liba joomlisi, teepi piba teebine krokeciye mete cabu me isinglantisi, awamuta biname bime ime cabu ecitisi. Yoo, puga ge fooa sigu awamuta biname; yepä sigu lui fooa biname cama, cuta iyeta nuuja sigu piiyepu. Siige, Heroda ngene jotwanige Peteru ne atraname biname sobe cabu Israela biname bime Äsuplengta trii ingwe poto ca. ⁵Siige, Peteru krokeciye mete cabu enajige, yepä ätrunga biname cina Acejiyame ne jāje yaawejanusi teeme poto cidi me.

Peteru Krokeciye Mete cabu ca Tasatige

⁶Lui bimu cabu Heroda singi ge Peteru ne acaname krokeciye mete cabu ca biname sobe cabu atraname, pui bimu me niinäce gaabe ciye cabu, Peteru ute ogrige neenenī awamuta biname bime cole je. Tabe ätäyäneji ge neenenī ayana seea ca, piiyepu cuta poto awamuta biname puga ge krokeciye mete grana gome. ⁷Piba taatu Yageyame me mename seemo puga aclajuteji ge Peteru mameta gome, piiyepu apacljera te tuungepmalige puupu cabu me tabe luma enajige. Pui mename seemo te Peteru ne palace gome joomlige, elotnicige arpinentame, jejige egä, “Wata arpinanti!” Puirage padare ayana seea cina aatramige Peteru me ime cabu ca. ⁸Mename seemo piba jejige, “Määme baagi ca amlembali, ernge gwidape aasigräri!” Peteru pui jaawenige, siige mename seemo piba jejige, “Määme acwabeja cäbletääpe ca ätrugäri, cane cama tädi!” ⁹Peteru teebine ingwe icwige krokeciye mete cabu ca, yepä tabe umle lica ge egä mename seemo te ngena jewenenige, nää toraca gyene coo lipu. Tabe apu jengenige egä, “Cane pama wama ogrenine.” ¹⁰Teepi niinäce sigu awamuta biname bine sisuplengemäsi, puma cita ca nuuja sigu ne sisuplengemäsi, siige ceräcerägäabu tatyaramtäsi ayana grana gome me cewerage abacitame. Pui gaabe te teemämu äpäcutige, siige teepi asatäsi, mete me otni gaabe cabu aacliche, piba taatu mename seemo te Peteru ne ebmalige.

¹¹Peema cita ca Peteru toraca umle äbitige ngena te bäbitige teeme tääpume. Tabe jiicige egä, “Ai lui toraca ge! Yageyame te teeme mename seemo ne tityepige, cebine Heroda me ime cabu ca nasatige piiyepu iyeta niia gwidape cabu ca Israela biname cina lui singi gemi cāme bau wawename.”

¹²Peteru pui ingwe ca ädige Yoane-Mareko me mage Mariya teeme mete me. Bucurage biname puga tabasecretnumi, irecu ätumutanisi.

¹³Peteru puutucu gaabe ne seyäjige, piba mete kaakesea ngulebägrä ngii

Rooda toclige ireme. ¹⁴Taba liba Peteru me tagepogogo opo ewatnige, taba gege name pi uuwamige, puutucu gaabe ne lica jiitnige, yepä mete me cääri abacitige, jejemige egä, “Peteru pisi nyene puutucu je.” ¹⁵Teepi jojisi egä, “Buduma gäte maane!” Yepä, Rooda jejemige, “Ai lui toraca mene gyene!” Puma cita ca teepi jowecnistisi, “Peei lui pama teeme mename seemo gyene!”

¹⁶Iyeta pui padare Peteru gaabe ne seyäjaniige. Siige, teepi liba gaabe ne jiitnisi, cälu te jitemige Peteru ne päpäname. ¹⁷Peteru teebibine ime ca bojä jebenemige, jejemige Yageyame te lipu teebine sisatige krokeciye mete cabu ca. Peteru piba jejemige egä, “Yakobu^a naabibine jejemepewe ai mule poto cidi me.” Siige, taba teebibine ebmalemige, nuuja gome me ädige.

¹⁸Krokerage liba, awamuta biname cina mage teemeteme äcnecininisi egä, “Peteru liiyeme bädige?” ¹⁹Piba Heroda teebibine jejemige Peteru ne ärngime, yepä teepi lica jepänisi. Puma cita ca Heroda awamuta biname bine itemlemige, siige teeme cubu biname bine jejemige pui awamuta biname budre me acraname.

Pui ingwe gaabe ca, Heroda Yuudea gawe cabu ca ädige Kesarea gawe cabu me puma matikolä lenajame.

Heroda me Budre poto cidi me

²⁰Heroda mage claabe ge Turo piyepu Sidona cewe biname cama, peei name pi teepi gigri otninisi Heroda cama mene me. Teepi Heroda me mete ire atwiyame ngii Blasto bau me niinäce seclige, teebine teeme biname me jebenisi. Siige, piba Heroda bau me eclige, teebine itemlisi poode ten cama äbitame, ingle naace popi teepi teeme deedei gwidape yaawadanemusi Heroda me gawecewe cabu ca.

²¹Puma cita ca Heroda bimu ne ecitige, siige teeme mararage cäbletääpe ne pui bimu cabu asigräriige, adnatige teeme atrana puupu cabu, puma cita ca biname bine mene jejananemige. ²²Biname cina ala cama jicemisi egä, “Biname pana mene lica gyene peei, yepä uuje gyene!” ²³Piba taatu Yageyame te mename seemo ne tityepige. Taba Heroda ne budre pita ecäriige, ingle naace popi Heroda singi lica ge Acejiyame ne opo gaabe me acitame, yepä biname bime awepyeräja bine taba ewademige teeme tääpume. Cuple cina teeme tääpe erwisi, budre me itwitisi.

²⁴Yoo siige, iyeta padare bucurage biname cina Acejiyame me Miiji Mene yäätacijemuge, Yeesu ne piba jäärungusi.

²⁵Banaba naabi Saulo rarekaake waadena ne liba epiräsi, teepi Yerusalemä ca tacnenütäsi, mamye biname ngii Yoane-Mareko ne ten cama secanäsi.

^a 12:17 Yakobu: Pui Yakobu lui Yeesu me igane gyene. Ire Matayo 13:55.

**Antiyoka Ätrunga Biname cina Banaba Saulo
naabibine Kaakesea täápume Jäätyepisi**

13 ¹Puga ge Antiyoka ätrunga biname cama poto Acejiyame me tagepogogo mene iicana biname piyepu abiberäja biname: Banaba; Simeona, lui yaainusi cäsäsä tääpe biname ca; Lukiyus, lui Kurene ceweyame ge; Manena, lui Mopeyame Heroda me keege ge teepi liba bägrä je; cuta piyepu Saulo. ²Teepi liba Yageyame ne ewepyeräjisi piyepu deedei cäco icrajige Acejiyame ne ngene apecname, Aceji Seemo piba teebibine jejemige egä, “Weene Banaba Saulo naabibine cäme gome tääyebtingteye kaakesea wawename cane lui täápume teebibine ituge jaji.” ³Peei ingwe ca teepi iyeta deedei cäco cuta cääri icrajige, irecu ätumutaninini, piba ime icranemisi Banaba Saulo naabibime papa cabu, piba jäätyepisi teebibine.

Kupro Curä je

⁴Aceji Seemo te Banaba Saulo naabibine jäätyepige. Teepi asatäsi Selukiya malu cewe me, puma cita ca poo gaabe aalige Kupro curä me. ⁵Teepi liba pui curä cabu Salami cewe me atyaramtäsi, teepi puga Acejiyame me mene Israela biname bime abasecretna mete cabu jejananemäsi. Puga ge ten cama Yoane-Mareko teeme kaakesea cabu ätityerame.

⁶Teepi curä ne piba jeclänutäsi nuuja poto malu me, Paapos cewe me atyaramtäsi. Teepi puga opopa jewanäsi yepä piiseba biname lui me ngii Bar-Yeesu. Tabe Israela biname ge lui te walya jiiicuge egä, “Cane Acejiyame me mename biname gäne.” ⁷Bar-Yeesu lui curä Mopeyame Sargiyu-Paulu me biname ge. Mopeyame Sargiyu-Paulu lui mage ngene atwanena biname ge. Tabe Banaba Saulo naabibine taasoglicige teeme opo gaabe otni-me, ingle naace popi tabe singi Acejiyame me mene ätecijame. ⁸Yepä, pui piiseba biname, teeme nuuja ngii Griik mene ca lui Eluma, tabe singi Saulo Banaba naabibime mene iibaname, cuta singi Mopeyame Sargiyu-Paulu me gaabe armime Yeesu bau ätrungame. ⁹Saulo lui teeme nuuja ngii Paulo, Aceji Seemo me kokre te babo äbitige teeme cabu. Paulo piba pui piiseba biname conocäco ire jetwige, ¹⁰jejige egä, “Maane Satani me bägrä gäte! Maane cubuyame gäte iyeta conocäco mule täápume. Määme angletneja mule bucurage gemi. Maane singi gäte cime Yageyame me toraca mene aboclomtame walya mene me! ¹¹Yageyame te teeme ime yaacitege määme cabu me, siige määme irecu cina määsumäsu page läbitäsi. Teeme singi padare ngalebora maane bimu apaclyera ne lica pa jepänanepi.”

Siige, piba taatu krokeciye pana klokakloka te teeme irecu aacwabige. Tabe otnetnäjige biname ne ärngime teebine ime ca aweclujame.

¹²Mopeyame Sargiyu-Paulu liba peei ne jepänige, Paulo me mene jitrungige. Tabe ngenecu jelonicige mime Yageyame poto cidi me abiberäja name pi.

Antiyoka Cewe Pisidiya Gawe cabu je

¹³Paulo piiyepu ten cama lui biname, teepi Paapos cewe ca poo gaabe eclige cewe ngii Perga me, lui Pampuliya gawe cabu. Puga teeme ätityerayame Yoane-Mareko teebibine taabmalige, Yerusalema me acnenutige. ¹⁴Teepi Perga cewe ca doro gaabe aaclige, Antiyoka cewe me atyaramtäsi, lui Pisidiya gawe cabu. Sabade bimu cabu teepi abasecretna mete me abacitäsi, adnatäsi. ¹⁵Puga biname cina poto cotre mene ecnemisi Oogäräneji Mene cabu ca, Moose lui mene sogäremuji, cuta piiyepu poto Oogäräneji Mene mename biname cina lui sogäremujisi. PEEI liba siige, abasecretna mete modamoda biname cina piba mene jityepisi Paulo Banaba naabibime bau me egä, “Cime biname, cine singi weene biname bine bääirmi agedname, weeme mene liba pisi nyene cibibine kokre ceerame.” ¹⁶Puma cita ca Paulo jeclajutige, ime ewejängtge, piba gije abacitige mene jajanename. Agesa teeme mene:

Paulo me Mene Israela biname bime täöpume

“Ama lui Israela biname piiyepu iyeta nuuja gawecewe biname lui cina Acejiyame bau me irecu lätumutanininusi, weene cäme mene nätecijeye! ¹⁷Acejiyame lui ne Israela biname cina yaawejanusu, mime sasa kaakesaare bine jejäcremuji, teebibine piba ablime jewenemuji pui padare cabu teepi liba säärpe biname icrajuji Aikupito gawe cabu je. Acejiyame teeme babo kokre ca teebibine Aikupito cabu ca sewademuji. ¹⁸Footi kämäge ngalebora Israela biname ätecija cäco icrajuji, yepä tabe teebibine cängena ire jetwemuji pui daapo taatu cewe cabu je. ¹⁹Tabe seben maramara biname tomi bine Kanana gawe cabu ca iyecräjemuji, piba teeme Israela biname bine yageyame me jewenemuji Kanana gawe täöpume. ²⁰Tabe pama fooa hanred fifti kämäge ngalebora peei bine epiremuji.

Pui padare ingwe ca tabe ablaweja biname ecäranemuji Israela biname bine teeme ire atwime, ngälu mename biname Samwela me padare te tatyaramtuji. ²¹Siige, teepi liba Acejiyame ne mope biname täöpume itinärujisi, tabe piba Saulo teeme mopeyame täöpume ecäremuji. Saulo lui Kiisa me bägrä ge Benamina me inge cabu ca. Tabe Israela biname bime mopeyame enajuji footi kämäge cama, ²²siige Acejiyame teebine iyebingtuji, piba Daawida ne mopeyame me jewenuji. Age Acejiyame me mene Daawida poto cidi me: ‘Cane asicnantine Yese me bägrä Daawida lui cäme singirage biname gyene, lui te iyeta cäme singi jaawenemuge.’ ²³Yepä Daawida me kaakesaare Yeesu peese nyene, Acejiyame lui ne

jewenuji Israela biname bine niiya mule cabu ca äsecrera, tabe lipu itu jiiçuji. ²⁴Yeesu liba camuge gije abacita teeme kaakesea, piba Yoane niiye ca äciseja biname te iyeta Israela biname bine bääirmi mene jegednemuji teeme niiyaniya mule cabu ca atatröngärame piiyepu niiye ca äciseja ne acatame. ²⁵Yoane teeme kaakesea ne apirame liba äbitige, tabe biname bine jejemuji egä, ‘Weene lipu ngene jotwaniniye egä cane laasi näne? Weene lui ne jewagrieniye, cane tabe lica gäne. Yepä, weene ire! Tabe tädenige cäme ingwe poto ca. Cane miiji lica gäne teeme ernge gwidape iirecame teeme ernge cabu ca.’ Siige.

²⁶Yoo, cäme binamewale, weene lui Abrahamo me kaakesaare gemi, piiyepu weene lui cina Acejiyame ne yaawejanuye, yepä Abrahamo me kaakesaare lica gemi, mime täöpume Acejiyame te mene tityepuji egä äsecrera pisi nyene niiyaniya mule cabu ca. ²⁷Peei mene lui mime täöpume, inge naace gyene Israela biname lui cina Yerusalema ngalebora icrajenige piiyepu teeme mutre biname, teepi umle lica ge egä Yeesu peese nyene pui biname teebibine niiya cabu ca äsecrera. Cuta piiyepu teepi cängena umle lica ge mename biname bime mene, teepi lui Oogäräneji Mene cabu yaacnemusi iyeta Sabade bimu cabu. Yepä, teepi pui mename biname bime mene toraca me jenenemujisi, teepi liba Yeesu ne jiguyjisi. ²⁸Ngänu gyene teepi äblicäco toraca inge ne päpäna Yeesu me agli täöpume, yepä teepi Pilato ne itemlujisi teebine budre me acitame. ²⁹Teepi liba iyeta mene ibibi jenenemujisi, lui piti nemi sasa Oogäräneji Mene cabu Yeesu poto cidi me, piba teebine barge uli cabu ca itrungantujisi, gape me ecitujisi. ³⁰Yepä, Acejiyame teebine budre cabu ca erpinantuji, ³¹siige bucurage bimu cabu tabe taboclomtanuji teeme bau me, lui cina Galilaya ca itu ecluji ten cama Yerusalema me. Pui cina page ire arbi biname gemi teebine aitname mime Israela biname bine umle wawename. ³²⁻³³Cine age temi page, ai mene cuta weeme bau acaname egä Acejiyame lui mene mime kaakesaare bine jejemuji tabe pagege wawena, tabe mime padare cabu itu jewenuji mime täöpume, lui teeme kaakesaare gemi, tabe liba Yeesu ne budre cabu ca erpinantuji. Pui poto cidi me mene pisi nyene Salamo uupera peba poce neeneneni cabu egä,

‘Maane cäme bägrä gäte;
cane page mäame Babe me bäbitine.’

³⁴Cuta agesa nuuja mene Acejiyame lui jiiçuji Yeesu me budre cabu ca arpinenta piiyepu teeme tääpe ocwäwa cäco poto cidi me egä,

‘Cane weebibine toraca cängena miiji cire jiwenipene, cane lipu mene Daawida ne jejujine.’

³⁵Daawida peei mene jeitnuji egä,

‘Maane cäme trupa ne licarage cirege abmala gape cabu ocwäwame, cane lui mäame miijirage kaakesea biname gäne.’

³⁶Daawida lui padare cabu ireclota enajuji, tabe Acejiyame me singi jewenemuji, piba budre äbituji. Teepi gape me teebine ecitujisi teeme kaakesaare gome, siige teeme tääpe gape cabu ocwäwuji. ³⁷Yepä, pepu lica äbituji teeme tääpume Acejiyame lui ne budre cabu ca erpinantuji. Peei lui Yeesu sine. ³⁸⁻³⁹Yoo, cäme binamewale, weene iyeta miiji toraca umle egä peei lui Yeesu me cabu ca gyene cane weebibine jijenininine ai Miiji Mene niyaniya mule cabu ca kälyä äbita poto cidi me. Weene miiji umle egä iyeta biname lui cina Yeesu ne jäätrungusi, teepi iyeta äseji gemi teeme niyaniya mule cabu ca, lui mule cabu ca Moose me cotre äblicäco weebibine äsecrera. ⁴⁰⁻⁴¹Oogäräneji Mene te apu jiicenige egä, 'Tre, weene laatibi Acejiyame ne jäägyuye!
 Cäro, weene cälu te pa jitipi, piba budre päbitipeye,
 ingle naace popi page cane ngena jewenenine, weene lica jitrungeniye,
 ngänu gyene cuta nuuja te liba weebibine ibiberäjininuge!'
 Yoo, weene cängena inajininige, piba peei mename biname bime sasa mene weeme bau lica pa läbitepi!"

⁴²Siige mene, Paulo naabi Banaba liba abasecretna mete ne sebmäläsi, biname cina teebibine jaajisi acenutame nuuja Sabade cabu teebibine cuta cerämu abiberäjame peei mene poto cidi me. ⁴³Ingwe ca biname cina abasecretna mete ne liba sebmäläsi, poto Israela biname piyepu poto nuuja gawe biname lui cina Israela biname bime irecu ätumuta mule itu yaacatepesi, teepi Paulo Banaba naabibine ingwe ääcwisi. Peei neeneneni ätyepäneji biname piba teebibine mene jejemäsi piyepu bääirmi jegednemäsi teepi Acejiyame me baborage miiji cabu cängena lenajame.

Paulo piyepu Banaba bime Mene Acejiyame Umle cäco biname bime tääpume

⁴⁴Nuuja Sabade bimu cabu, pama iyeta biname pui cewe cabu tabasecretnige mime Yageyame poto cidi me mene ätecijame. ⁴⁵Yepä, poto Israela biname cina biname tomi ne liba jepänisi, teepi ire patre eglemisi egä, "Cime biname bine bewadimige," piba Paulo me mene jeclanisi, teebine jicnecisi. ⁴⁶Yepä, Paulo naabi Banaba wälu cäco jejemäsi egä, "Miiji ge cine Acejiyame me mene niinäce weeme bau iicana, yepä ingle weene jigiyeniye peei mene ne, apu egä weene ibibi lica gemi iyeteta ireclota tääpume, peei name pi cine weebibine ibmalininago, nuuja gawe biname bime bau me niclenige. ⁴⁷Cine apu jewenenago, ingle Yageyame cibibine ituge jaji egä, 'Cane weebibine apaclyera pana icitenine nuuja gawe biname bime tääpume,
 toraca ireclota gaabe iyeta gawecewe biname bine awabame.'"

⁴⁸Siige, nuuja gawe biname liba peei mene jitecijisi, teepi gege ge, Yageyame me mene ewepyeräjisi. Laati bine Acejiyame ituge jājācra toraca ireclota lui ngälu cäco päpäname, teepi Yeesu ne jitrungisi.

⁴⁹Bucurage biname lui cina Antiyoka cewe mameta icrajige, mime Yageyame me mene itecijemige. ⁵⁰Yepä, poto Israela biname cina cewe modamoda biname bine ngenecu alongecame jebenemisi, cuta piiyepu poto dogwe magebi bine ngenecu alongecame jebenemisi, lui cina Acejiyame ne yaawejanusi. Pui Israela biname piba gije abacitinisi Paulo Banaba naabibine mäpu cabu acitame, siige teeme gawe cabu ca ääyecräjisi. ⁵¹Pui neeneni ätyepäneji biname cina teeme ernge cabu ca secre äglubejäsi. Teepi singi pepu mule ca awabame egä biname bime ätrunga cäco mule name pi teepi cewe ne sebmaläsi. Teepi puma cita ca Ikoniya cewe me aaclige. ⁵²Siige, Paulo me mene name pi Antiyoka ätrunga biname cina mage gege cama icrajige, piiyepu Aceji Seemo me kokre ten cama ge.

Ikoniya Cewe je

14 ¹Peei yepä mule te äbitige Ikoniya cewe je. Paulo naabi Banaba aaclige Israela biname bime abasecretna mete cabu me, puga mene jejananemäsi kokre cama. Siige, bucurage Israela biname piiyepu nuuja gawe biname piba Yeesu ne jitrungisi. ²Yepä, poto Israela biname lui cina singi lica ge Yeesu ne ätrungame, teepi poto nuuja gawe biname bine ngenecu alongecame jebenemisi, niiya mene ca teeme ngene atwanena jetatrongtemisi ätrunga biname bime bau ca. ³Yoo, Paulo naabi Banaba puga aanajige lecaleca padare cama. Teepi mene wälu cäco jejananemäsi Yageyame poto cidi me. Tabe te kokre ääcäriige teebibine ciitaca mule bine wawename. Tabe pepu jebenige awabame egä teeme mene lui toraca ge, egä Acejiyame owecu gyene biname bime täöpume cuta singi teebibine ätityerame. ⁴Ikoniya cewe biname cina äplini: poto cina singi Israela modamoda biname bime täöpume; poto cina singi pui neeneni ätyepäneji biname bime täöpume.

⁵Puma cita ca poto Israela biname piiyepu poto nuuja gawe biname teeme modamoda biname cama mene jitransi ätyepäneji biname bine niiya wawename piiyepu kula ca budre me äbyecrame. ⁶Paulo naabi Banaba peei poto cidi me liba umle äbitäsi, teepi uucräsi Lukaniya gawe cabu me, luga ge neeneni cewe ngii Lustra piiyepu Derbe cuta piiyepu poto matimati cewe. ⁷Teepi puga Miiji Mene biname bine jejananemäsi.

Lustra Cewe piiyepu Derbe Cewe je

⁸Puga ge Lustra cewe je yepä biname lui teeme ernge niiyaniya ge. Tabe pepu aplimläneji ge, äblicäco otnetneja. ⁹Tabe adnatäneji ge, Paulo me mene jitecijige. Paulo teebine opo ewatnige egä tabe teeme mene jitrungenige, siige peei ätrunga name pi tabe miiji ge miiji me äbita. Paulo piba teebine conocäco ire jetwige, ¹⁰babo tage ca jejige, “Abujängti, määme ernge ca conocäco naaclajutege!” Peei rooriye te

wata abujängtige, siige otnetnäjige. ¹¹ Biname cina jepänisi Paulo lui ne jewenige, teepi piba ala abayisi teeme Lukaniya gawe mene ca egä, “Cabucewe uuje cina ai gawecewe biname pana me bateplengtäsi, täinäsi mime bau me!” ¹² Teepi Banaba ne ngii ecärisi Jeeu piyepu Paulo ne ngii ecärisi Hermes, inge Paulo te mene jüicige. Teepi apu jewenisi, inge teepi jengemige egä cabu je piti nemi neeneni uuje Jeeu piyepu Hermes. ¹³ Yoo, Jeeu me iiwäreja mete puga ge cewe wajwa je. Siige, Jeeu tääpume iiwäreja biname te rooriye kau bine piyepu uli popo sewadige cewe grana gome me. Piba pui iiwäreja biname piyepu biname tomi cina singi kau aglime ätyepäneji biname bine iiwärejame, inge teepi apu jengemige egä Paulo piyepu Banaba lui Jeeu piyepu Hermes naabi tegi.

¹⁴ Banaba naabi Paulo biname bime mene liba äatecijige, teepi ngenecu mäpu name pi teeme cäbletääpe iderecmäsi piyepu uuwamäsi biname tomi cabu me, siige baborage tage ca mene jejemisi egä, ¹⁵ “Biname, weene ngena jeweneniye? Cine ai gawe biname gegi, weene liiyepu! Cine age tegi Mijji Mene aitname, weebibine ai walya gwidape cabu ca atatröngärame Acejiyame bau me opire wawename, tabe lui toraca ireclota gyene. Peese nyene Acejiyame lui te cabucewe, gawecewe, piyepu malu bine jewenemuji iyeta teeme gwidape cama. ¹⁶ Sasa cabu ca tabe biname bine ire ta jaacitanemuge teepi biname cina teeme singi gaabe cabu otnetnejame. ¹⁷ Yepä, iyeta padare tabe teemämu conocäco taboclomtuge teeme mijji ätityera mule cabu. Tabe ngupe ne weeme bau me täätyepuge dume cabu ca, piyepu gije bine jaawenemuge kuu wawenecame teeme maramara äyi padare cabu kämäge ngalebora. Tabe pepu weebibine deedei icäraninuge weeme ngenecu ne gege wawename.” ¹⁸ Paulo ai mene ca jibemige biname bine lui cina singi teebibine kau ca iiwärejame, yepä plowa lica ge teebibine iibaname peei mule cabu ca.

¹⁹ Piba seclige poto Israela biname cina Pisidiya gawe Aniyoka cewe cabu ca piyepu Ikoniya cewe cabu ca. Teepi biname bine giri jecitanemisi teeme singi wawename. Teepi Paulo ne kula ca jibyecrisi, piba teebine elädnisi pui babo cewe Lustra cabu ca. Teepi apu jengemige tabe budre ge. ²⁰ Yepä, ätrunga biname cina liba seclige, Paulo ne jewaclomtisi, tabe piba arpinantige, acne-nutige pui cewe me. Siige, nuuja bimu Paulo naabi Banaba aaclige Derbe cewe me.

Paulo naabi Banaba Suriya Gawe Antiyoka Cewe me Acnenutäsi

²¹ Paulo naabi Banaba Derbe cewe biname bine Mijji Mene jejananemäsi. Puga bucurage biname teeme mene jitrungisi. Teepi piba acnenutäsi Lustra cewe me, puma cita ca Ikoniya cewe me, puma cita ca matikolä Antiyoka cewe me Pisidiya gawe cabu. ²² Iyeta peei cewe cabu teepi ätrunga biname bine ngenecu kokre ecäremäsi piyepu teebibine bäärmi jegednemäsi conocäco Yeesu bau ätrungame. Teepi biname bine

ebiberäjemäsi egä, “Ai ireclota cabu mine iyeta bucurage mäpu cabu ca täsinago, ingwe ca piba Acejiyame me biname bine waadena cabu me cire yääbäcnepesi.” ²³Ätrunga ingle yepäyepä cabu Paulo naabi Banaba biname bine jejäcremäsi mope biname me äbitame ätrunga biname bine waadename. Iyeta cewe cabu teepi irecu ätumutanäsi piiyepu deedei cäco aanajige Acejiyame ne ngene apename, piba pui cewe ätrunga biname bine mime Yageyame me ime cabu icranemäsi, teepi lui bau me teeme ngenecu ituge acita.

²⁴Pisidiya gawe liba jeläcnutäsi, teepi cääri atyaramtäsi Pampuliya gawe cabu me. ²⁵Teepi Miiji Mene Perga cewe cabu jejananemäsi, puma cita ca Ataliya cewe me aaclige. ²⁶Teepi puma cita ca poo gaabe abyemeräsi Antiyoka babo cewe otnime, luma ätrunga biname cina teebibine Acejiyame me miiji ire atwi cabu ituge acita peei kaakesea täápume, page lui ne bii jimlitäsi.

²⁷Teepi liba Antiyoka babo cewe me atyaramtäsi, ätrunga biname bine tebasecretnemäsi, jejanemäsi iyeta Acejiyame te ten cabu ca lui itu jaawenemepi, piiyepu tabe gaabe ne lipu itu jiiñnepi gawe maramara biname bime täápume Yeesu ne ätrungame. ²⁸Siige, teepi leca padare cama Antiyoka ätrunga biname cama aanajige.

Babo Abasecretna Puga Ge Yerusalema je

15 ¹Poto biname Yuudea ca seclige Antiyoka me, puga gije abacitinisi ätrunga biname bine walya abiberäjame egä, “Weene äblicäco weeme niya mule cabu ca äsi weene liba lica acata Israela biname bime cotre Moose lui sogäremuji, egä imäbägrä bime tääpe matikolä iirpeclame Acejiyame me cewecu acitame.” ²Siige, Paulo naabi Banaba pui Yuudea ca biname bime mene jisädemäsi, ten cama mage äciseräjjininisi tääpe iirputa mule poto cidi me. Siige, teepi iyeta mene jitransi Paulo Banaba naabibine piiyepu poto nuuja Antiyoka ätrunga biname bine Yerusalema me ätyepame, puma ätyepäneji biname piiyepu nuuja ätrunga mope biname cama mene atraname tääpe iirputa cotre poto cidi me egä lui biname cina miiji acatame.

³Siige, ätrunga biname piba teebibine jityepemisi Yerusalema me otnime. Teepi gaabe cabu eclige, Poenikiya piiyepu Samariya gawe liba äsuplangtisi, gaabegabe ätrunga biname bine jejemisi egä, “Gawe maramara biname cina Acejiyame bau me ituge atamongära.” Ai mene te babo ngenecu gege me jewenemige iyeta ätrunga biname bine. ⁴Teepi liba atyarige Yerusalema me, ätyepäneji biname piiyepu nuuja mope biname, piiyepu iyeta ätrunga ingle biname cina teebibine jewacletnäjemisi. Teepi teebibine jeitnemisi iyeta Acejiyame te ten cabu ca ngena bine ituge wawena. ⁵Yepä, poto ätrunga biname lui Parisea sigu biname gemi, teepi jeclajutemige, jejemige egä, “Cuta nuuja gawe ätrunga

biname miiji teeme tääpe matikolä iirpecla. Weene miiji teebibine jaji iyeta Moose me cotre mene wawename.”

⁶ Ätyepäneji biname piyepu nuuja ätrunga mope biname cina piba abasecretnige mene atraname pui tääpe iirputa cotre poto cidi me.

⁷ Lecarage padare teepi mene äciseräjninisi.

Peteru me Mene

Pei ingwe ca Peteru abujängtige, jejemige egä, “Cäme ätrunga binamewale, weene umle gemi egä ujarage Acejiyame te cebine weeme cabu ca nätränutuji Miiji Mene Yeesu poto cidi me jajaname nuuja gawe biname bine teepi ätecijame piyepu ätrunga-me. ⁸ Acejiyame lui iyeta biname bime ngene atwanena umle gyene. Tabe Aceji Seemo ne jityepuji cuta nuuja gawe biname bime bau me, tabe teebine mime bau me lipu itu tityepuji. Tabe pepu jewabuji egä, cuta nuuja gawe biname miiji gemi teeme bau otnime. ⁹ Tabe nuuja mara lica jebenemuji cime tääpume piyepu teeme tääpume. Tabe cuta teeme ngenecu cabu ca niya mule iyeblengemuji teeme ätrunga name pi. ¹⁰ Yoo siige, weene page ngenome singi gemi Acejiyame ne apicetnärame? Lui ätrunga biname Israela biname lica gemi, teeme palace cabu weene cotre bine icranemeye, lui bine mine piyepu mime kaakesaare äblicäco ge wawena. ¹¹ Pepu gone! Mine jäätrungusi egä pui lui Yeesu Keriso me owecu piyepu miijirage ätityera miji pi mine niyaniya mule cabu ca läsecrärinago, teepi liiyepu, lica cotre wawena name pi.”

¹² Siige, teepi iyeta bojäcu piba icrajige Banaba Paulo naabibime mene ätecijame, teepi liba mene jeitnemäsi iyeta ciitaca mule piyepu kokre mule gwidape poto cidi me, Acejiyame lui bine ten cabu ca itu jebenemuji nuuja gawe biname bime tääpume.

Yakobu me Mene

¹³ Teeme mene liba siige, Yakobu piba abujängtige mene me egä, “Cäme ätrunga binamewale, cäme mene nätecijeye! ¹⁴ Simona-Peteru bii nijinige, Acejiyame teeme owecu niinäce lipu jewabemuji pui biname bine lui Israela biname lica gemi, teeme poto bine liba sewademuji teeme biname me äbitame. ¹⁵ Ai Simona-Peteru me mene ibibi gyene Acejiyame me sasa mename biname bime mene cama, ingle Oogäräneji Mene cabu pisi nyene egä,

¹⁶ ‘Yageyame te Daawida me ingle ne mete ca etonärige, jiicige egä:

Ingwe ca cane liba cire tacnepene,

cane piba Daawida me atramäneji mete cire yaawejängtepene;

poto pui sasa pargi cama cääri cire yaarangepene;

kokrerage me cire jaawenepene.

¹⁷ Piba iyeta nuuja biname cäme bau cire saaclepi, iyeta lui Israela biname lica gemi,

cane lui bine ituge äjäcra căme biname me äbitame.

¹⁸ Apu jicenige Yageyame te, lui ujarage biname bine umle jewenemuji ai poto cidi me.’ ”

¹⁹ Siige, Yakobu piba jejemige ätrunga biname bine egä, “Căme ngene atwanena apu egä mine miiji lica ngenecu măpu ceera pui biname bine lui Israela biname lica gemi, lui cina Acejiyame bau tatatrongärininisi.

²⁰ Yepä, mine miiji mene oogära teeme bau teebibine jajime egä: Gone deedei yäärwäjimuye lui cude ge, ingle iiwäräneji ge uuje bine; piyepu gone cibi yäärngäjimuye lui teeme măju cabu uudi yaanajuge; piyepu gone uudi yäänäjuye; cuta piyepu sargi mule gone wawena. ²¹ Siige, teepi miiji ai cotre bine wawena, ingle naace popi bucurage kămäge ngalebora biname cina Moose me Cotre bine yaacnemusi iyeta Israela biname bime abasecretna mete cabu iyeta Sabade bimu, cuta piyepu Moose me Cotre mene jajanäneji ge iyeta cewe cabu ta.”

Teepi Nuuja Gawe Ätrunga Biname bime bau Mene Jityepemisi

²² Siige, pui ätyepäneji biname piyepu nuuja ätrunga mope biname cina iyeta ätrunga ingle biname cama mene jitransi poto biname bine äjäcrame teeme cabu ca, teebibine ätyepame Antiyoka cewe me Paulo naabi Banaba cama otnime. Teepi neeneni biname bine jaajisi: yepä lui Yuuda, lui ne yaainusi Barsaba ca, cuta nuuja lui Siila. Pui neeneni cina lui modamoda ätrunga biname gegi. ²³ Teepi apu leta ne yoogärisi, ten cama jityepisi egä:

“Ätrunga biname lui Israela biname lica gemi, lui cina icrajenige Antiyoka babo cewe cabu, piyepu Suriya, Kilikiya gawe cabu je, cine weebibine sebore jiweninago.

Cine weeme biname gemi, ätyepäneji biname piyepu nuuja mope biname.

²⁴ Cine mene nitecijinige egä cime poto biname weeme bau me itu saaclepi, lui cina teeme kokre mene ca weebibine ngenecu măpu itu icäripesi. Yepä, teepi cime bau ca lica mene jääpänepesi peei ne wawename. ²⁵ Yoo, cine pui name pi yepä gome tabasecretninago. Cine yepä ngene atwanena cama mename biname bine jaajisi weeme bau ätyepame. Teepi Banaba naabi Paulo cama aaclenige, lui cime ngenecurage biname gegi, ²⁶ lui cina măpu ireclota jepänanujäsi mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea name pi. ²⁷ Yoo, cine Yuuda naabi Siila jäätyepenisi weeme bau me. Teepi weeme opo gaabe pa jicepäsi cine lui mene ne yoogärenago. ²⁸ Cine Aceji Seemo cama mene jitransi nuuja măpu cotre lica weebibine ceerame, yepä ai taatu cotre egä: ²⁹ Gone deedei yäärwäjimuye lui iiwäräneji ge uuje bine; gone uudi yäänäjuye; gone cibi yäärngäjimuye lui teeme măju

cabu uudi yaanajuge; piiyepu sargi mule gone jaawenuye. Siige, weene miiji pagege lenaja, weene liba ai cotre bine cängena jaawenemuye.

Mene peese. Äto.”

³⁰Yerusalemä ätrunga biname puma cita ca Yuuda Siila naabibine pui mene cama jäätyepisi Antiyoka me. Puga teepi iyeta ätrunga biname bine jebasecretnemäsi, teebibine pui oogäräneji mene ecäremäsi. ³¹Antiyoka ätrunga biname pui mene liba ecne-misi, teepi mage gege ge, ingle naace popi peei mene te teeme ngene atwanena plowa me jewenemige. ³²Yuuda naabi Siila lui Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname gegi, teepi leca padare cama ten cama mene jiicemäsi teebibine kokre piiyepu miiji ngenecu ceerame. ³³Teepi poto bimu ten cama liba aanajige, piba Antiyoka ätrunga biname cina teebibine aawecnistisi poode cama. Teepi teeme bau me acnenutäsi lui cina teebibine ituge ätyepa. ³⁴Yepä, Siila ngene jotwanige puma lenajame Antiyoka cewe cabu je.

³⁵Paulo naabi Banaba poto mabye cama aanajige Antiyoka je. Teepi piiyepu poto nuuja ätrunga biname teta cama mene jejananemisi piiyepu biname bine ebiberäjemisi Yageyame Yeesu poto cidi me.

Paulo naabi Banaba Maramara me Äbitäsi

³⁶Poto mabye ingwe ca Paulo jejige Banaba ne egä, “Mine biiri, lacnenutago, mime ätrunga biname bine yängräremago iyeta cewe cabu ta, mine luma mene tejanemumago mime Yageyame Yeesu poto cidi me. Mine miiji umle äbita teepi page lipu icrajenige.” ³⁷Siige, Banaba singi Yoane, teeme nuuja ngii Mareko, ten cama otnime. ³⁸Yepä, Paulo ngene jotwanige egä miiji lica gyene teebine acana, ingle pui niinäce otni cabu Yoane-Mareko lica ten cama enajuji teeme kaakesea ngälu gaabe oomlaname, yepä tabe atamongtuji, teebibine aabmaluji Pampuliya gawe cabu je. ³⁹Paulo naabi Banaba mene äciseräjäsi, siige maramara me äbitäsi. Banaba Mareko cama poo gaabe Kupro curä me ädige. ⁴⁰Paulo Siila ne jejige, siige ten cama abyemäriige. Antiyoka ätrunga biname teebibine mime Yageyame me ime cabu aacitisi teebibine ire atwime. ⁴¹Paulo doro ta ädige, Suriya piiyepu Kilikiya gawe cabu ta otnige, ätrunga ingle bine kokre me jewenemige.

Timoti te Paulo naabi Siila cama Otnetnäjige

16 ¹Paulo puma cita ca ädige Derbe piba Lustra cewe me. Puga ge Lustra cewe cabu yepä ätrunga biname ngii Timoti. Teeme mage cuta ätrunga magebi gwene, piiyepu Israela cabu ca gwene, yepä teeme babe lui Griik biname gyene. ²Iyeta ätrunga biname Lustra piiyepu Ikoniya cewe cabu miiji taatu mene jiicusi Timoti poto cidi me. ³Paulo singi ge Timoti ten cama otnime, tabe peei name pi Timoti me tääpe ne

matikolä jiiirputige Acejiyame me cewecu acitame. Tabe peei ne jewenige, ingle iyeta Israela biname lui cina icrajinige pui cewe maramara cabu, teepi umle ge egä Timoti me babe lui Griik biname gyene. ⁴Teepi liba otnänisi cewe gaabegabe ta, Paulo naabi Siila ätrunga biname bine ecäremäsi pui cotre lui poto cidi me ätyepäneji biname piyepu ätrunga mope biname cina Yerusalema je itu jaatranepesi. Teepi biname bine jejemäsi pui cotre bine ätrungame. ⁵Yoo, ätrunga ingle cina peei ätityera name pi ätrunga kokre äbitininisi, piyepu iyeta bimu cerämu poto biname sebäcnisi peei ingle yepäyepä ngalebora me.

Trooasi Cewe je Paulo Wama Ogrige

⁶Teepi Pirugiya piyepu Galatiya gawe cabu ta aaclige, ingle naace popi Aceji Seemo teebibine lica jäätyepige Asiya Probins ngalebora Mijji Mene puma iicemame. ⁷Teepi liba atyaramtäsi Musiya gawemutre, Bituniya Probins liga abacitäsi, Yeesu me Seemo te gaabe äbäclige teeme otni tääpume. ⁸Peei name pi teepi gaabe ta aaclige Musiya gawe cabu, ngälu malu cewe Trooasi ne joomläsi. ⁹Peei ciye cabu Paulo wama ogrige, lui wama cabu yepä Makedoniya gawe biname ne jepänige. Tabe jeclajutige, teebine itinärige egä, “Tädi Makedoniya gawe cabu me cibibine ätityerame!” ¹⁰Paulo liba peei wama ogrige, cine^b piba taatu amacetnäjinago poo gaabe otnime Makedoniya me, ingle naace popi cine mene jitransisi egä Acejiyame pui wama cabu nijinige Mijji Mene puma iicemame.

Pilipi Cewe je: Ludiya te Ätrungayame me Äbitige

¹¹Cine Trooasi ne sebmalsi, poo gaabe conocäco naclige Samotrake curä cabu me, puma cita ca nuuja bimu naclige, ärpınago malu ligi cewe Neapoli me. ¹²Cine puma cita ca doro ta naclige Pilipi cewe me. Yoo, Makedoniya Probins me pui cube cabu Pilipi cewe lui niinäce gaabe cewe gyene. Pilipi cudecewe gyene Rooma cabu ca, yepä Rooma biname cina itu jewenujisi peei cewe ne, piyepu cewe mopeyame cina lui Rooma ca taacluji. Siige, cine nesae bimu cama Pilipi cewe cabu ninajige. ¹³Sabade bimu cine cewe cabu ca naclige baduge ligi me. Cine apu ningenininige egä Israela biname bime irecu ätumuta puupu pisi nyene puma. Cine puga adnatärinago, mene abaitninago magebi cama lui cina babasecretnige baduge ligi me irecu ätumutame. ¹⁴Teeme yepä lui te cibibine nitecijeninige Ludiya tage. Tabe Tiyatira cewe magebi gwene, lui aletname yaawademuge mage daremu cama ciriyäciryä ududi cäbletääpe bine. Ai magebi te Acejiyame ne yaawejanuge Israela biname bime mule ca. Yageyame te teebine ngene atwana tocärige Paulo me mene ätecijame

^b 16:10 cine: Luuka puma Paulo cama abasutige.

piiyepu ätrunga-me. ¹⁵Taba piiyepu teeme mete biname cina niye ca äciseja liba ecatisi Yeesu me ngii cabu, taba piba cibibine nisoglicinige egä, “Naclege cime mete cabu lenajame, weene liba ngene jotwa-naniniye egä cane lui Yageyame ne toraca jäätrungune.” Siige, cine teeme singi ne becatisi, teeme mete me naclige.

Pilipi je Paulo naabi Siila Krokeciiye Mete cabu Aanajige

¹⁶Yepä bimu cine pui irecu ätumuta puupu me liba naclige, cine kaakesea täapume aletnäneji ngulebägrä cama opopa oyisi, lui me cabu niya cable puga ge. Peei cable te teebine mene icemame jwaawenuge ciige gwidape poto cidi me. Teeme yageyame cina bucurage rarekaake jääpänemusi teeme pui mule cabu ca. ¹⁷Siige, pui ngulebägrä te Paulo cama cibibine ingwe nicwenige, ala abayige egä, “Age tema biname lui cina Caburage Acejiyame me kaakesea jaawenusi! Teepi mene jicinemisi niyaniya mule cabu ca äsecrera poto cidi me!” ¹⁸Taba bucurage bimu pepu mule tewenäjumi, ngälu Paulo babo ngenecu mäpu äbitige teeme poto cidi me. Taba atatrongtige, niya cable ne jejige egä, “Yeesu Keriso me ngii cabu cane meebine naajenine egä tasati ai ngulebägrä cabu ca!” Siige, niya cable te peerage padare cabu asatige.

¹⁹Ngulebägrä me yageyame cina liba umle äbitininisi egä teeme rarekaake päpäna gaabe lui sabe bäbitige, teepi Paulo Siila naabibine joomlisi, äälädniisi neeneni cewe mope biname bime bau me cole puupu cabu me. ²⁰Teepi liba teebibine aacanisi pui neeneni cewe mope biname bime cabu me, jaajisi egä, “Ai biname lui Israela biname gegi. Teepi niya bii jewenäsi mime cewe cabu. ²¹Teepi biname bine mule ebiberäjemäsi lui cotre gemi mime täapume. Mine lui Rooma biname gemi, mine teeme mule äblicäco acata piiyepu wawena.” ²²Biname tomi cabu teebibine claabe cama joomlisi, piba cewe mope biname cina teeme cubu biname bine jejemisi Paulo Siila naabibime cäbletääpe äderecame, teebibine adnaname. ²³Teepi Paulo Siila naabibine oräre jaadna-nisi, piba krokeciiye mete awamuta biname ne jejisi teebibine cängena ireme. ²⁴Awamuta biname peei mene liba itecijige, taba teebibine aacanige mete cole puupu me, borabora uli cabu ernge äasinglantige, siige jäätäyige.

Paulo naabi Siila Krokeciiye Mete cabu ca Asatäsi

²⁵Ciiye duusa mameta Paulo naabi Siila irecu ätumutäsi piiyepu uupera etangäsi Acejiyame bau me. Nuuja krokeciiye mete biname cina jäätecijisi teebibine. ²⁶Piba taatu babo ocneja te krokeciiye mete me kula caage bine jekocnäjemige. Puirage padare cabu iyeta grana cina iitnetnäjinisi, piiyepu ayana sea cina gawe me itrametnemige iyeta krokeciiye mete biname cabu ca. ²⁷Awamuta biname te ute cabu ca arpinantige. Taba liba jepänemige mete grana bine iitnemäneji, taba apu jengenige egä

krokeciye mete biname iyeta buucratnige. Siige, tabe teeme cubu turikā ne isatige teemāmu aɡlime, ingle naace popi peei krokeciye mete biname cina liba uucratna, piba teebine pa yaaglepesi. ²⁸Yepā, Paulo babo tage ca jejige, “Gone laglute maane! Cine iyeta age tema!”

²⁹Puma cita ca pui awamuta biname te ngale tääpume ala abayige, puupu cabu me wata abacitige, tääpe aloneca cama kokorare ääpednutige Paulo Siila naabibime ernge gome. ³⁰Tabe piba teebibine taasatige, äätemlige egā, “Babo biname, cane miiji ngena ne wawena cāme niya mule cabu ca asatame?”

³¹Teepi jewecnistäsi egā, “Jitrunɡi Yageyame Yeesu ne, piba niya cabu ca pa asatepi, maane piyepu määme mete biname cama.” ³²Teepi piba Yageyame poto cidi me mene jejanemāsi teebine piyepu iyeta biname bine lui teeme mete cabu puga ge. ³³Pui padare ciye cabu, krokeciye mete awamuta biname te Paulo Siila naabibine nuuja puupu cabu me aacanige teeme adnana dupe äcisejame. Siige, Paulo naabi Siila pui awamuta biname piyepu iyeta teeme mete biname bine niye ca jicisājemāsi Yeesu me ngii cabu. ³⁴Puma cita ca tabe Paulo Siila naabibine aacanige teeme mete cabu me, teebibine deedei äcārige loolome. Tabe teeme mete biname cama mage gege ge, ingle teepi pui ciye cabu Acejiyame ne jitrunɡisi. Siige, deedei kaake poto ca Paulo naabi Siila cāari abacitāsi krokeciye mete bora me.

³⁵Nuuja krokerage pui neeneni cewe mope biname cina teeme cubu biname bine jityepemāsi krokeciye mete awamuta biname bau me mene cama egā, “Peei neeneni biname bine aasatepi!”

³⁶Puma cita ca awamuta biname te Paulo ne jejige egā, “Cewe mope biname cina mene tityepāsi cāme bau me maane Siila cama asatame. Weene miiji asateye, siige poode cama laaclege.”

³⁷Yepā, Paulo pui cubu biname bine jejemige egā, “Birice cibibine nuuja niya cabu lica nipānumesi, yepā atrana cāco cibibine sobe cabu mage nidnanumesi, ngānu gyene cine Rooma ngii cama biname gegi. Teepi miiji cibibine cāngena ire atwi iyeta nuuja Rooma ngii cama biname bine liyepu, yepā teepi cibibine nisinglantumesi krokeciye mete bora me. Nāā, page teepi singi cibibine ogā ätyepame? Eewe, äblicāco! Cewe mope biname cina miiji teepirage te otni cibibine asatame.”

³⁸Siige, cubu biname cina Paulo me mene jeitnisi cewe mope biname bime bau me. Teepi liba äätecijige egā Paulo naabi Siila lui Rooma ngii cama biname gegi, teepi wālu ge, ingle naace gyene teeme cotre pisi nyene egā Rooma ngii cama biname ne atrana cāco gone niya jaawenuye. ³⁹Teepi peei name pi Paulo Siila naabi bau me aaclige poode mene jajime. Teepi piba teebibine aasatāsi krokeciye mete cabu ca, teebibine äätemlisi cewe ne gomalame. ⁴⁰Siige, Paulo naabi Siila krokeciye mete cabu ca piba asatāsi, aaclige Ludiya me mete me. Puga

teepi ätrunga biname bine edäremäsi, mene jejemäsi cängena ätrungame Yeesu ne, siige cewe ne ebmaläsi.

Tesalonika Cewe je

17 ¹Paulo naabi Siila neeneni cewe Amapipoli piiyepu Apoloniya tääsuplingtäsi, aaclige Tesalonika cewe me, luga ge Israela biname bime abasecretna mete. ²Paulo ädige pui abasecretna mete cabu me, ingle teeme mule pepu ge. Puga nesae Sabade bimu cabu tabe biname cama mene äciseräjige Oogäräneji Mene cabu ca. ³Tabu pui mene teebibine ebiberäjemige, piiyepu pui cabu ca eboclomtige egä Keriso te miiji mäpu padare piiyepu budre päpäna, piba budre cabu ca arpinenta. Paulo jejemige egä, “Ai Yeesu cane lui poto cidi me jijenininine, tabe peese nyene Keriso, biname bime niya cabu ca äsecerayame.” ⁴Poto pui biname cina Paulo me mene jecatisi piiyepu Paulo naabi Siila cama abasutinini. Bucurage Griik biname lui cina Acejiyame bau irecu lätumutinini puiyepu bucurage mope magebi teepi cuta Paulo me mene jecatisi.

⁵Yepä poto Israela biname cina ire patre jeglisi, ingle bucurage biname Paulo bau me otninisi. Teepi jebasecretnemisi poto kaakesea umle cäco niya biname bine gaabe gome ca, tomi jewenisi. Teepi cewe biname bine giri jecitemisi, piba Yasona me mete me claabe cama eclige, ebäcnisi. Teepi singi Paulo Siila naabibine oomlaname, biname tomi cabu me acaname, ⁶yepä lica jääpänisi teebibine. Teepi piba Yasona piiyepu poto nuuja ätrunga biname bine oomleji ewademisi babo cewe mope biname bime bau me, piiyepu babo tage ca jicemisi egä, “Peei biname Paulo naabi Siila, lui cina mage niya mule jaawenemepäsi iyeta poto ta, teepi mime cewe me taaclumi. ⁷Siige, Yasona te teebibine ire jaatwenige teeme mete cabu. Teepi iyeta cina Rooma Mopeyame me cotre bine jetropengäjenemisi, jicememisi egä kirece mope biname pisi nyene, teeme ngii Yeesu sine.” ⁸Siige, biname tomi piiyepu cewe mope biname ai mene liba itecijemige, teepi ngenecu niya me äbitininisi. ⁹Siige, cewe mope biname cina asata rarekaake bine etomlecmisi Yasona piiyepu ten cama lui biname teeme bau ca, piba teebibine jityepemisi.

Berea Cewe je

¹⁰Ciiye te liba tuumlige, piba taatu Tesalonika cewe ätrunga biname cina Paulo Siila naabibine jäätyepisi Berea cewe me claabeclabe biname wälu name pi. Teepi liba atyaramtäsi Berea cewe me, Israela biname bime abasecretna mete me aaclige. ¹¹Berea cewe cabu lui Israela biname teepi lica Tesalonika cewe cabu Israela biname pana ätecija cäco ge. Teepi babo singi Paulo me mene ätecijame, piiyepu iyeta bimu teepi Acejiyame me Oogäräneji Mene labiberäjininisi umle äbitame egä Paulo me mene

liba toraca ge. ¹²Teeme bucurage cina teeme mene jitrungi-si, cuta piyepu bucurage dogwe Griik magebi piyepu bucurage Griik rooriye. ¹³Yepä, Tesalonika cewe cabu lui Israela biname, teepi liba itecijemige egä Paulo Acejiyame me mene jiicemuge Berea cewe cabu je, teepi piyeme eclige, puga biname bine ngenecu jelonecmisi piyepu tomi cabu lui biname bine claaabe me jewenemisi Paulo täápume. ¹⁴Siige, Berea cewe ätrunga biname cina Paulo ne wata jityepisi malu me, yepä Siila naabi Timoti Berea je aanajige. ¹⁵Lui ätrunga biname cina Paulo ne malu me jewecitisi, teepi ten cama poo gaabe eclige ngälu Atena babo cewe me atyarige. Puma cita ca teepi Berea me täcnärige Paulo me mene cama egä Siila naabi Timoti miji wata teeme bau otnime.

Atena Babo Cewe je

¹⁶Paulo liba jaawagrijiige Siila Timoti naabibine Atena cewe cabu je, tabe ngenecu mäpu äbitige, liba jepänemige ime ca wawenäneji uuje, biname cina lui bine yaawejanusi piyepu yiwäräjemus. Tabe ngenecu mäpu gyene, ingle pui gwidape lui bucurage ge Atena cewe ngalebora je. ¹⁷Tabe mene läciseräjuge Israela biname cama piyepu nuuja gawe biname cama lui cina Acejiyame ne yaawejanusi, tabe liba Israela biname bime abasecretna mete cabu. Cuta piyepu iyeta bimu gaabegabe tabe eei biname cama mene läciseräjuge cewe cole puupu cabu, lui cina piyeme yaacluge. ¹⁸Poto abiberäja biname lui cina Epikuro sigu cabu piyepu poto lui cina Stowika sigu cabu, teepi Paulo cama mene äciseräjininisi. Poto cina jiicisi egä, “Ai biname te ngena buduma mene singi iicaname?”

Yepä, nuuja cina jiicisi egä, “Teeme mene lui nuuja gawe biname bime uuje poto cidi me.” Teepi naace name pi pepu jiicemisi, ingle Paulo lui Yeesu poto cidi me jiicige, cuta piyepu teeme budre cabu ca alotnenta poto cidi me. ¹⁹Teepi puma cita ca Paulo ne ecanisi Atena cewe modamoda biname bime abasecretna cabu me Areo podo cabu me. Puga teepi Paulo ne jejisi egä, “Cine singi umle me ai kirece abiberäja maane lui jiicenenemenite. ²⁰Poto mäame mene cine lui nitecijinige, mara opo gemi cime täápume. Cine singi umle me teeme aboclomta lipu ge.” ²¹Yoo, iyeta Atena cewe biname piyepu ten cama lui catecewe biname, teepi singi iyeta padare mene iicaname piyepu ätecijame ciitaca kirece ngene atwanena poto cidi me.

Paulo me Mene Cewe Modamoda Biname bime Abasecretna cabu

²²Paulo jeclajutige cewe modamoda biname bime abasecretna cabu, teebibine jejemige egä, “Atena cewe biname, cane jepänemine egä weeme uuje iiwäreja mule nesae lica gemi. ²³Cane liba totnumene weeme cewe cabu piyepu weeme uuje iiwäreja puupu bine sengräräjemumene, cane yepä iiwäreja dade tepänumene apu oogäräneji mene cama egä, MINE

LUI BABO BINAME POTO CIDI ME CAMUGE UMLE ÄBITA, TEEME TÄÄPUME AI DADE. Yoo, weene lui ne yiwäräjuye, yepä lui poto cidi me weene camu gemi umle äbita, cane page umle jiweninine. ²⁴Acejiyame lui te gawecewe ne tewenuji iyeta teeme gwidape cama, tabe peese nyene Yageyame cabucewe piiyepu gawecewe täápume. Tabe lica yaanajuge uuje iiwäreja mete cabu, biname cina lui ne yaarangusi. ²⁵Cuta piiyepu tabe nuuja singi lica ge gwidape täápume biname cina lui teeme ime ca yääcärsi, inge tabe peese nyene lui te iyeta biname bine yääcäremuge teeme ireclota, piiyepu buuwemope, piiyepu iyeta nuuja gwidape. ²⁶Tabe yepä biname cabu ca iyeta tääpe maramara biname bine jewenemuji, siige eplidnärujisi iyeta gawe maramara cabu lenajame. Camuge biname bine wawena, tabe ngene ca egluji lui padare piiyepu lui gawe cabu teepi cirege lenaja. ²⁷Tabe apu jewenuji naace täápume iyeta biname cina teebine ärngime piiyepu teeme bau me awetentame, teepi piba pama teebine päpäname. Yepä, toraca gyene egä Acejiyame cudecewe lica gyene mime yepäyepä cabu ca, ²⁸yepä biname te lipu jiiucuji egä:

‘Mine teeme kokre cabu ninajininige, otnetnäjininago, piiyepu ireclota jepäninisi.’

Yoo, poto weeme oogära biname cina ai poto cidi me jiiucuji egä,

‘Cuta mine teeme bägrä gemi.’

²⁹Yoo, inge naace popi mine Acejiyame me bägrä gemi, mine miiji lica gemi apu angi egä tabe lui gol, silba, coo kula ca wawenäneji uuje pana ge, lui bine biname cina yootonutemusi, cängena jäämyeremusi. ³⁰Yoo, lui padare cabu biname cina umle cäco Acejiyame poto cidi me, tabe piba teeme niyaniya mule bine lica yaacnemuge, yepä page tabe iyeta biname bine iyeta poto ta jejananemige teeme niya mule cabu ca atamongärame, ³¹ingele naace popi tabe bimu ne ngene ca itu egluji, lui cabu tabe iyeta gawecewe biname bine cirege conocäco atrana. Tabe peei täápume teeme biname ne ituge jaji, cuta peei biname ne itu eboclomäjuji iyeta biname bime täápume, tabe liba teebine budre cabu ca erpinantuji.”

³²Siige, teepi liba Paulo me mene itecijemige biname budre cabu ca arpinenta poto cidi me, poto cina teebine jitutanisi, yepä poto cina teebine jejisi egä, “Cine singi cääri ätecijame ai poto cidi me nuuja padare cabu.” ³³Siige, puma cita ca Paulo peei abasecretna ne sebmalige. ³⁴Poto biname cina ten cama abasutanininisi, teeme mene jitrungisi. Teeme yepä, ngii Diyonisius, lui peei modamoda biname bime abasecretna cabu ca, cuta nuuja lui magebi gwene, teeme ngii Damari, cuta piti nemi cerämu poto biname.

Korinito Babo Cewe je

18 ¹Peei ingwe ca Paulo Atena cewe ne sebmalige, ädige Korinito babo cewe me. ²Puga tabe jepänige yepä Israela biname ngii

Akwila, lui me ärngi gawe Pontus ge. Tabe Rooma babo cewe Italiya gawe cabu ca piba taatu tädige coga ngii Prisila cama, ingle Rooma Mopeyame Klaudiyus mene itu jiicepi iyeta Israela biname cina Rooma babo cewe ne gomalame. Yoo, Paulo teebibine äädäriige, ³siige ten cama enajanige, kaakesea ten cama jewenemige, ingle naace popi Paulo teeme rarekaake jääpänuge yepä kaakesea cabu ca Akwila naabi Prisila lui kaakesea jaawenäsi. Teepi kokre cäbletääpe bine yaaterutäjemusi watawata mete wawena täöpume. ⁴Iyeta Sabade bimu gaabegabe, Paulo ädige Israela biname bime abasecretna mete me, puga mene iciseräjemige. Tabe singi ge Israela piyepu Griik biname cina teeme mene acatame.

⁵Siila naabi Timoti Makedoniya gawe cabu ca liba tacliffe, tatyaramtäsi Korinito cewe me, Paulo pui rarekaake täöpume kaakesea ne sebmaliige, piba iyeta padare Mijji Mene jaajananemuge, Israela biname bine cängena yaabiberäjemuge egä Yeesu peese nyene Keriso, teepi lui ne jewagrijenisi otnime teebibine niya cabu ca äsecrerrame. ⁶Israela biname cina liba teeme mene lica jecatisi piyepu teebine jelwisi, tabe teeme cäbletääpe bine jiglubäjemige, piba teebibine kokre mene ca jejemige egä, “Weene Acejiyame bau ca liba cudecewe läbitininuye, peei lui weeme niya birige. Weene liba cäme mene täöpume ätecija cäco läbitininuye, peei lui cäme ingle lica ge! Page cabu ca cane ädenine nuuja gawe biname bime bau me.” ⁷Siige, tabe pui abasecretna mete ne ebmalige, ädige nuuja mete cabu lenajame, lui peei abasecretna mete wajwa jage. Pui mete yageyame, ngii Titiyu-Yuustus, tabe Israela biname lica ge, yepä nuuja gawe biname, lui te Acejiyame ne yaawejanuge. ⁸Yepä Israela biname ngii Krispo, lui pui abasecretna mete mope biname ge, tabe piyepu iyeta teeme ingle biname cina Yageyame ne jitrungisi. Cuta piyepu bucurage nuuja Korinito cewe biname lui cina Mijji Mene itecijemige puga, teepi jitrungisi, piba niye ca äciseja ne ecatisi Yeesu me ngii cabu.

⁹Nuuja ciiye Yageyame te Paulo ne wama ca jejige egä, “Wälu gone läbitute, yepä mene jicemepi! Gloose te gone noomluige, ¹⁰ingle cane maane cama gäne. Nuuja biname te äblicäco ge meebine niya wawena, ingle naace gyene bucurage biname ai cewe cabu lui cäme biname gemi.” ¹¹Peei mene name pi Paulo puga enajige yepä kämäge cebo cama, biname bine yaabiberäjemuge Acejiyame me mene poto cidi me.

¹²Rooma Babo Mope Biname te liba biname ngii Galiyo ne mopeyame me jewenige Griik biname bime Akaya gawe täöpume, Israela biname cina piba Paulo ne gigri joomlisi, ecanisi teebine atrana puupu me. ¹³Teepi jejisi egä, “Ai biname singi biname bine atatröngäräme Acejiyame ne awejena mara mule ca, lui mule te Rooma cotre ne jaatropangtuge.”

¹⁴Paulo mene me liga äbitige, Mopeyame Galiyo te piba Israela biname bine jejemige egä, “Ai biname te liga babo niya mule ne jaaweneji, coo

Rooma biname bime cotre liga jaatropangteji, cane piba weene Israela biname bine cängena jitecijinejine, ¹⁵yepä ai gwidape lui weeme papa abaja mene gemi, weeme mule, weeme ngii, piyepu weeme cotre poto cidi me. Peei name pi weene weemämu jeweneye atraname. Cane singi lica gäne atraname pepu mule poto cidi me!” ¹⁶Taba puma cita ca teebibine siiyebhengemige atrana puupu cabu ca. ¹⁷Siige, teepi iyeta piba Israela biname ngii Sostene ne joomlisi. Taba lui kirece mopeyame ge pui Israela biname bime abasecretna mete täapume. Teepi teebine eglisi atrana puupu opo gaabe je, yepä Mopeyame Galiyo taba nuuja singi lica ge teebibine iibaname.

Paulo Babo Antiyoka Cewe me Acnenutige

¹⁸Peei ingwe poto ca Paulo Korinito cewe cabu enajanige bucurage bimu ätrunga biname cama, teebibine piba sebmalemige, Akwila naabi Prisila cama ädige poo gaabe Suriya gawe me. Puga Kenekrea malu cewe je, teepi liba camuge babo poo cabu me acetnera, Paulo teeme edingäli jeclanemige, inge naace popi Israela biname bime mule apu ge egä biname te padare yaacituge, lui cabu taba mage ngene jotwananuge Acejiyame poto cidi me. Taba edingäli lica äläcnuta ngälu peei padare te lapiruge, siige piba edingäli jaaclanimuge piyepu gwidape Acejiyame ne yiiwärajuge. ¹⁹Yoo siige, teepi liba atyarige Epeso cewe me, taba Israela biname bime abasecretna mete me abacitige, mene äciseräjige Israela biname cama. ²⁰Biname cina teebine tesoglicisi taba leca padare ten cama lenajame, yepä taba singi lica ge. ²¹Pätä taba liba sebmalemige, jejemige teebibine egä, “Liba Acejiyame singi gyene, cane cire tacnepene weeme bau me.” Siige, taba Akwila naabi Prisila puga taabmalige, poo gaabe Epeso cewe ca abyemäriige.

²²Taba liba atyaramtige Kesarea malu cewe me, taba doro ta ädige Yerusalema me, ätrunga biname bine jewablemige, piba ädige Antiyoka cewe me. ²³Taba poto bimu enajige Antiyoka cewe je, piba abyemäriige, otnige Galatiya piyepu Pirugiya gawe cabu ta, puga iyeta ätrunga biname bine ngene atwana kokre jewenemige.

Apolo te Ädige Epeso piyepu Korinito Cewe me

²⁴Yepä Israela biname, teeme ngii Apolo, lui aplimläneji ge Aleksandriya cewe je Aikupito gawe cabu, taba tädige Epeso cewe me. Taba lui mopemuli biname ge piyepu babo umle ge Acejiyame me Oogäräneji Mene poto cidi me. ²⁵Taba ituge abiberäja mime Yageyame me gaabe poto cidi me. Taba mene jiiicuge drämä cama, piyepu biname bine conocäco ebiberäjemige Yeesu poto cidi me. Yepä gwidape, taba umle Yoane me niiye ca äciseja mule taatu; taba nuuja umle lica ge egä biname cina äciseja yaacatusi Yeesu Keriso me ngii cabu. ²⁶Yoo, Apolo

gije abacitige mene wälu cäco iicemame Israela biname bime abasecretna mete cabu Epeso je. Prisila naabi Akwila liba äätecijige teeme mene, teepi piba teebine teeme mete me ecanäsi, teebine cängena pajecurage ebiberäjäsi Acejiyame me gaabe poto cidi me. ²⁷Yoo, Apolo liba singi ge Griik biname bime Akaya gawe cabu otnime, Epeso ätrunga biname cina teebine itityärisi. Teepi teeme Griik ätrunga binamewale bime bau me mene yoogärisi egä teepi Apolo ne awacletnäjame. Siige, Apolo liba Griik biname bime gawe cabu atyaramtige, tabe babo ätityeräja biname ge teeme täapume, lui cina Acejiyame me owecu piiyepu ätityera ca Yeesu ne ituge ätrunga. ²⁸Tabe kokre mene ca Israela biname bine epremalemige sobe cabu. Tabe eboclomtige Yeesu ne Oogäräneji Mene cabu ca egä tabe peese nyene Keriso, lui ne Israela biname cina jaawagrijusi teebibine niya cabu ca äsecreraame.

Paulo Epeso Cewe je

19 ¹Apolo liba Korinito cewe cabu enajige, Paulo doro gaabe ädige Pirugiya probins cabu ta, ngälu atyaramtige Epeso cewe cabu me. Tabe puga jepänemige poto ätrunga biname bine, ²itemlemige egä, “Nää, Aceji Seemo weeme bau itu labacitanepi, weene lui padare cabu niinäce liba jäätrungepeye?”

Teepi jejisi egä, “Cine nuuja umle lica gemi Aceji Seemo poto cidi me.”

³Puma cita ca Paulo teebibine itemlemige egä, “Weene ngena ätrunga ne piba yaacatepeye, weene liba niye ca äciseja ne yaacatepeye?”

Teepi jejisi egä, “Pui niye ca äciseja biname Yoane, cine teeme mene yaacatepesi.”

⁴Paulo piba jejemige egä, “Yoane me äciseja eei bime tääpu myene, lui cina teeme niya mule cabu ca latatrongärininusi Acejiyame bau me. Tabe Israela biname bine jaajemuge ätrungame teeme bau me lui te teeme ingwe ca tädenige. Peei lui Yeesu sine.”

⁵Epeso ätrunga biname cina liba peei mene itecijemige, teepi niye ca äciseja ne ecatisi Yageyame Yeesu me ngii cabu. ⁶Siige, Paulo liba ime aacitanige teeme papa cabu, piba Aceji Seemo te abacitanige teeme yepäyepä trupa cabu. Teepi teeme umle cäco mene ca jiiicemisi, cuta piiyepu Acejiyame me tagepogogo mene jiiicemisi. ⁷Teepi iyeta pama twelb rooriye ge.

⁸Nesae mabye ngalebora Paulo Israela biname bime abasecre-tna mete me labacitanuge, mene wälu cäco jiiicemuge biname cama, piiyepu teebibine mene yääciseräjemuge, inge tabe singi teebibine umle wawename Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. ⁹Yepä, poto cina ätecija cäco ge. Teepi singi lica ge ätrungame, piiyepu niya mene jiiicemusi abasecretna cabu je mime Yageyame me gaabe poto cidi me. Paulo peei name pi teebibine ebmalemige, siige ätrunga biname bine

ewademige ten cama. Puma cita ca iyeta bimu gaabegabe tabe lāduge biname ngii Turanus me abiberāja mete cabu, puga biname cama mene labaitnuge. ¹⁰ Tabe peei ne jaawenuge neeneni kāmāge cama. Peei name pi iyeta biname lui cina yaacrajuge Asiya probins ngalebora, Israela biname piyepu nuuja gawe cabu ca lui biname iyeta, teepi yāatecijemuge mene Yageyame poto cidi me.

Sekewa me Imābāgrā

¹¹ Acejiyame te mararage ciitaca mule bine jaawenemuge Paulo me ime ca. ¹² Nuuja taje biname cina Paulo me cābletāāpe plāsu bine yaawademusi, lui bine ituge ātāya teeme mope cabu coo ibi cabu, siige pita biname bime cabu me yaarpetnemusi. Piba teeme pita cina teeme bau ca lāyēblenguge, piyepu niia cable cina teeme trupa cabu ca lāsuge. ¹³ Yoo, poto Israela biname lui cina waatne-tnājiniisi niyaniya cable bine āyecrejame biname bime trupa cabu ca, teepi lābitininiisi Yageyame Yeesu me ngii jajime peei mule wawename. Teepi jejemisi niia cable bine egā, “Cine weebibine jijenininago Yeesu me ngii cabu, lui ne Paulo jeitnājenige, weene āyēblingineye!” ¹⁴ Yoo, puga ge seben naniganewale lui cina peei mule ne jaawenusi. Teepi yepā Israela iiwāreja babo biname Sekewa me bāgrā gemi.

¹⁵ Teepi liba niia cable cama biname ne Yeesu me ngii cabu pepu mene jejisi, tabe niia cable te teebibine jejemige egā, “Cane umle gāne Yeesu, piyepu cane umle gāne Paulo poto cidi me, yepā weene baa laati bemi?”

¹⁶ Lui biname niia cable cama ge, tabe girigale cama ādige pui seben naniganewale cabu me, teebibine iyecrājemige. Teepi iyeta teeme mete cabu ca uucratnige dupe cama, teeme cābletāāpe mage āsupleceji ge. ¹⁷ Israela biname piyepu Griik biname Epeso cewe ngalebora, teepi liba itecijemige peei poto cidi me, iyeta mage wālu ge, siige Yageyame Yeesu me ngii te babo ābitige teeme tāāpume. ¹⁸ Bucurage ātrunga biname cina totninisi Paulo naabibime bau me, sobe cabu teepi teeme piiseba mule aitnājinisi. ¹⁹ Bucurage lui cina piiseba tāāpume labiberājiniisi teepi teeme oogārāneji mene piiseba mule poto cidi me sewademisi, sobe cabu juubuderājemisi. Teepi elenglecājemisi pui peba bime daremu iyeta, ngālu fifti tausen silba rarekaake bine joomlemisi. ²⁰ Pepu kokre mule ca Yageyame me mene te babo ābitige iyeta poto ta, cuta piyepu cerāmu kokre me ābitige.

Claabeclabe Biname Epeso je

²¹ Ai mule cina liba tābitimesi, Paulo ingwe ca piba ngene jotwanige Griik biname bime gawe Makedoniya piyepu Akaya cabu me otnime, puma cita ca piba Yerusalem me otni. Tabe jiicige egā, “Peei padare ingwe ca cane miiji Rooma babo cewe ne pāpāname.” ²² Tabe jāātyepige

Makedoniya gawe me neeneni teeme ätityera biname Timoti Erasto naabibine, yepä tabe cerämu enajige Asiya probins cabu.

²³ Yoo, puga ge Epeso cewe cabu pui padare mäpurage mule Yageyame me gaabe poto cidi me. ²⁴ Yepä biname puga ge teeme ngii Demetriyus lui te silba ca cegecege gwidape bine jaawenemuge. Tabe silba iiwäreja mete cegecege bine jaawenemuge teeme uuje magebi täápume, ngii Artemi. Demetriyus piyepu teeme kaakesea biname cina bucurage rarekaake jääpänemusi peei mete cegecege wawena cabu ca. ²⁵ Yoo, Demetriyus tesoglecemige teeme kaakesea biname bine piyepu poto nuuja biname lui cina yepä pana kaakesea jaawenusi, teebibine jejemige egä, “Binamewale, weene umle gemi egä mine ai kaakesea name pi dogweyame gemi. ²⁶ Page weene jepäneniye, jitecijiye ai biname Paulo te ngena jewenenige. Tabe jiicenemige egä, ‘Ime ca wawenäjeji uuje lui toraca lica gemi.’ Bucurage biname cina peei mene bii jitrungisi mime cewe Epeso je piyepu Asiya probins iyeta poto ta. ²⁷ Pama mime kaakesea te niya ngii pagege päpäna Paulo me mene name pi, cuta piyepu pama niya pa tädepi mime uuje magebi Artemi bau me. Biname cina pama ngene pa jäätrimalemepi teeme iiwäreja mete poto cidi me. Puma cita ca Artemi, lui täápume iyeta Asiya biname piyepu biname cina iyeta gawecewe cabu ta yiwäräjusi, teeme babo ngii pama pa lapesarepi.”

²⁸ Biname cina liba Demetriyus me mene itecijemige, teepi claabe me äbitininisi, babo tage ca jiicemisi egä, “Baborage gwene mime Epeso biname bime uuje magebi Artemi!” ²⁹ Biname cina teeme guugla itecijemige Epeso cewe iyeta poto ta. Tomi cabu lui biname cina neeneni Makedoniya biname bine claabe cama joomli-si, teeme ngii Gayus naabi Aristakus, lui cina Paulo cama totnumäsi. Teepi teebibine wata aacanisi Epeso cewe babo abasecretna puupu me. ³⁰ Paulo singi otnime abasecretna biname bime opo gaabe me, yepä ätrunga biname cina teebine jibisi. ³¹ Cuta piyepu poto Epeso cewe modamoda ngii biname, lui cina singi gemi Paulo täápume, teepi mene jityepisi teeme bau me egä, “Gone lädute peei claabe biname bime opo gaabe!” ³² Peei padare biname cina abasecretna puupu cabu mage guugla ecisi, yepä bucurage pui biname cina nuuja umle lica gemi teepi ngena täápume babasecretnige. Poto singi gemi yepä gwidape täápume; nuuja cina singi nuuja gwidape täápume. ³³ Poto biname cina apu jengemige egä yepä Israela biname ngii Aleksanda name pi peei tomi bäbitininisi, ingle naace gyene Israela biname cina teebine jewenisi niinäce gaabe otnime. Puma cita ca Aleksanda te singi gyene biname bine ime ca bojä wawename. Tabe liga gije abacitige mene me egä peei guugla lui teeme ingle lica ge, ³⁴ biname cina teebine opo ewatnisi egä tabe lui Israela biname ge, piba lecaleca padare cabu teepi gigri jiicanisi babo tage ca egä, “Baborage gwene mime Epeso cewe biname bime uuje magebi Artemi!” Teepi peei yepä mene jiicanisi mage leca padare ngalebora.

³⁵Ingwe ca yepä cewe mope biname te pui biname tomi ne bojä jewenige. Tabe biname bine walya mene jejemige egä, “Epeso ceweyame, iyeta biname umle gemi egä Epeso lui ire atwi cewe gyene Artemi me iiwäreja mete täápume piyepu pui cudege kula täápume, lui te sitramuji dume cabu ca. ³⁶Nuuja biname te äblicäco aina ai poto cidi me. Pipu pi weene miiji bojä agi, cängena ngene atwana cama inajipi. ³⁷Weene ai neenedi biname bine aima bii taacaniye, yepä teepi nuuja gwidape lica ero ca isatäsi iiwäreja mete cabu ca, piyepu lica niiya mene jicemäsi mime uuje magebi poto cidi me. ³⁸Demetriyus piyepu ten cama lui kaakesea biname cina liba singi gemi mene aitname nuuja biname poto cidi me, atrana bimu piti nemi piyepu cuta ablaweja biname. Teepi miiji puma teemeteme pa latranipesi. ³⁹Yepä, weene liba cerämu nuuja gwidape täápume singi, weene miiji cewe ngii biname bime abasecretna cabu peei icana. ⁴⁰Page ai guugla mule te lui bäbitige, mäpu gyene mime täápume, ingle Rooma biname cina pama mibibine pa niyitnipesi ai mule poto cidi me. Mime nuuja ingle lica gyene ai guugla täápume. Mine äblicäco teebibine miiji ingle ceera ai mule poto cidi me.” ⁴¹Yoo, teeme mene liba siige, tabe biname bine jityepäjemige.

Paulo Ädige Makedoniya piyepu Akaya Gawe cabu me

20 ¹Siige, Epeso cewe biname liba bojä icrajige, Paulo piba ätrunga biname bine tebasecretnemige, mene jejemige teeme ngene atwana kokre wawename, siige yewo jewenemige. Puma cita ca tabe sebmalemige teebibine, poo gaabe ädige Makedoniya gawe me. ²Tabe pui gawe cabu ta otnige, bucurage mene jejananemige ätrunga biname bine kokre ceerame. Puma cita ca tabe ädige Akaya gawe cabu me, ³puga enajige nesae mabye cama. Tabe liga abyemerame äbitige poo gaabe Suriya gawe cabu otnime, piba umle äbitige egä poto Israela biname cina mene jitranenisi teebine gaabe cabu aglime, peei name pi tabe tacnenutige Makedoniya gawe cabu me, piba puma cita ca otni Suriya me. ⁴Yoo, ätrunga biname ngii Sopata, lui Purus me bägrä ge Berea cewe cabu ca, tabe Paulo ne jewecitige. Cuta puga ge ten cama Aristakus naabi Sekundu, lui Tesalonika cewe biname, piyepu Gayus lui Derbeyame, piyepu Tukikus naabi Tropimus, lui Asiya probins cabu ca, cuta piyepu Timoti. ⁵Teepi iyeta niinäce eclige, cibibine niwagrijinisi Trooasi cewe je. ⁶Israela biname bime Uutneca cäco Buluduu Trii kaake poto ca, cine poo gaabe naclige Pilipi cewe cabu ca. Siige, faib bimu ingwe ca cine ten cama abasecretninago Trooasi cewe cabu. Cine puga Trooasi je seben bimu ninajininige.

Paulo Trooasi Ätrunga Biname bine Ceräcerägäbu Edäremige

⁷Sabade mämleteca me cine tabasecretninago deedei matikolä gigri äbitame. Paulo biname bine mene jejemige ngälu ciye duusa, ingle naace

popi nuuja kroke tabe singi teebibine abmaläcemame. ⁸ Cine lui caburage puupu cabu tabasecretninago, bucurage lampa cina puma ayenininisi. ⁹ Yepä mamye rooriye, teeme ngii Yuutikus adnatäneji enajige mete traapi uli cabu. Paulo liba mene camu jicemige, Yuutikus ute me jiciranige, ngälu tabe toraca ute te jewenige, siige pui caburage puupu cabu ca puma cita ca sitramige gawe me. Biname cina liba teebine ecatisi, piba jepänisi egä tabe budre ge. ¹⁰ Yepä, Paulo äinige gawe me, budre biname papa cabu ätwitige, teebine jejecletnäjige. Tabe biname bine jejemige egä, “Ngenecu mäpu gone. Tabe ireclota gyene!” ¹¹ Siige, Paulo piba jegelige, pui caburage puupu cabu me cääri abacitige, puma buluduu ne itrecige, biname cama erwäjige. Tabe piba cääri mene abaitnige lecarage padare cabu ngälu bimu te tacitige, piba abyemäriige. ¹² Teepi jewecitisi pui mamye rooriye ne ireclota cama teeme mete me, siige babo ngenecu miiji äbitininisi.

Paulo Trooasi Cewe ca Ädige Miletu Cewe me

¹³ Cine babo poo cabu me niinäce acetnärinago, abyemärinago Asos cewe me, Paulo luma singi ge poo cabu me acenutame. Tabe cibibine itu nijipi pepu gaabe wawename, ingle tabe singi ge doro ta otnime Asos cewe me. ¹⁴ Tabe liba cibibine opopa niwenininige Asos cewe je, cine teebine ecenutisi, piba naclige Mitulene curä me. ¹⁵ Cine puma cita ca naclige, nuuja bimu Kiyosa curä mameta me atyarinago, cuta nuuja bimu Samo curä me atyarinago, piba cuta nuuja bimu cabu atyarinago Miletu malu cewe me. ¹⁶ Paulo mene itu titranumi Epeso cewe ne äsuplengtame, ingle naace popi tabe singi lica padare te apirame Asiya probins ngalebora, yepä tabe singi ge Yerusalema ne wata oomlaname Pentikos bimu täöpume, liba ibibi ge poo me uuwama.

Paulo Yewo Mene Jejemige Epeso Ätrunga Ingle Mope Biname bine

¹⁷ Miletu cewe ca Paulo mene jityepige Epeso me, ätrunga ingle mope biname bine jajime ten cama opopa ayime Miletu je. ¹⁸ Teepi liba atyarige, tabe teebibine jejemige egä, “Yoo, weene umle gemi egä iyeta padare cane liba weene cama itu nanajepi, pui niinäce bimu cabu ca cane itu latyaramtepene Asiya probins cabu, ngälu cane probins ne saabmalepene, ¹⁹ cämämu awepyeräja cäco piiyepu ele cama, cane Yageyame me kaakesea jaawenune mäpu padare cabu, lui bine jääpänemune Israela biname bime cabu ca, teeme ämugetna mule name pi. ²⁰ Weene umle gemi egä cane durau äbita lica weebibine mene jajanename lui weeme miiji täöpume birige, cane liba mene jijanani-pene piiyepu weebibine ibiberäjipene biname sobe cabu cuta piiyepu weeme maramara mete cabu ta. ²¹ Israela biname piiyepu nuuja gawe biname bine cane kokre cama bääirmi jaagednemepene teeme niya mule cabu

ca Acejiyame bau me atatrongärame piiyepu mime Yageyame Yeesu ne ätrungame. ²²Siige, page cane Yerusalema me ädenine, ingle Aceji Seemo nätyepenige cebine. Cane umle lica ngena pa läbitopi puma căme täápume. ²³Cane pui taatu umle gäne egä iyeta cewe cabu ta Aceji Seemo cebine itu najananumi egä krokeciye mete piiyepu poto mäpu cina puma nawagrijenisi. ²⁴Yepä, cane ngene jotwanenine egä căme ireclota lui babo gwidape lica gyene, cane liba taatu epirenine pui kaakesea ne Yageyame Yeesu lui itu näcäruji wawename. Peei kaakesea lui Miiji Mene iicaname Acejiyame me owecu piiyepu singi poto cidi me.

²⁵Yoo, cane iyeta weeme bau waatnetnäjepene, biname bine mene jaajananemepene Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. Siige, page cane umle gäne egä weeme nuuja te lica cääri pa näpänepi cebine. ²⁶Cane peei name pi page ai bimu cabu jijenininine weebibine egä weeme yepä te Acejiyame bau ca liba lapesaruge, peei lui căme ingle lica ge, ²⁷ingle naace popi cane lica durau läbitune weebibine mene jajanenname, yepä cängena jjiinune iyeta Acejiyame lui singi gyene wawename. ²⁸Weene cängena ire atwipewe weeme ireclota poto cidi me, cuta piiyepu pui biname bime ireclota cängena ire jetwemepeye Aceji Seemo te lui bine weeme bau me itu yaawademepi weene ire atwime. Yoo, maamoi ire atwi biname pana, weene ätrunga ingle biname bine cängena ewademepeye, ingle naace popi Acejiyame teebibine itu jaaletne-mepi teeme bägrä Yeesu me uudi piiyepu budre ca. ²⁹Cane umle gäne egä căme otni ingwe gaabe ca, niiyaniya biname cina weeme bau me pa twaatnipesi, girigale drego pana teepi niya pa jaawenemepesi poto biname bine weeme tomi cabu. ³⁰Yoo, padare cire tädepi, poto biname cina weeme tomi cabu ca piba walya mene cire jiiicemepesi poto ätrunga biname bine teeme bau me äyebile-ngame. ³¹Peei name pi ire! Cuta piiyepu ngene napecnepeye cane lipu ciye bimu ele mäcu cama iyeta weebibine ibiberäjipene nesae kämäge cama.

³²Yoo, page cane weebibine icranininine Acejiyame me ime cabu. Pisi nyene weene cama Miiji Mene Acejiyame me owecu piiyepu singi poto cidi me, lui mene ibibi gyene weeme ngene atwana kokre wawename piiyepu weebibine teeme miiji cabu acraname. Peei miiji lui pisi nyene iyeta Acejiyame me biname bime täápume. ³³Yoo, weene miiji căme mule ingwe äcwime. Cane singi lica ituge äbita nuuja biname bime silba coo gol rarekaake, piiyepu cäbletääpe täápume. ³⁴Weene weemämu umle gemi cane lipu rarekaake kaakesea căme ime ca itu jaawenepene iyeta gwidape päpäname, cane piiyepu lui biname cane cama cime täápume. ³⁵Iyeta căme mule ca cane weebibine ibiberäjininune egä lui biname pisi nyene kokre cäco, mine miiji pepu kokre kaakesea cama teebine ätityerame. Mine miiji ngene jwaatwa-naninago lui mene Yageyame Yeesu teemämu itu jejuji egä, ‘Lui biname te gwidape yäcäruge, teeme gege baborage gyene peei me gege cabu ca lui te saacatuge.’ ”

³⁶Paulo me mene siige liba, teepi iyeta kokorare ipednemisi, Acejiyame bau me irecu ätumulutini. ³⁷Teepi iyeta ele engenetne-mige teebine liba yewo täapume jejecletnäjisi, jetecnisi. ³⁸Teepi mage owecu jewenisi, ingle tabe bii jejemige egä, “Weene ingwe ca opo lica pa näpänepeye.” Pipu pi teepi Paulo ne englecitisi babo poo cabu me.

Paulo Yerusalema me Ädige

21 ¹Cine ätrunga biname bine yewo jewenemisi Miletu je, piba teebibine ebmalemisi. Cine babo poo gaabe malu ne conocäco yuurisi, Kosa curä je atyarinago. Nuuja bimu cine Roos curä ne joomlisi. Puma cita ca malu cewe Patara me naclige. ²Puga cine jepänisi yepä babo poo ne lui te Poenikiya gawe me ädenige. Cine peei babo poo cabu me acetnärinago, malu cabu naclige. ³Poto bimu ingwe ca cine Kupro curä ne jepänisi, yepä poo te malu gaabe ta ädige Suriya gawe me. Turo malu cewe je cine ärpetnäjınago, pui padare täapume poo biname cina liba gwidape bine irpetnäjemisi. ⁴Cine poto ätrunga biname puga jepänemisi, seben bimu ten cama ninajininige poo trämä. Aceji Seemo me umle cabu teepi Paulo ne jejisi egä, “Gone lädute Yerusalema me!” ⁵Yepä, cime padare ten cama liba apirige, piba cine gaabe cabu abyemärinago. Iyeta ätrunga biname teeme coga bägrä cina cine cama äsige cewe cabu ca malu me. Cine iyeta kokorare koriyo cabu ipednemisi, irecu ätumulutınago. ⁶Puma cita ca cine yewo äbitinago, siige babo poo cabu cääri acetnärinago, cuta teepi äcnärige cewe me.

⁷Cine Turo ca poo gaabe naclige Petolemaisa cewe me. Puga cine ätrunga biname bine sebore jewenemisi, piyepu yepä bimu ten cama ninajininige. ⁸Nuuja bimu cine teebibine ebmalemisi, Kesarea cewe me atyarinago. Puga ge yepä biname ngii Pilipo lui te Miiji Mene jiicemuge. Cine teeme bau naclige teeme mete cabu lenajame. Tabe lui yepä ge pui seben^c cabu ca Yerusalema ätrunga biname lui bine jejäcremujiisi ätyepäneji biname bine ätityerame. ⁹Teeme puga ge foom ngulebägrä lui cina Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi. ¹⁰Cine puga liba poto bimu cama ninajininige, piba yepä mename biname te tatyaramtuge Yuudea gawe cabu ca, teeme ngii Agabu. ¹¹Tabe cime bau me tädige, Paulo me baagi ecatige, peei ca teeme ernge ime ätäyige, piba nijinige egä, “Aceji Seemo te apu jiicenige: Ai baagi yageyame ne Israela biname cina Yerusalema je apu pana pa jätäyepesi, siige pa yaacitepesi nuuja gawe biname bime ime cabu.” ¹²Ai mene liba nitecijininige, cine piyepu puga lui biname, cine iyeta Paulo ne ele cama jejananisi egä, “Gone otni Yerusalema me!” ¹³Yepä, tabe mene niwecnistinige egä, “Weene ngena jeweneniye? Ele ingeni-tninige, cebine ngenecu mäpu me naweniye!

^c 21:8 pui seben: Pui seben biname bime ngii täapume ire Apostolo 6:1-6.

Cane amacetrnäjäneji gäne lica ätäya taatu me, yepä cuta budre äbitame Yerusalema je Yageyame Yeesu tääpume.”

¹⁴Cine liba äblicäco ge teebine mara ngene atwanena ceera, piba mene ebmalisi, jiicisi egä, “Mime Yageyame me singi pa läbitepi.”

¹⁵Cine poto bimu ninajininige Kesarea cewe je, piba cime gwidape emacetrnäjemisi doro ta otni Yerusalema me, siige abyemärinago. ¹⁶Poto Kesarea ätrunga biname cina cine cama eclige, cibibine niwadininisi mete me, cine luma pa ninajipi. Pui mete yageyame ngii Manasona, tabe Kupur curä cabu ca ge, lecarage padare ätrunga cama yaanajepi.

Paulo te Ätrunga Mope Biname Yakobu ne Edärige

¹⁷Cine liba atyarinago Yerusalema me, ätrunga biname cina cibibine niwacletnäjininisi gege cama. ¹⁸Nuuja bimu Paulo cibibine niwecitinige, Yakobu ne edärisi. Iyeta modamoda ätrunga biname cine cama puga ge. ¹⁹Paulo teebibine sebore jenenemige, iyeta cängena jeitnäjemige Acejiyame te ngena bine ituge waweneca teeme Paulo me kaakesea cabu ca nuuja gawe biname bime tääpume. ²⁰Teeme mene liba itecijemige, teepi iyeta cina Acejiyame ne ewepyeräjisi, puma cita ca Paulo ne jejisi egä, “Cime biname, maane jepänenite lija tausen Israela biname cina Yeesu ne ituge ätrunga, piyepu teepi iyeta mime Israela biname bime cotre bine cängena jaawenemusi. ²¹Teepi idre ituge ätecija mäame poto cidi me egä, iyeta Israela biname lui cina yaacrajuge nuuja biname bime gawe maramara cabu, maane teebibine yaabiberäjimute Moose me cotre mule gomalame, piyepu jaajanemute teeme imäbägrä bime matikolä tääpe lica iirputame Acejiyame me cewecu acatame, coo piyepu teebibine jaajanemute Israela biname bime mule lica wawename. ²²Yoo, teepi pama pa yäatecijemepi egä maane age säte cewe je. Mine ngena ne pa jaawenepesi piba? ²³Yoo, maane miiji apu wawena cine lipu naajenisi! Piti nämi cine cama fooa biname, lui cina Acejiyame ne mene ituge jaji mime Israela biname bime mule ibibi, egä poto mabye ngalebora teepi singi gwidape wawena Acejiyame tääpume. Siige pui padare cabu teepi edingäli äswi cäco yaacrajuge. ²⁴Maane ten cama ädepi, gigri Acejiyame ne cibi ca yiwäräjepeye teepi teeme mene ibi wawename, siige kälyä äbitame. Maane te peei cibi bine teeme tääpume jeletnemepi! Siige, iiwäreja ingwe gaabe ca teepi piba miiji gämi teeme edingäli äswime. Yoo, maane liba apu jenenenite, piba iyeta biname cina pa jääpänepesi egä toraca lica gyene teepi lui mene ituge ätecija mäame poto cidi me, yepä teepi umle pa läbitipesi egä maane Moose me Cotre Mene cabu naanajuge. ²⁵Yepä, lui biname Israela cabu ca lica gemi, lui cina Yeesu ne jäätrungusi, cine teeme poto cidi me ituge atrana, piyepu mene teeme bau me itu jätupepesi teeme umle me egä: Gone deedei yäärwäjemuye lui cude ge, ingle uuje tääpume iiwäräjeji gemi, piyepu gone cibi

yäärngäjemuye lui bime mäju cabu uudi yaanajuge, piiyepu uudi gone yäänäjuye, cuta piiyepu sargi mule gone jaawenimuye. Siige.”

²⁶Yoo, puma cita ca nuuja bimu Paulo pui fooa biname bine ewademige, ten cama Acejiyame ne yiwäräjisi kälyä äbitame. Peei liba siige, Paulo piba Acejiyame me iiwäreja mete gomerage me ädige. Tabe puga mene jejemige lui bimu cabu pui fooa biname bime kälyä wawena padare pagege apira, piiyepu jejemige egä tabe pui bimu cabu pagege cibü bine aletna teeme yepäyepä iiwäreja mule bine apirame.

Teepi Paulo ne Joomlisi Iiwäreja Mete cabu

²⁷Seben bimu ingwe ca teeme kälyä äbita padare te liba mameta ge apira, poto Israela biname lui Asiya Probins cabu ca ge, teepi Paulo ne jepänisi Acejiyame me iiwäreja mete cabu je. Teepi biname bine giri jicranemisi, siige Paulo ne joomlisi, ²⁸babo tage ca jiiemisi egä, “Israela biname, nitityärineye! Agesa biname lui te iyeta poto ta waatnetnäjuge, biname bine yaabiberäjemuge Israela biname bine äciseräjame, piiyepu Moose me cotre bine, cuta piiyepu ai iiwäreja mete ne. Cuta piiyepu page tabe poto Griik biname bine iiwäreja mete caale bora me sewademige, siige pepu pi niya bii jebenige ai cudege puupu ne!” ²⁹Yoo, teepi apu jiiçisi, ingle naace popi teepi yepä Epeso cewe biname ne, ngii Tropimus, Paulo cama jepänisi Yerusalemame cewe ngalebora, piiyepu teepi apu jengemige egä Paulo teebine ecanige iiwäreja mete caale bora me.

³⁰Siige, babo cewe iyeta poto ta biname cina buduma äbitininisi, yepä gome uuwametnige iiwäreja mete caale bora me. Teepi Paulo ne joomlisi, piba elädnisi pui puupu cabu ca. Piba taatu iiwäreja mete caale grana bine ermemisi, ingle teepi singi lica uudi wawename pui puupu ne.

³¹Claabe biname bime tomi cina liga Paulo ne budre me jebenisi, piba cubu biname lui Rooma cewe cabu ca, teeme mope biname te itecijige egä iyeta Yerusalemame ngalebora teepi cubu jiiçenisi. ³²Piba taatu peei cubu mope biname te poto cubu modamoda biname piiyepu poto cubu biname bine sewademige, wata eclige pui tomi cabu me. Biname cina liba cubu mopeyame jepänisi teeme cubu biname cama, teepi ebmalisi Paulo ne aglime. ³³Cubu mope biname te piba Paulo bau me ädige, joomlige, mene jejemige teebine ätäyame neeneneni ayana seea ca. Puma cita ca tabe biname bine itemlemige egä, “Laasi nyene ai biname; tabe ngena bii jebenige?” ³⁴Poto biname yepä mene jiiçisi; nuuja cina mara mene jiiçisi. Mene maramara name pi, cubu mopeyame äblicäco cängena umle äbita ngena bii bäbitige. Tabe peei name pi teeme biname bine jejemige Paulo ne acaname teeme cubu biname bime kokre mete cabu me. ³⁵Paulo cama cubu biname cina mete bäbleta ne liba joomlisi, teepi piba teebine cabu ta ecanisi, ingle puga ge poto mage drowäyame biname. ³⁶Teepi iyeta teebine ingwe icwisi, ala cama jiiçisi egä, “Egleye teebine budre me!”

Paulo Teeme poto cidi me Mene Jejemige

³⁷Paulo cama lui cubu biname cina teeme kokre mete me mameta liba äbäcna, Paulo piba mene jejige cubu mopeyame ne egä, “Nää, cane mene naajene?”

Puma cita ca mopeyame te itemlige, “Baa, maane Griik mene umle gäte? ³⁸Maane piba pui Aikupitoyame lica gäte, lui te ai padare niinäce gaabe je gije itu labacitepi Rooma gabmani cama cubu iicaname. Tabe lui fooma tausen girigale biname bine cubu turikä cama ewademige daapo taatu cewe cabu me.”

³⁹Paulo jejige egä, “Eewe lica, cane Israela biname gäne, aplimlujine Taasu cewe je Kilikiya gawe cabu. Cane ngii biname gäne pui babo cewe Taasu cabu je. Owecu, cane singi gäne mene jajime biname bine.”

⁴⁰Piba cubu mopeyame teebine mene me padare ecäriige. Puma cita ca Paulo mete bäbleta cabu jeclajutige, teeme ime ca biname bine bojä jebenemige. Teepi liba bojä jegemige, Paulo teebibine jejemige Israela biname bime Heberu mene ca egä:

22 ¹“Cäme babewale, cäme binamewale, cebine näteciye! Cane cämämu ai jiićenine egä cäme mule niya lica gyene.” ²Siige, biname cina liba iteciyege tabe Heberu mene ca teebibine jaji, teepi piba toraca bojä äbitininisi. Paulo piba jejemige egä,

³“Cane Israela biname gäne, aplimlujine Taasu cewe je Kilikiya gawe cabu, yepä aima Yerusalema me tädujine abiberäja täöpume. Cane Gamaliya me abiberäja bägrä gäne. Tabe cebine cängena nabiberäjuji mime kaakesaare bime cotre cabu, piiyepu cane babo singi Acejiyame täöpume, weene page liiyepu. ⁴Cane cuta niya jaawenemune ngälu budre me biname bine, lui cina ai Gaabe cabu waatnininusi. Cane magebi piiyepu rooriye bine ewademujine krokeciye mete cabu me. ⁵Iiwäreja mope biname piiyepu iyeta mutre biname teepi ibibi gemi ire arbime egä cäme mene toraca gyene. Cane teeme bau ca peba bine jepänemujine Damaseko je lui Israela biname bime bau me waadename, naace täöpume puma Keriso lui cina jäätrungusi, pui bine oomlemame. Cane piiyeme ädujine teebibine oomläjecame, ayana seea cama Yerusalema me awecname mäpu daremu päpäname teeme mara ätrunga täöpume.”

Paulo Jejemige Tabe Lipu Äbitige Ätrunga Biname me

⁶“Yoo, cane liba gaabe cabu ädenujine, Damaseko cewe me mameta atyaramta, piba taatu bimu duusa padare cabu, babo apaclyera te dume cabu ca tuungepmaluji cäme gome. ⁷Cane natramuji gawe me, siige tagepogogo te cebine najuji egä, ‘Saulo, Saulo! Maane ngenome cebine mäpu näcäranenite?’ ⁸Cane itemlu-jine, ‘Babo biname, maane laasi näte?’ Tabe najuji egä, ‘Cane Yeesu Nasareta ceweyame gäne, maane

lui ne mäpu näcäranenite.’⁹ Lui biname cane cama secluji, apaclyera te jepänujisi, yepä teepi lica itecijemuji peei tagepogogo lui te mene cebine najajuji. ¹⁰Puma cita ca cane itemlujine egä, ‘Babo Biname, cane ngena jewenenine?’ Yageyame piba cebine najuji egä, ‘Arpinanti, ädi Damaseko cewe cabu me. Puma yepä biname te meebine iyeta gwidape pa naajepi Acejiyame lui ituge jaji maane te wawename.’ ¹¹Pui babo apaclyera name pi cane äblicäco ge pui padare cabu gwidape päpäna. Cane cama lui biname cina cebine ime ca nacanujisi Damaseko cewe cabu me.

¹²Yoo, puga ge Damaseko cewe je yepä biname, teeme ngii Ananiya. Tabe mime cotre bine cängenarage jaawenemuge. Tabe baborage ge Damaseko cewe Israela biname bime ngene atwanena cabu. ¹³Taba cäme bau me täduji, cäme gome jeclajutuji, najuji egä, ‘Cäme biname Saulo, maane irecu ca jepäni!’ Piba taatu cane miiji ge teebine päpäname. ¹⁴Taba najuji egä, ‘Acejiyame lui bau me mime kaakesaare cina irecu lätumutanininusi, meebine ituge jaji teeme singi poto cidi me umle äbitame, teeme Conocäco Kaakesea Biname ne päpäname, piyepu teemerage tagepogogo mene ätecijame. ¹⁵Maane peei name pi ire arbi biname me pa päbitepi teeme täapume iyeta biname bine jajime, maane ngena itu tepänumete piyepu näätecijumi. ¹⁶Siige, maane ngena täapume jewagrijenite? Arpinanti, niye ca äciseja ne ecati teeme ngii cabu mäame niya mule äyebtingtame, maane liba Yageyame me ngii ne yaawejanute.’ ”

Acejiyame Paulo ne Jejige Nuuja Gawe Biname bime bau Otnime

¹⁷“Yoo, cane Yerusalema me acnenutujine, egäcäro iiwäreja mete cabu irecu ätumutujine, piba wama pana jepänujine Yageyame ne. ¹⁸Taba cebine najuji egä, ‘Wata Yerusalema ne page sebmali, inge naace popi ama biname cina lica pa yaacatepesi mäame aitneja mene cäme poto cidi me.’ ¹⁹Cane teebine jejujine, ‘Yageyame, teepi umlerage gemi egä cane cime Israela biname bime abasecretna mete cabu ta waatnetnäjune, meebine lui cina näätchungusi, teebibine joomläjeczumune, yaaglecimumune. ²⁰Piiyepu, mäame miiji aitneja biname Setepano ne liba budre me jewenujisi, cane puga ge, “yoo” mene jajime teebine budre me acitame, teeme cubuyame bime cäbletääpe bine cane ire jetwemujine.’ ²¹Piba Yageyame cebine najuji egä, ‘Äte, ädi, cane meebine cudecewe me pa näätyepene biname bime bau me lui cina Israela biname lica gemi.’ ”

²²Siige, biname cina Paulo ne jitecjanisi ngälu taba peei mene jiiçige, yepä teepi piba gije abacitinisi ala cama mene me egä, “Iyebtingteye! Egleye budre me! Miiji lica taba ireclota me lenaja!” ²³Teepi ala abayaninisi, cäbletääpe bine ewewutäjemisi, piyepu secre bine cabu me eyäremisi. ²⁴Siige, pui cubu mopeyame te piba mene jejemige teeme biname bine Paulo ne acaname cubu biname bime kokre mete cabu

me. Tabe teebibine jejemige Paulo ne adnaname teeme bau ca umle pöpäname Israela biname cina ngena tääpume ala abayaninisi teeme poto cidi me. ²⁵Yepä, teepi liga teebine jetäyisi adnaname, Paulo puma cita ca jejige yepä cubu babo biname ne, lui te teeme gome aclajuteji ge egä, “Nää, cotre lica gyene weene Rooma ngii cama biname ne adnaname, teebine liba cäro camuge atrana teeme mule tääpume?”

²⁶Cubu babo biname te liba peei mene itecijige, tabe teeme mopeyame bau me ädige, teebine itemlige egä, “Maane ngena jewenenite? Tabe lui Rooma ngii cama biname gyene!”

²⁷Puma cita ca pui cubu mopeyame te Paulo bau me ädige, itemlige egä, “Maane naji, nää maane Rooma ngii cama biname gäte?”

Paulo jejige egä, “Yoo!”

²⁸Cubu mopeyame te piba jejige, “Cane babo rarekaake itu ecärüjine Rooma ngii cama biname me äbitame.”

Paulo jejige egä, “Yepä, cane Rooma ngii cama aplimlujine.”

²⁹Cubu biname lui cina singi Paulo ne mene me wawename, teepi piba taatu teeme bau ca äyebingige. Siige, cubu mopeyame wälu te joomlige liba umle äbitige egä Paulo Rooma ngii cama biname enajenige, piijepu tabe ayana seea ca teebine bii besigrige.

Paulo Jeclajutige Israela Mutre Biname Tomi cabu je

³⁰Cubu mopeyame te singi toraca umle äbitame ngena niiya tääpume Israela biname cina Paulo ne jeitnäjisi. Tabe peei name pi nuuja bimu cubu biname bine jejemige Paulo ne iibirame. Tabe jejemige modamoda iiwäreja biname piijepu iyeta Israela mutre biname abasecretname. Tabe piba Paulo ne ecanige teeme opo gaabe aclajutame.

23 ¹Paulo conocäco ire acitige pui Israela mutre biname bime bau me, teebibine jejemige egä, “Cäme binamewale, cane ngene ca begline egä cäme mule lui conocäco gyene, inge iyeta padare cane cängenarage watnetnäjenune Acejiyame me opo gaabe je ngälu page.”

²Siige, puma cita ca iiwäreja mope biname ngii Ananiya tabe Paulo me mameta lui biname bine jejemige teebine tage ayemeltame. ³Siige, Paulo teebine jejige egä, “Meebine Acejiyame pa naayemaltepi! Maane peema adnatenite cebine cotre ibi atraname, yepä maane määmämu peei cotre ne jetropangtite, maane mene liba jejite cebine ayemeltame! Maane epu pana gäte bulubulu atreji liijepu, biname te lui ne yaaganuge jugijugi ne acwabame, yepä pui jugi cerämu pisi nyene sungabe je.”

⁴Siige, Paulo gome biname cina teebine jejisi, “Maane jicnecite Acejiyame me iiwäreja mope biname ne!”

⁵Paulo jejemige egä, “Cäme binamewale, cane umle lica ge egä tabe iiwäreja mope biname gyene. Oogäräneji Mene te jiicenige egä, ‘Gone niiya mene jiicute mäame biname bime mopeyame poto cidi me.’”

⁶Yoo, Paulo liba ngene ca eglige egä pui mutre biname tomi cabu poto lui Sadukea sigu biname ge, piyepu nuuja poto lui Parisea sigu biname ge, tabe piba babo tage ca jejemige teebibine egä, “Cäme binamewale, cane Pariseayame gäne piyepu Parisea biname bime bägrä gäne. Cebine nacanisi weeme bau me atraname, ingle naace gyene cäme ngene atwanena pisi nyene egä budre biname cina cirege arpinera ireclota tääpume!”

⁷Tabe liba peei mene jicige, piba Parisea sigu piyepu Sadukea sigu biname cina gije abacitinisi mene abajame. Pui mutre biname cina neeneni sigu äbitininisi. ⁸Yoo, Sadukea sigu biname cina apu jicusi egä budre biname lica cirege budre cabu ca arpinera, piyepu teepi jicusi egä Acejiyame me mename seemo piyepu iyeta poto seemo toraca lica gemi, yepä Parisea sigu biname cina iyeta peei gwidape bine jitrungemisi. ⁹Teeme guugla te baborage me äbitige, siige poto cotre abiberäja biname lui cina Parisea sigu biname ge, teepi abujängige, kokre cama peei mene ne jisädanemisi egä, “Cine äblicäco nuuja niiya päpäna ai biname cabu. Pama toraca gyene egä mename seemo te coo nuuja seemo te mene tejumi teebine.”

¹⁰Siige, mene äsädena te epu babo me äbitige egä cubu mopeyame wälu äbitige egä biname cina pama Paulo ne piicwapi-cwa jaawenusi. Tabe peei name pi teeme cubu biname bine pui mutre biname bime tomi cabu me jityepemige Paulo ne teeme bau ca asatame, teebine cääri acaname cubu biname bime kokre mete cabu me.

¹¹Nuuja ciye Yageyame te Paulo gome jeclajutige, teebine jejige egä, “Wälu gone! Maane cebine lipu ituge aitna Yerusalema je, maane miiji cuta cebine pepu aitname Rooma babo cewe je.”

Israela Biname cina Gläamu Jicrajige Paulo ne Aglime

¹²Nuuja krokerage poto Israela biname cina abasecretnige, gläamu jicrajige. Teepi mene yepä gome ecitisi Acejiyame me opo gaabe je egä teepi deedei lica äbita piyepu niiye lica nänäja, ngälu liba Paulo ne pa yaaglepesi. ¹³Teepi iyeta footi biname cuta cerämu, lui cina icrajige peei gläamu cabu. ¹⁴Teepi piba eclige modamoda iiwäreja biname piyepu nuuja modamoda biname bime bau me, teebibine jejemisi egä, “Cine mene Acejiyame me opo gaabe jejisi egä cine deedei lica äbita, ngälu cine Paulo ne liba pa yaaglepesi. ¹⁵Yoo, weene piyepu iyeta lui cina mutre biname tomi cabu, weene mene jityepepeye peei cubu mopeyame bau me tabe Paulo ne ätyepame weeme bau me, epu tääpume egä weene singi gemi cängena umle äbitame teeme poto cidi me. Cine pa lamacetrnäjpago teebine gaabegabe aglime budre me.”

¹⁶Yepä, Paulo me ngango bägrä te ai gläamu mene itecijige. Tabe piba ädige cubu biname bime kokre mete me, Paulo ne pui mene jejige.

17Puma cita ca Paulo ala tesoglicige yepä cubu babo biname ne, jejige teebine egä, “Ecani mopeyame bau me ai mamye biname ne. Teeme mene pisi nyene jajime.” 18Siige, pui yepä hanred cubu biname bime babo biname te teebine ecanige teeme mopeyame bau me, jejige egä, “Ama lui krokeciye mete biname ngii Paulo, tabe cebine nätemlige ai mamye biname ne mäame bau acaname, ingle teeme mene pisi nyene meebine jajime.”

19Siige, cubu mope biname te teebine ime joomlige, ecanige teeme taatu puupu me, piba itemlige egä, “Maane cebine ngena mene tääpu mäte singi jajime?”

20Tabe jejige egä, “Israela modamoda biname cina mene yepä cabu becitisi. Ciiyeciye teepi meebine näätinärenisi Paulo ne cääri acaname Israela mutre biname tomi cabu me, epu tääpume egä teepi singi gemi teeme poto cidi me cerämu cängena umle äbitame. 21Yepä, gone jättecijemute, ingle naace popi footi biname, cerämu poto piti nemi, teepi ämletnäreji icrajenige, Paulo ne jewagrijenisi. Teepi gläamu bii jicrajige deedei lica äbita piiyepu niiye lica nänäja, ngälu teepi liba Paulo ne pa yaaglepesi. Teepi amacetnäjäneji gemi peei ne wawename, yepä mäame mene ne jewagrijenisi.”

22Siige, cubu mope biname te piba pui mamye biname ne jejige, “Gone nuuja biname ne jaajute maane lui mene bii tiicite căme bau.” Siige, pui mamye biname ne jityepige.

Paulo ne Jityepige Yuudea Probins Mopeyame Peliki bau me

23Puma cita ca cubu mope biname te ala taasoglicige teeme neeneni cubu sigu babo biname bine, teebibine jaajige egä, “Weene jejemepeye neeneni hanred cubu biname bine, piiyepu sebenti cubu biname bine cooso cama, cuta piiyepu neeneni hanred cubu biname bine kalaku cama, teepi Kesarea cewe me otnime. Amacetnäjineye, weene nain oklok ciiye abyemerame. 24Cooso bine cuta ewadeniye Paulo me otni tääpume, teebine cängena ecaneye Mope Biname Peliki bau me.” 25Cubu mope biname te piba apu mene yoogäriige:

26“Sebore, Yuudea Probins Mope Biname Peliki!

Cubu mope biname Klaudiyus-Lusiyus, cane mäame bau me yoogärenine.

27Israela biname cina ai biname ne toomlumesi, piiyepu mameta ge teebine budre me agli. Cane umle täbitumene egä tabe Rooma ngii cama enajenige. Siige cane peei name pi căme cubu biname cama tädumene, teebine teeme bau ca sewepläcitumene. 28Yoo, cane singi ge umle äbitame, teepi ngenome tiicetnumesi teebine, cane peei name pi secanumene teeme Israela mutre biname tomi cabu me. 29Cane puga umle täbitumene egä tabe nuuja niiya

mule lica itu jaawenepi lui täápume budre me wawename, coo krokeciye mete me acitame. Teepi teebine tiicetnumesi teemeraige cotre atropengta poto cidi me. ³⁰Siige, cane liba umle äbitine egä poto Israela biname cina singi Paulo ne ngatna wawena budre me, cane piba ngene jotwanine teebine wata mäáme bau ätyepame. Cane teeme iicetna biname bine jejemine mäáme opo gaabe teeme mene iicemame. Siige.”

³¹Cubu biname cina teeme mopeyame me mene jewenisi. Teepi pui ciye cabu Paulo ne ecanisi cewe ngii Antipatiri me. ³²Nuuja bimu lui cubu biname cina ernge ta waatninusi, teepi äcnärige cubu biname bime kokre mete me. Teepi cooso cama lui cubu biname bine sebmalemisi Paulo ne piyyeme acaname. ³³Teepi teebine ecanisi Kesarea cewe me, puma pui Mopeyame ne peba ecärisi, piba Paulo ne ecitisi teeme ime cabu. ³⁴Siige, Peei Mopeyame te peba cabu lui mene bine ecnemige, piba Paulo ne itemlige egä, “Maane ngena probins cabu ca gäte?” Tabe liba umle äbitige egä Paulo lui Kilikiya probins cabu ca ge, tabe jejige egä, ³⁵“Cane mäáme mene pa näätacijepene, mäáme iicetna biname cina liba pa tatyarepi.” Tabe piba poto cubu biname bine mene jejemige Paulo ne awamutame Mopeyame Heroda me babo mete cabu.

Israela Biname cina Paulo ne Jeitnäjisi

24 ¹Faib bimu ingwe ca iiwäreja mope biname Ananiya atyaramtige Kesarea cewe je, poto modamoda biname cama piyyepu teeme mene iicema biname, ngii Teretulus. Teepi Mopeyame Peliki me opo gaabe jeclajutemige Paulo ne aitnejame. ²Mopeyame te piba Paulo ne tesoglicige teeme bau otnime, puma cita ca Teretulus te gije abacitige Paulo ne aitnejame egä,

“Babo Biname Peliki, cine poode cama ninajininige leca padare mäáme mijirage ire atwi name pi, cuta piyyepu weene poto cotre bine cängena itu yaamacetnäjemepeye cime gawecewe mijji täápume. ³Cine singi pepu mijji mule täápume iyeta padare cabu iyeta poto ta, peei name pi baborage eso! ⁴Yoo, cane singi lica mäáme babo padare acata, peei name pi cane näätetlenine cime matikolä mene cängena ätecijame. ⁵Cine umle äbitinago egä ai biname te niiya mule jaawenuge ai gawecewe täápume. Tabe Israela biname bine claabe me jaawenemuge iyeta maramara gawe cabu ta. Tabe mopeyame gyene Nasareta sigu biname täápume, ⁶piyyepu tabe liga tapicetnärumi iiwäreja mete ne sabe wawename, siige cine piba teebine toomlumesi. Yoo, cine singi ge teebine atraname cimeraige cotre ibibi, ⁷yepä cubu mopeyame Lusiyus piba tädumi, babo drowä cama teebine secatumi cime bau ca. ⁸Lusiyus puma cita ca mene tiicumi egä aitneja biname cina mijji mäáme opo gaabe me otnime. Maane liba ai biname ne yääteläjute, maane teeme bau ca piba umle päbitepi iyeta

gwidape poto cidi me, cine lui täápume jeitnäjenisi.”⁹ Yoo, Teretulus me mene liba siige, pui Israela biname cina piba jejisi egä iyeta pui aitneja mene lui toraca ge.

Paulo Mene Jiicige Peliki me Opo Gaabe je

¹⁰ Probins Mopeyame Peliki puma cita ca Paulo ne ime ca jewenige mene me. Paulo piba jejige egä,

“Babo Biname Peliki, cane umle gäne egä maane ai gawe biname bine jaatranemute bucurage kāmāge cama. Cane peei name pi ngenecu miiji gäne cāmāmu aitname määme opo gaabe. ¹¹ Maane liba singi, maane ibibi gāte umle äbitame egä twelb bimu ingwe gaabe ca, cane piba itu lädepene Yerusalema me puma iiwāreja mete cabu irecu ätutumame. ¹² Cane liba iiwāreja mete cabu jage, Israela biname cina lica puma itu näpänepesi nuuja biname cama äcela je, piyepu cuta lica itu näpänepesi biname bine giri acrana cabu Israela biname bime abasecretna mete cabu ta coo cewe nuuja poto ta, ¹³ piyepu teepi äblicāco gemi teeme pui aitneja mene ne toraca me wawena. ¹⁴ Yoo, page cane määme bau me cāmāmu aitnenine. Cane cime kaakesaare bime Acejiyame ne mara mule ca yaawejanune, teepi lui mule ne yaainusi egä toraca mule lica gyene. Yepä, cane cuta iyeta Oogäräneji Mene jäärungemune, lui pisi nyene Cotre Mene ngalebora piyepu sasa mename biname bime oogäräneji mene ngalebora. ¹⁵ Cane piyepu iyeta nuuja Parisea biname cine Acejiyame me padare ne jewagrijenisi, lui padare cabu iyeta miiji mule biname piyepu iyeta niiya mule biname piba budre cabu ca cirege arpinera. ¹⁶ Cane pui name pi cāngenarage nanajuge cāmāmu conocāco me ngene ca agli biname bime opo gaabe piyepu Acejiyame me opo gaabe je.

¹⁷ Cane nesae kāmāge cama Yerusalema ca itu äyebtingtujine. Cema cane piyeme cääri lädepene poto rarekaake cāme binamewale bime bau me waadename, cuta piyepu Acejiyame ne iiwārejame. ¹⁸ Ai neeneni mule bine liba jaawenepene, teepi cebine näpänepesi iiwāreja mete cabu. Cane niināce kälkä läbitepene iyeta cudege gwidape cabu ca, ingwe ca piba Acejiyame me mete puupu cabu me labacitepene. Biname tomi lica ge cāme gome, cuta piyepu guugla lica ge piba. ¹⁹ Yepä, puga ge poto Israela biname Asiya probins cabu ca. Teepi teemāmu määme opo gaabe cire saacleji, teeme liba pisi nyene mene cebine aitnejame. ²⁰ Coo, age temi lui biname, teepi miiji jiicesi teepi ngena conocono ne cāme cabu tepānumesi, cane liba naclajutumi atrana täápume pui mutre biname tomi cabu je. ²¹ Coo, pama teeme täápume conocono gyene pui yepä mene babo tage ca lui tiicumene, cane liba teeme opo gaabe naclajutumi. Agesa pui mene: ‘Cebine nacanisi weeme bau atraname, ingle naace gyene cane jitrungenine egä budre biname cirege arpinera ireclota täápume.’”

²²Siige, Peliki lui te cāngena umle ge ātrunga gaabe poto cidi me, tabe piba peei atrana padare ne epirige. Tabe pui Israela modamoda biname bine jejemige egā, “Cane ingwe ca atrana pagege weeme poto cidi me, cubu mopeyame Lusiyus te liba pa tatyaramtepi.” ²³Siige, tabe mene yepā cubu babo biname ne jejige Paulo ne awamutame, yepā Paulo miiji ge asatame abacitame pui mete cabu, piyepu teeme binamewale miiji ge teeme singi gwidape teebine ceerame.

Paulo Jeclajutige Peliki naabi Drusila Teeme Opo Gaabe je

²⁴Poto bimu ingwe ca Peliki coga cama taacliche. Teeme coga, ngii Drusila, lui Israela magebi gwene. Mopeyame Peliki Paulo ne tesogliche, teeme mene jitecijige Yeesu Keriso ne ātrunga poto cidi me. ²⁵Yepā, Paulo liba teebibine mene jaajanige conocāco mule poto cidi me, piyepu tāāpe singisingi abmala poto cidi me, cuta piyepu atrana bimu poto cidi me, lui te cirege otni, Peliki wālu te piba joomliche, tabe Paulo ne jejige, “Siige, page ai padare cabu maane cibibine nibmali! Cane liba miiji padare ne pa jāāpānepene, cane piba cāāri pa naasoglecepene.” ²⁶Yoo, Peliki apu jengenige egā, “Paulo pama rarekaake cebine nācārenige teeme asata tāāpume.” Tabe peei name pi poto padare Paulo ne taasoglichege ten cama mene abaitname.

²⁷Neeneni kāmāge ingwe ca, kirece biname teeme ngii Porokiyo-Peesto, tabe Peliki me puupu jecatige Probins Mope biname tāāpume. Peliki liba āyebingitige puma cita ca, tabe Paulo ne sebmalige puga awamuta biname cama krokeciye mete cabu, inge naace popi tabe singi Israela biname bine ngenecu miiji me wawename teeme poto cidi me.

Paulo Singi Rooma Babo Mope Biname te Teebine Atraname

25 ¹Peesto atyaramtige peei probins ngalebora, piba nesae bimu ingwe ca ādige Kesarea ca Yerusalema me. ²Puga modamoda iiwāreja biname piyepu Israela mutre biname cina kirece Mopeyame Peesto bau eclige Paulo ne aitnejame. Teepi mene itu titranumesi Paulo ne gaabegabe aglime, peei name pi teepi Peesto ne itemlisi ³teeme singi wawename egā Paulo ne awecnistame Yerusalema me. ⁴Peesto jejemige egā, “Paulo ne jewamutenisi krokeciye mete bora Kesarea je. Cane mameta gāne acnenuta piyeme. ⁵Weene miiji ge weeme poto mutre biname cane cama ātyepame Kesarea me puma Paulo ne aitnejame, tabe liba niiyaniya mule ituge wawena.”

⁶Peesto Yerusalema je enajige cerāmu eit coo ten bimu cama, piba acnenutige Kesarea me. Nuuja bimu tabe adnatige atrana puupu cabu, mene jejemige Paulo ne teeme bau acaname. ⁷Paulo liba puma atyaramtige, Yerusalema ca lui Israela biname cina seclumi, teepi teeme gome jeclajutemige, gije abacitinisi māpu mene iicemame Paulo poto cidi

me, yepä teepi äblicäco ge teeme mene awaba egä toraca gyene. ⁸Siige, Paulo piba teemämu aitnäjige egä, “Cane nuuja niiya lica ituge wawena Israela biname bime cotre poto cidi me, cuta piyepu nuuja niiya ne lica ituge wawena iiwäreja mete täöpume, cuta piyepu Rooma Babo Mope Biname täöpume.”

⁹Siige, Peesto singi Israela biname cina ngenecu miiji äbitame teeme poto cidi me, peei name pi Paulo ne itemlige egä, “Nää, maane singi gäte Yerusalema me otni, puma cäme opo gaabe meebine atraname ai biname bime aitneja mene poto cidi me?”

¹⁰Paulo jejige, “Cane page naclajutenige Rooma Babo Mope Biname bime yepä atrana puupu cabu, lui cabu cebine miiji pa natranepeye. Cane nuuja niiya lica ituge wawena Israela biname bine. Maane peei umlerage gäte! ¹¹Cane liba cotre ne jaatropangtune niiya mule wawename, cuta pui niiya mule cabu ca cane liba ibibi ge budre daremu päpäname, cane piba singi lica ucraname. Yepä, teeme aitna mene toraca lica gyene, peei name pi nuuja biname te lica cebine pa nacitepi teeme ime cabu. Cane singi gäne Rooma Babo Mope Biname te cebine atraname.”

¹²Siige, Peesto teeme atrana ätityera biname cama mene ajanininisi, piba Paulo ne jejige egä, “Maane singi gäte Babo Mope Biname te meebine atraname, yoo siige, maane Babo Mope Biname bau pa ädepi.”

Paulo Jeclajutige Agripa naabi Berenike bime Opo Gaabe

¹³Poto bimu ingwe ca Israela biname bime mopeyame Agripa piyepu teeme ngule Berenike teepi Kesarea me taacliche peei probins me kirece mopeyame Peesto ne ängrärame. ¹⁴Teepi nesae bimu icrajige, piba Peesto Paulo poto cidi me mene jejanige Agripa ne egä, “Ama pisi nyene yepä biname Peliki lui ne saabmalepi awamuta biname cama, tabe liba ama cita ca läyebtingtepi. ¹⁵Cane liba Yerusalema me itu lädepene, Israela modamoda iiwäreja biname piyepu teeme nuuja modamoda biname cina teebine jaaitnäjepesi, nätemlepesi cane teebine mäpu cabu acitame. ¹⁶Yepä, cane teebibine jaajemepene egä cime Rooma biname bime mule lica gyene, biname ne teeme aitneja biname bime ime cabu papa acitame, yepä niinäce tabe miiji teeme aitneja biname cama opopa ayi piyepu padare päpäna teemämu aitname. ¹⁷Yoo, teepi liba aima cane ama saaclepi, cane padare ne papa lica yaapirepene, yepä nuuja bimu cabu atrana puupu cabu ladnatepene, mene jaajemepene Paulo ne acaname. ¹⁸Siige, teeme aitna biname cina piba jaaclajutemepi mene me, yepä teepi epu niyarage mule poto cidi me lica jaaitnepesi. cane lipu nangenepi. ¹⁹Iyeta teeme aitna lui äciseräja mene teemerage iiwäreja mule poto cidi me piyepu yepä biname ngii Yeesu poto cidi me, lui budre ge, yepä Paulo jicenige egä tabe ireclota gyene. ²⁰Cane liba umle lica gäne lipu umle mene päpäname peei poto cidi me, cane piba Paulo ne yäätlemlepene tabe

lipu gyene Yerusalema me otnime puma atraname teebine teeme aitneja poto cidi me. ²¹Yepä, Paulo singi lica ge. Tabe cebine nätemlepi awamuta täapume cuta Rooma Babo Mope Biname te teebine atraname. Siige, cane peei name pi mene jaajemepene teebine awamutame ngälu gaabe ne liba päpäna teebine Babo Mope Biname bau me ätyepame.”

²²Siige, Agripa te Peesto ne jejige egä, “Cane singi gäne ätecijame ai biname me mene.”

Peesto jejige egä, “Yoo, ciyeciye maane pa näatecijepi.”

²³Nuuja bimu Agripa naabi Berenike mage awamla cama aaclige, babo abasecretna puupu me abacitäsi; cubu modamoda biname piyepu cewe modamoda biname ten cama ge. Peesto piba mene ecäremige Paulo ne äsinglentame. ²⁴Peesto jejemige egä, “Israela biname bime mopeyame Agripa piyepu iyeta lui cina cine cama tabasecretnininiye, weene ai biname ne jepäneye. Ama iyeta Israela biname cuta piyepu Yerusalema je iyeta Israela biname, teepi aitna mene căme bau itu saawademepesi ai biname poto cidi me. Teepi cuta ala cama mene jicänemepesi teebine budre me wawename. ²⁵Yepä, cane jääpänepene egä tabe nuuja niya mule lica ituge wawena lui täapume teebine budre me agli. Siige, tabe cebine nätemlepi Rooma Babo Mope Biname bau otnime, peei ingle pi cane ngene jotwanine piyeme ätyepame. ²⁶Yepä, căme nuuja cängenarage mene lica gyene teeme poto cidi me Rooma Babo Mope Biname bau me oogärame. Cane peei name pi teebine secanenine weeme bau me, piyepu toraca määme bau me, Agripa, teeme mene ätecijame, pipu pi mene pisi nyene ingwe ca oogärame, ²⁷ingle naace gyene cane äblicäco biname ne papa ätyepa, liba peba mene lica ge teeme aitna poto cidi me.”

Paulo Teemämu Aitnige Agripa bau me

26 ¹Agripa te Paulo ne mene jejige egä, “Yoo, maane miiji määme poto cidi me mene iicana.” Paulo piba ime uutige, gije abacitige teemämu aitnejame egä:

²“Agripa Mopeyame, page babo miijirage gyene căme täapume egä cane määme opo gaabe je naclajutenige căme ngii cängena wawename Israela biname bime aitneja poto cidi me, ³ingle naace popi maane babo umle gäte Israela biname bime mule piyepu teeme äciseräja mene poto cidi me. Peei name pi cane meebine näätlemenine căme mene cängenarage ätecijame.

⁴Iyeta Israela biname umle gemi căme ireclota lipu ge matikolä bägrä cabu ca. Teepi umle gemi cane lipu nanajuji niinäce căme gawecewe cabu cuta piyepu ingwe ca Yerusalema je. ⁵Teepi sasa cabu ca umle gemi cane, siige teepi liba singi gemi, teepi miiji gemi aitname egä cane lipu niinäce cabu ca yepä sigu cabu nanajuji, lui Parisea sigu biname

cina Acejiyame ne yaawejanusu mäpu cotre mule ca. ⁶Yoo, page cane naclajutenige atrana täapume, ingle cane ngene atwana ne ecitenine peei mene cabu Acejiyame cime kaakesaare bine lui mene itu jejemuji. ⁷Yoo, cime biname lui iyeta twelb ingle cabu ca gemi, teepi liba Acejiyame ne ciye bimu yaawejanusu, teepi cuta jaawagrius peei jajeji mule ne päpäname. Yoo, Mopeyame, căme peei ngene atwana name pi Israela biname cina cebine naitnenisi. ⁸Nää, weene ngena name pi äblicăco gemi ätrunga egä Acejiyame te biname bine budre cabu ca cire yaarpināremepi?

⁹Yoo, cane cuta piyepu apu nanguji egä cane miiji iyeta gwidape wawena Yeesu Nasareta ceweyame me ngii ne äyebtingtame. ¹⁰Cane pepu jewenanujine Yerusalema je. Cane mene ecanujine modamoda iiwäreja biname bime bau ca, bucurage Acejiyame me biname bine icranemujine krokeciye mete cabu me. Ingwe ca biname liba singi ge teebibine budre me acraname, cane cuta singi ge teepi budre me. ¹¹Bucurage padare cane teebibine mäpu cabu yaacranune iyeta Israela biname bime abasecretna mete cabu ta. Cane pepu pi singi teebibine giri acraname teeme mara ätrunga mule ne abmalame. Yoo, cane epu mage claabe teeme täapume egä cane nuuja gawe biname bime cewe cabu ta otnujine teebibine mäpu cabu acraname.”

Paulo Jejemige Tabe Lipu Ätrungayame me Äbituji

¹²“Cane peei name pi Damaseko me ädujine modamoda iiwäreja biname bime peba mene cama. ¹³Yoo, Mopeyame, bimu duusa gaabe cabu jage, cane apaclyera ne jepänujine lui baborage ge bimu cabu ca, dume cabu tuungepmaluji căme gome piyepu teeme gome lui cina cane cama secluji. ¹⁴Cine iyeta gawe me nitramitnimuji. Cane tagepogogo nätecijuji, Heberu mene ca lui najuji egä, ‘Saulo, Saulo! Maane ngenome cebine mäpu näcāranenite? Maane määmāmu niiya cabu äbitenite peei mule cabu ca, ingle maane toraca gaabe ne jigyenite, nuuja gaabe cabu otnenite.’ ¹⁵Cane puma cita ca itemlujine egä, ‘Babo Biname, maane laasi näte?’ Yageyame te najuji egä, ‘Cane Yeesu sāne, maane lui ne mäpu näcāranenite. ¹⁶Maane abujängti, ernge ca naaclajutege. Cane määme bau baboclomtine meebine jajime căme kaakesea biname me äbitame. Maane biname bine cire jejanemepi, maane ngena page bii jepänite căme poto cidī me, piyepu ciige cane ngena cire nawabepene. ¹⁷Cane määme Israela biname bime ime cabu ca meebine cire naasatēpene, piyepu nuuja gawe biname bime ime cabu ca, cane lui biname bime bau me cire näätēpēpene. ¹⁸Maane teeme irecu cire jītnemepi, teebibine etatrongāremepi krokeciye cabu ca apaclyera cabu me, cuta piyepu etatrongāremepi Satani me kokre cabu ca Acejiyame bau me. Pipu pi teeme căme bau ätrunga name pi, teepi teeme niiya mule cabu ca cire

läsecräripesi, teepi puupu ne piba cire jääpänepesi Acejiyame me miiji biname cama.’ ”

Paulo Teebibine Cuta Jejemige Teeme Kaakesea poto cidi me

¹⁹“Yoo, Agripa Mopeyame, cane lica ibwärujine äteciyame căme Babo Biname cabucewe ca lui mene seboclomtuji. ²⁰Yepä, cane mene jiicemune niinăce Damaseko je, puma cita ca Yeruselema je, puma cita ca iyeta Israela biname bime gawe cabu ta, piba cuta piyepu nuuja gawe biname bime bau me. Cane apu jiicemune egä, ‘Weeme niya mule ebmalemepewe, Acejiyame bau me atamongäripeye. Piba miiji mule jewenemepewe awabudnitame egä weene niya mule bine ituge abmala.’ ²¹Peei mene pi Israela biname cina cebine itu noomlepesi, cane liba iiwäreja mete cabu jage, siige läbitipesi cebine aglime. ²²Yepä, iyeta padare ngälu page ai bimu Acejiyame cebine nätinyäruge. Pipu pi cane page naclajutenige toraca mene iyeta biname bine jajaneneme, matimati biname cuta piyepu modamoda biname. Piyepu cane nuuja mene lica jijenininine, yepä pui mene taatu Moose piyepu meneme biname cina lui poto cidi me jiicemuji si egä toraca me cirege äbita. ²³Peei mene apu egä, ‘Israela biname bime niya cabu ca äsecreta biname te miiji mäpu päpäna, budre äbita, siige niinăce me cirege äbita budre cabu ca arpinentame, mene iicemame piyepu ireclota gaabe pepu apaclyerame Israela biname bime tääpume piyepu nuuja gawe biname bime tääpume.’ ”

²⁴Siige, Paulo liba pepu teemämu aitnäjige, Probins Mopeyame Peesto babo tage ca jejige, “Paulo, maane buduma gäte; mäame oräre abiberäja te buduma me naawenige!”

²⁵Paulo jejige egä, “Mopeyame, cane buduma lica gäne. Cane toraca mene miiji ngene atwana cama jiicemenine. ²⁶Yoo, Agripa Mopeyame, cane wälu lica gäne ai mene meebine jajime, inge maane umle gäte ai mule poto cidi me, inge naace gyene ai mule ämlitäneji lica gyene, yepä biname bime sobe cabu wawenäneji ge. ²⁷Agripa Mopeyame, nää maane Acejiyame me sasa meneme biname bime mene jitrungenemite? Cane umle gäne, maane peei ne jewenenite!”

²⁸Siige, Agripa Paulo ne jejige, “Nää, maane apu naangenenige egä ai matikolä padare cabu cebine Yeesu Keriso me biname me nawenenite?”

²⁹Paulo jejige egä, “Ngänu gyene liba matikolä padare coo leca padare, cane Acejiyame ne ewejanenine egä maane piyepu weene iyeta lui cina page cebine nätecijeniyewe, weene căme pana ätrunga-yame me äbitame, yepä cane singi lica weeme tääpume ai ayana seea!”

³⁰Mene liba siige, Mopeyame Peesto, Mopeyame Agripa, Berenike, piyepu iyeta cina abujängige. ³¹Teepi liba abyemäriige, teemeteme ajananinisi egä, “Ai biname nuuja niya lica ituge wawena lui daremu me

teebine miiji budre me acita coo krokeciye mete me äsinglenta.”³² Puma cita ca Agripa te Peesto ne jejige egä, “Ai biname cire lasateji, yepä tabe Rooma Babo Mope Biname bau me otnime meebine itu näätlemlepi.”

Paulo Poo Gaabe Ädige Rooma me

27 ¹Teepi mene liba jitranişi egä cine Rooma cewe Italiya gawe me poo gaabe pa naclepi, piba Paulo piyepu poto nuuja krokeciye mete biname bine yepä biname, ngii Juliyo, me ime cabu icranemisi. Yoo, Juliyo lui cubu babo biname ge yepä hanred cubu biname teeme sigu täöpume, peei sigu lui ne yaainusi ‘Rooma Babo Mope Biname me Sigu’ ca. ²Siige, cine Kesarea cewe cabu ca babo poo cabu me acetnärinago, lui poo ne Adramutiyu cewe cabu ca emegisi otnime poto malu cewe me Asiya probins ngalebora. Siige, cine abyemärinago. Yoo, cine cama puga ge poo cabu yepä Makedoniya gawe biname Tesalonika cewe cabu ca, teeme ngii Aristakus. ³Siige, nuuja bimu cine Sidona cewe je atyarinago. Cubu babo biname Juliyo owecu ge Paulo täöpume, teebine jejige egä tabe otnime teeme binamewale ädärume gaabegabe dedei waadename teeme bau ca. ⁴Siige, cine puma cita ca malurage naclige, piba Kupro curä uuwa cabu naclige, inge opopo buuwe te kokrerage tipwäjige. ⁵Cine Kupro ca malu ne yuurisi Kilikiya piyepu Pampuliya gawe mameta me, siige Muura cewe me atyarinago lui Lukiya gawe cabu je. ⁶Puga cubu babo biname Juliyo nuuja poo ne jepänige Aleksandriya cewe cabu ca, lui poo te äbitenige Italiya me otnime. Puma cita ca tabe peei cabu cibibine nicetneräjninige.

⁷Cine däägu naclige poto bimu cama, mage mäpu padare ne jepänisi ngälu matikolä cewe Niido mameta me atyarinago. Peei opopo buuwe te cime gaabe ne jii bige piyeme otnime, peei name pi cine Krete curä uuwa cabu ta naclige, Salamone Mubä ne sisuplingtisi. ⁸Cine doro ligi ta naclige, cuta cääri mage mäpu padare ne jepänisi, ngälu cewe me atyarinago lui ne yaainusi ‘Miijirage Poo Lenaja Puupu’, lui cudecewe lica ge Lasea cewe ca.

⁹Cine puga babo padare ninajininige, ngälu babo buuwe me padare te tatyaramtige. Yoo, pui bimu ituge otni lui cabu Israela biname cina ngene jaapecnusi teeme niiyaniya cabu ca äsecrera poto cidi me. Pui bimu kaake poto ca biname cina äblicäco poo gaabe otni buuwe name pi. Yoo, peei name pi Paulo teebibine umle mene jejemige egä, ¹⁰“Biname, cane umle bäbitine egä mine mage wälu cama pagege otni ama cita ca. Babo niya te pa tädepi mime poo piyepu gwidape täöpume, cuta piyepu mime ireclota täöpume.” ¹¹Yepä, cubu babo biname Juliyo poo waapo biname piyepu poo yageyame bime mene jäärungige, lica Paulo me mene ne. ¹²Pui poo lenaja puupu toraca miiji lica ge buuwe padare cabu puma lenajame, peei name pi bucurage pui poo biname cina singi

poo ne malu ta acaname Poenika cewe ne oomlaname, buuwe liba ibibi gyene. Yoo, puga ge Poenika cewe cabu babo miihirage lenaja puupu poo tääpume Krete curä cabu, ingle naace gyene kokre ciye buuwe piyepu baarge buuwe cina peei puupu ne lica joomlusi. Siige, teepi puma ibibi gemi awagriame buuwe me apira padare ne.

Malu cabu Kokre Buuwe te Tipwäjige

¹³Lädrirage buuwe te liba gije abacitige äpwäjame uule poto ca, biname cina apu jengenemige egä, “Ibibi gyene cime otni tääpume.” Teepi peei name pi cangka ne tesweclisi, Krete curä wajwa ta eclige. ¹⁴Matikolä padare ingwe ca, babo kokre buuwe te, lui ne yaainusi ‘Baarge Buuwe’ ca, tädige curä poto ca. ¹⁵Pui kokrerage buuwe te poo ne liba toomlige, cine äblicäco buuwe ne äträja. Cine gloose te niglinige, siige ire ta jeitisi poo ne, buuwe te liba secwenistige. ¹⁶Cine matikolä uuwa ne jepänisi, liba sisuplingtige uule poto ca yepä matikolä curä ne, ngii Kauda. Puga peei uuwa cabu cine baborage poo me tatakü ne cängena joomlisi, yepä mäpu ge peei wawename. ¹⁷Teepi tatakü ne setecwantisi babo poo cabu me, piba poo ne jetäyisi seea ca kokre wawename, ingle uli ca wawenäjeji ge peei poo. Teepi wälu äbitininisi egä poo te pama yäätynecnuge koriyo doru cabu Libiya malu je. Teepi peei name pi äwä bine iyinetnemisi gawe me, poo ne ire ta jecitisi eewaname. ¹⁸Kokrerage buuwe te tipwäjjanige, siige nuuja bimu teepi gije abacitinisi acenetna gwidape bine niye cabu me iisabejame, ¹⁹cuta nuuja bimu teeme ime ca yiisabäjemisi poorage me gwidape bine. ²⁰Bucurage bimu cama cine äblicäco bimu piyepu wale päpäna, piyepu buuwe te cääri tipwäjjanige kokre cama. Siige, cine iyeta apu ninginige egä cine budre memi.

²¹Biname cina liba leca padare icrajenige deedei cäco, piba Paulo teeme opo gaabe jeclajutige, jejemige egä, “Binamewale, weene cebine cire nätecijejiye, piyepu Krete ca lica cire naacleji. Piba mime gwidape cina lica sabe läbitinejisi. ²²Yepä, page cane weebibine jijenininine, wälu gone! Weeme nuuja me ireclota te lica sabe äbitinige, yepä poo taatu te niya äbitenige. ²³Cane peei umle gäne, ingle birice ciye cabu Acejiyame lui cäme yageyame, cane lui ne yaawejanune, teeme mename seemo te cäme bau tädumi, ²⁴cebine najumi egä, ‘Paulo, wälu gone! Maane miiji Rooma Babo Mope Biname me opo gaabe je aclajuta, cuta piyepu iyeta lui cina maane cama eclenige, Acejiyame te owecu name pi teeme ireclota meebine näcärenige.’ ²⁵Yoo, binamewale, weene peei name pi wälu gone, yepä ngenecu kokre äbitipeye! Cane ätrunga ne ecitenine Acejiyame cabu me egä peei te pa läbitepi, tabe lipu cebine itu najumi. ²⁶Yepä, buuwe te mibibine pa niwadipi yepä curä cabu me.” Siige.

²⁷Teetin ciye kaake poto ca, pui babo buuwe te cibibine cääri niwadininige Meditarenia Malu cabu. Liba ciye duusa mameta ge, poo

cabu kaakesea biname cina apu jengenemige egä, “Cine doro mameta me naclenige.” ²⁸ Teepi peei name pi mäpu gwidape ne seea ca jemlemaltisi, niye bora me englecantisi, piba jepänisi niye lui yepä hanred twenti ngälu uugle ge. Matikolä padare ingwe ca teepi cääri tesweclisi, cabu me secenutisi, jepänisi niye lui nainti ngälu uugle ge. ²⁹ Teepi wälu äbitininisi egä poo te latecwamtuge kula cabu, peei name pi teepi poo waapo cabu ca fooa cangka bine niye ngalebora me iyinetnemisi, siige teepi irecu ätumulutini awala tääpume. ³⁰ Yoo, poo cabu lui kaakesea biname cina singi uucratname babo poo cabu ca. Teepi tatau ne iyinisi niye cabu me seea ca, piba sinäme jenenisi egä teepi singi poto cangka bine äinetname cuta poo me niinäce gaabe ca. ³¹ Yepä, Paulo jejemige cubu babo biname Juliyo piiyepu teeme cubu biname bine egä, “Poo cabu kaakesea biname cina liba poo cabu lica yaacrajuge, weene äblicäco doro ne oomlana ireclota cama.” ³² Cubu biname cina peei name pi tatau oomlana seea bine jeclanemisi, siige tatau ne ire ta jecitisi eewaname.

³³ Bimu äpula mameta liba, Paulo giri jicranemige teebibine deedei äbitame. Tabe jejemige egä, “Weene page footin bimu wälu cama inajininige, piiyepu iyeta pui padare weene deedei cäco inajipi. ³⁴ Page cane weebibine jijenininine deedei äbitame. Weene deedei äbitineye ireclota cama lenajame. Yoo, weeme nuuja te niya lica jepänenige, weeme yepä edingäli te lica apesarenige.” ³⁵ Teeme mene ingwe ca, Paulo buluduu ne ecatige, Acejiyame ne eso ecäriige iyeta biname bime opo gaabe, peei deedei piba itremaltige, erwige. ³⁶ Peema cita ca iyeta biname cina ngenecu kokre äbitininisi, piba deedei erwäjisi. ³⁷ Yoo, cine iyeta lui neeneni hanred sebenti siks biname ge pui babo poo cabu. ³⁸ Iyeta biname liba erwäjisi ibibi ge, teepi piba wiiti kuu bine malu me yisabemisi poo ne plowa wawename.

Babo Uule te Poo ne Iplegicige

³⁹ Bimu liba tädige, poo cabu kaakesea biname cina peei doro ne lica opo ewatnisi, yepä teepi miiji poo lenaja puupu ne jepänisi, niye te luma labacituge cube cabu me, cuta piiyepu koriyo puga ge. Teepi mene jitranisi poo ne acaname koriyo cabu me, liba ibibi ge peei ne wawename. ⁴⁰ Teepi peei name pi cangka seea bine jeclanemisi, cangka bine ebmalemisi niye bora je. Pui yepä padare cabu nuuja cina pui seea bine jiiitnemisi lui cina waapo joomlisi. Teepi piba niinäce gaabe äwä ne jecitisi, ingle naace popi buuwe te poo ne niinäce gaabe me ecanige, siige cine doro me abyemärinago. ⁴¹ Yepä, poo te koriyo doro cabu me atecwamtige, ityecnige. Siige, poo niinäce gaabe te koriyo cabu lipu batecwamtige, teepi äblicäco poo ne älädna. Poo waapo ne kokre uule kuu cina luma jidnanisi, iyeta iplegicisi poo ne, siige.

⁴² Yoo, cubu biname cina mene jitranisi iyeta krokeciye mete biname bine aglecame, ingle naace popi teepi singi lica teepi atwangetna doro

oomlaname, puma cita ca uucratname. ⁴³Yepä, cubu babo biname Juliyo tabe singi lica ge Paulo ne budre me aglime. Tabe peei name pi teebibine jibemige peei ne wawename. Tabe mene jicemige egä, “Laatibi atwangetna umle gemi, weene niinäce uupletnärineye doro me atwangetname. ⁴⁴Iyeta nuuja weene teebibine ingwe icwemeye. Weene ime icranemeye uli cabu, coo poto poo cabu ca agabeceji uli bine joomläjcemeye!” Yoo, cine iyeta pepu naclige, siige doro ne cängena joomlisi.

Malta Curä cabu je

28 ¹Cine liba cängengarage doro me atyarinago, cine umle äbitinago egä curä ngii lui Malta ge. ²Pui curä biname cina cibibine biname me niwenininisi. Teepi muye ne yuungisi, piba cibibine pui gome me ala nisoglicninisi, ingwe ngupe te gije tabacitige atramame piyepu gäbu ge. ³Paulo uli pargi bine ime cabu ewademige, siige muye cabu liba icranemige, niiya cobyame te piba tasatige nuunu name pi. Siige, cobyame te Paulo me ime ne bii jetäyige. ⁴Curä biname cina liba cobyame ne jepänisi Paulo me ime cabu je, teepi teemeteme ajananinisi egä, “Ai biname pama niyarage agliagli biname gyene, siige Daremu te singi lica tabe ireclota cama lenajame. Ngänu gyene tabe malu ca uucrana, budre pa jääpänege.” ⁵Yepä, Paulo cobyame ne ijarige, muye cabu eceratige. Tabe pita ne lica jesicnantige. ⁶Curä biname cina liga teebine ire jetwisi teeme ime ädrime coo tabe budre tama atramame, teepi liga lecaleca padare ire jetwanisi, nuuja gwidape ne lica jepänisi teeme bau äpletnutame. Teepi piba ngenecu atatröngäjininisi, jicisi egä, “Taba pama uuje biname gyene.”

⁷Puga ge yepä biname me calwacupi gawe, lui cudecewe lica ge pui muye puupu cabu ca. Pui gawe yageyame, ngii Publiyo, tabe cuta peei curä biname bime mopeyame ge. Tabe cibibine niwacletnäjininige, cängena niwadininige teeme cewe cabu me. Cine ten cama ninajininige nesae bimu cama. ⁸Yoo, Publiyo me babe ute puupu cabu jage. Tabe pita cama enajige, gebale piyepu ecni cama ge. Paulo abacitige teeme ute puupu cabu me, Acejiyame ne ewejanige, ime piba aacitige teeme papa cabu, siige teebine miiji me jewenige. ⁹Peei te liba äbitige, iyeta pita biname pui curä cabu piba totninisi, siige Paulo teebibine miiji jewenemige. ¹⁰Teepi nicärininisi bucurage owecu gwidape, cuta piyepu ingwe ca cine liba abyemärinago, teepi ecetnäremisi nuuja poo cabu cine lui gwidape gaabegabe täapume singi ge.

Cine Malta Curä ca Naclige Rooma me

¹¹Nesae mabye ingwe ca, cine nuuja babo poo gaabe abyemärinago. Peei poo cuta Aleksandriya cewe cabu ca ge, lui te kokre buuwe padare ne

jewagrijiqe Malta curä cabu. Poo me ngii lui ‘Uuje Päädepäde’ ge. ¹²Cine malu cabu naclige, Surakusa cewe me atyarinago, puga ninajininige nesae bimu cama. ¹³Puma cita ca cine cääri naclige, siige Regiyo cewe me atyarinago. Nuuja bimu uule buuwe te gije tabacitige äpwäjame, siige neeneni bimu ingwe ca cine atyarinago Puteoli matikolä cewe me. ¹⁴Puga cine poto Yeesu ne ätrunga biname bine edäremisi. Teepi cibibine niwadininisi ten cama lenajame seben bimu cama. Cine piba doro ta abyemärinago Rooma cewe me otnime. ¹⁵Rooma ätrunga biname cina liba itecijemige cime poto cidi me, cine cama opopa ayime seclige neeneni cewe mameta me, cewe ngii Aapi Aletna Puupu piyepu Nesae Ute Mete. Paulo liba pui ätrunga biname bine jepänemige, Acejiyame ne eso ecäriqe binamewale tääpume, siige ngenecu kokre me äbitige.

Babo Cewe Rooma je

¹⁶Cine liba atyarinago Rooma cewe me, Rooma krokeciye mete ire atwi biname te jiicige egä Paulo miiji ge mara mete cabu lenajame, yepä cubu biname te teebine awamutame.

¹⁷Rooma cewe cabu lui Israela modamoda biname cina icrajige, nesae bimu ingwe gaabe ca Paulo teebibine ala tesoglecemige teeme bau abasecretname. Teepi liba abasecretnige, tabe jejemige teebibine egä, “Cäme binamewale, cane nuuja niya ne lica ituge wawena mime biname tääpume, piyepu nuuja niya ne lica mime babewale bime mule poto cidi me, yepä teepi cebine noomlujisi, krokeciye mete cabu nacituji Yerusalemä je, piba Rooma biname bime ime cabu nacituji. ¹⁸Pui liba cebine nätemlepesi cäme ireclota poto cidi me, teepi singi cebine asatame, ingle peei ne jääpänepesi egä cane lica ituge nuuja niya ne wawena lui tääpume cebine budre me wawename. ¹⁹Yepä, poto Israela biname cina singi lica ge cane papa asatame. Cane peei name pi mene jaajemepene egä cane singi ge Rooma Babo Mope Biname bau otnime tabe te cebine atraname. Yepä, cäme nuuja aitna mene lica gyene cäme Israela binamewale poto cidi me. ²⁰Cane peei name pi weebibine ala bii tisoglicinine weebibine päpäname piyepu weene cama mene me. Yoo, ai ayana seea pisi nyene cäme ime cabu pui biname name pi Israela biname cina lui ne jewagrijenisi mibibine niya cabu ca äsecerame.”

²¹Siige, Israela biname cina teebine jejisi egä, “Cine nuuja peba ne Yuudea cabu ca lica ituge päpäna mäame poto cidi me, piyepu cime nuuja biname lica itu tädepi puma cita ca idre mene cama coo aitna mene cama mäame poto cidi me. ²²Yepä, cine singi gemi mäame ngene atwana poto cidi me umle äbitame, ingle naace popi iyeta poto ta biname cina jääcelusi mäame peei sigu ne.”

²³Siige, teepi bimu ne ecitisi Paulo cama, piyepu pui bimu liba joomlige, piba bucurage biname cina seclige Paulo luma enajige.

Krokerage ca ngälu ciye tabe mene cängena jejananemige, teebibine ebiberäjemige mene Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. Tabe singi teebibine ätrunga abiberäjame Yeesu poto cidi me, peei name pi mene jewabemige Moose me Cotre mene piyepu sasa mename biname bime oogäräneji mene cabu ca. ²⁴Poto biname cina singi teeme mene acatame, yepä nuuja poto cina singi lica ätrungame. ²⁵Teepi äblicäco yepä ngene atwana oomlana, siige gije abacitinisi Paulo ne abmalame, yepä niinäce gaabe teeme otni, Paulo cuta yepä mene jejemige egä, “Toraca gyene Aceji Seemo me mene weeme kaakesaare bime bau me, mename biname Isaya me tagepogogo cabu ca, ²⁶tabe lui jiiucuji egä:

‘Äte, ädi, ai biname bine jejemepi:

Weene itecijinuge cuta itecijinuge, yepä lica umle läbitininuye.

Weene ire lacitaninuye piyepu ire lacitaninuye, yepä weene lica jääpänuye.

²⁷Ingle naace gyene ai biname bime ngene atwanena krokeciye gemi;

teepi tablame buduma gemi;

teepi irecu ätumuteji gemi.

Teepi apu liga lica cire läbitininejisi,

teepi piba irecu ca jääpänemusi,

tablame ca yäätēcijanemuge,

piyepu ngene atwanena ca opo yaawatnusi,

siige cäme bau me tatatrongärininusi,

siige cane Acejiyame te teebibine miiji me jaawenemune.’ ”

²⁸Siige, Paulo piba jejemige egä, “Page weene miiji gemi umle äbitame egä Acejiyame me Miiji Mene biname bine niya mule cabu ca äsecreta poto cidi me, peei ne ituge ätyepa gawe maramara biname bime bau me, piyepu teepi singi gemi ätecijame.”

²⁹Paulo peei mene jejemige, piba Israela biname cina teebine sebmalisi, yepä gaabe cabu ta teemeteme jicelisi.

³⁰Yoo, neeneni kämäge ngalebora Paulo puga Rooma cewe cabu je enajige, rarekaake yäcäremuge teeme lenaja mete täapume. Tabe iyeta biname bine jaawablemuge lui cina teeme bau me saacluge. ³¹Tabe mene jaajanemuge Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge; tabe cuta piyepu biname bine yaabiberäjemuge Yageyame Yeesu Keriso poto cidi me. Tabe wälu cäco mene jaajanemuge iyeta biname bine. Nuuja te lica teebine jiiibige.

Siige, ai peba me mene ngälu agesa.